

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

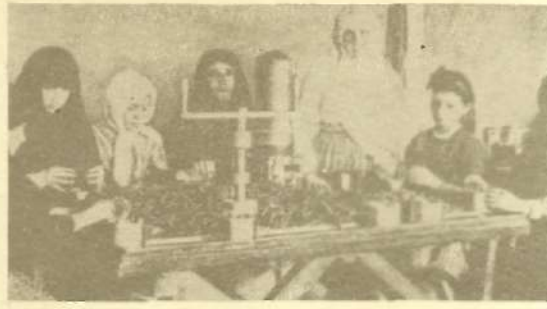
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

کیمی دنیا ییگنی دنیا

KUVVAY-İ SEYYARE'DEN

کیمی دنیا ییگنی دنیا

KUVVAY-İ MİLLİYE'YE

YENİ DÜNYA

(SEÇMELEK)

KATKI
-yayınları-

Belgesel Sosyalizm Serisi No: 3

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

**KUVVAY-İ SEYYARE'DEN
KUVVAY-İ MİLLİYE'YE**

YENİ DÜNYA

(SEÇMELER)

Derleyen : Ali Ergin GÜRAN

BELGESEL SOSYALİZM SERİSİ : No : 3

Kapak Düzeni : Süleyman MIZRAK

Dizgi - Tertip : ALTUĞ MATBAASI

İç Baskı : ZAFER MATBAASI

Kapak Baskısı : ONAR OFSET

Klişeler : SERDAR KLİŞE (Nihat Özdemir)

Nisan 1976 — İSTANBUL

«Belgesel Sosyalizm Serisi»nin bu üçüncü kitabı ile, Türkiye’de Sosyalizm Akımı ve Yığın Hareketleri tarihine dair çok önemli bir konuyu daha, -büyük ölçüde- dedikodulardan ve spekülâtif yorumlardan kurtarmış oluyoruz .

T.C. Devleti, bugün hâlâ, Türkiye’de Sosyalizm Akımı’nın bir parti olarak legal alana çıkamaması için, her türlü «kânûnî» ve «gayr-i kânûnî» engelleme ve entrikalara başvuran bir zümrenin hâkimiyetindedir... Onun için böyle bir devletin -Türkiye solu ile ilgili- en kaliteli resmi tarihçisi Mete Tuncay bile, belge ve bilgi noksanlığı içinde, alabildiğine subjektif yorumlara kaçabilmektedir. Örneğin Dr. Mete Tuncay, verdiğimiz bu belgelerle ilgili olarak diyor ki : «Yalnız bir tek sayısını görebildiğimiz Seyyare-i Yeni Dünya’nın yazılarında genellikle hangi yönelimin ağır bastığını kestirmek güçtür.» (Türkiye’de Sol Akımlar 1908-1925, s. 82)... Dip notundan da anlıyoruz ki, görebildiği tek sayı (No. 32, 15 Teşrinievvel 1336) imiş... Mete Tuncay, gazetesinin adını «Seyyare-i Yeni Dünya», olarak okumuş, yani bu yayın organının adına «Yeni Dünya’nın Seyyaresi» anlamını yakıştırmış; ve de 81. sayfadaki dip notunda, bu anlamın bir de yorumuna girişmiş... Aslında —ilerde belgelerden de görüleceği gibi— Yeni Dünya isminin üzerinde yalnız «Seyyare» ibâresi yer alıyor... Demek ki bu gazete, «Yeni Dünya’nın seyyaresi değil, «Seyyare’nin Yeni Dünya’sı olarak doğmuştur. Ancak verdiğimiz «Seçmeler»den daha sonra geçirdiği aşamalar, yeteri kadar ayrıntılı olarak izlenebilecektir. Bu «Seçmeler»den, Kuvvay-i Seyyare’nin dış politik şartlara bağlı olarak —içerde— nasıl yok edildiğini, bu olguyu belgeleyen Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal’in bildirisini, ve bundan sonra da Yeni Dünya’nın «Seyyare» alâmet-i fârikasını atarak nasıl Kuvvay-i Milliye’ci bir tavır aldığını, okuyucu açıkça izleyebilecektir...

Diğer taraftan, USA’nın «Türkiye Solu» uzmanı G.S. Harris, Seyyare-i Yeni Dünya(!)’nın yalnız tek bir sayısını Ankara Milli Kütüphanesi’nde gördüğünü ifade etmekte ve bunun da 11 Ekim 1922 tarihli olduğunu iddia eylemektedir. (Türkiye’de Komünizmin Kaynakları s. 112/Boğaziçi Yayınları) Okuyucu, verdiğimiz bu «Seç-

meler»den kolayca anlayacaktır ki, 11 Ekim 1922 (hatta 1921) tarihli bir Seyyare-i Yeni Dünya(!) nüshasının mevcut olması mümkün değildir... Ama yine de Harris’in kitabından —bizim açımızdan değer taşıyan— şöyle birşey öğreniyoruz : Verdiğimiz bu belgeler, bugünkü T.C. Devlet arşivlerinde olmadığı gibi, meşhur(!) Hoover Kütüphanesi’nde de yoktur...

Dünya normlarına göre, böyle bir yayını, sendikaların, sosyalist partilerin hatta sosyalizmle ilgili enstitülerin yapması gerekir. Halbuki bugün bizde, işçi sınıfı nâmına iş yaptığı iddiasını taşıyan böyle legal kuruluşların hiçbirisinin —bu yayınlar için— en ufak bir yardımı bile sözkonusu değildir... Bu da demektir ki, bugün Türkiye solunu emperyalizmin korkunç tasallutundan kurtarmaya ve bağımsız özünü ortaya çıkarmaya çalışmak, en âcil ve önemli bir taktik görev olmuştur.

Onun için, yaratılan kargaşadan «göz gözü görmediği» bugünkü ortamda, Türkiye’de Sosyalizm Akımı’nın bağımsızlığını ve objektif tavırını —en soyut bir konuda— tarih konusunda da olsa, legaliteye kabul ettirmekle büyük bir görev yaptığımız inancındayız...

Belgelerin transkripsiyonunu, —ilk iki kitapta uyduğumuz prensibe yine sâdik kalarak— aslında mürettip hatâlarına dahi müdâhale etmeden —aynen— veriyoruz.

Belgelerdeki yazıların transkripsiyonlarının «yukarıdan aşağıya ve sağdan sola» şeklinde tesbit edilen bir sıra dahilinde verildiğini, eski yazıyı biraz deşifre edebilen her okuyucu kolayca tahkik edebilecektir.

Ayrıca, eski yazıya âşina olanlar, göreceklere ki, —küçülterek vermek zorunda kaldığımız halde— orijinalerin klîşe baskılarından, yazıların büyük bir kısmını okumak da mümkündür.

Belgelerin asılları, 40X60 boyutlarındaki krem rengi kâğıt üzerine, hurûfatla —ve değişen boyutlarda— hazırlanmış baskı kalıpları ile, ve de yalnız siyah mürekkep kullanılarak basım yapılmış, tek yapraklı bir gazetedir.

Gazetelerin çok yıpranmış yerlerindeki okunamayan kısımlar, transkripsiyonlarda çok nokta (üçten fazla) şeklinde belirtilmiştir.

Ali Ergin GÜRAN

تاریخ ہجری ۱۲۰۵

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

هذه نسخة من كتابي "البيان" في تاريخ العرب
والعراق من سنة ١٢٥٠ هـ إلى سنة ١٣٠٠ هـ
والتي كانت من قبله في يد صاحبها

[illegible]

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

نیز، گویند که آیه و شهادت
بوده است بر داری وصفت از ابدی

[illegible]

برطانیہ
دنیار
شیر علی

۱- در صورتی که در یک سال یک بار یا بیشتر از یک بار
 ۲- در صورتی که در یک سال یک بار یا بیشتر از یک بار
 ۳- در صورتی که در یک سال یک بار یا بیشتر از یک بار
 ۴- در صورتی که در یک سال یک بار یا بیشتر از یک بار
 ۵- در صورتی که در یک سال یک بار یا بیشتر از یک بار
 ۶- در صورتی که در یک سال یک بار یا بیشتر از یک بار
 ۷- در صورتی که در یک سال یک بار یا بیشتر از یک بار
 ۸- در صورتی که در یک سال یک بار یا بیشتر از یک بار
 ۹- در صورتی که در یک سال یک بار یا بیشتر از یک بار
 ۱۰- در صورتی که در یک سال یک بار یا بیشتر از یک بار

Evrak ve mekâtip münhasıran sahib-i imtiyaz nâmına gönderilmelidir.
Müdür-i mesûl ve başmuharrir: Hakkı Behiç

İdarehanesi

Ankara Komünist Fırkası Merkez-i Umûmisinde (Yeni Dünya) Matbaası
İlanat ücreti idare memuru ile kararlaştırılır.

Nüshası 5 kuruştur.

Dünyanın Emekçileri Birleşiniz!...

SEYYARE

YENİ DÜNYA

Türkiye Komünist Gazetesidir

«Cumartesi gününden maadâ her gün neşrolunur»

13 Rebiülevvel 1339

Yıl: 1

Telgraf adresi: Ankara Yeni Dünya

İştirak şeraiti			
Seneliği	1200	Memâlik-i ecnebiye için	1800
Altı aylığı	650	»	» 900
Üç aylığı	400	»	» Yoktur

Günü geçmiş nüshalar 20 kuruştur

Nüshası 5 kuruştur.

Gürcistan'ın Vaziyeti

Hatırlardadır ki Rusya'da Cihan İnkılâbı'nın ilk hâkim sesi garp emperyalist dünyasındaki altın sultanlarını tehdide başladığı zaman Vilson'un prensiplerini ve Cemiyet-i Akvam tasavvurlarını İngiliz satvet-i bahriyesinin hakim olduğu denizlere defnetmiş olan Luid Corc, büyük bir endişe ile bir Asya tehlikesinden bahsetmişti, ve bu Asya tehlikesine karşı garp medeniyetinin altın hülyasına esir olan bedbaht milletleri birleştirip inkılâp ceryanlarını durdurmak istemişti. Bundan başka çare yoktu. Çünkü İngiltere'nin, Fransa'nın, İtalya'nın ve Amerika'nın, zaten ekseriyet-i azimesi Cihan İnkılâbı'nın muharriki olan fikirler üzerinde çoktan beri işlemiş bulunan insanlarını bu ceryanlara mukavemet için sevk etmek tehlikeliydi. İnkılâp ateşleri ile yakından temas edenlerin yüreklerinde zaten muhtefi olan aynı ateşe tâbi olarak İnkılâbı bir hamlede ikmal ve emperyalizmi bütün satvet ve şevketiyle düçar-ı izmihlâl etmeleri mümkündü. Luid Corc ve Klemanso, bu temastan tehaşşi ettiler; küçük ve bedbaht milletlerden, Harb-ı Umûmî'nin bittesadûf mukadderâtını ellerine terk ediverdiği mazlum ve mâsum insanlardan istifade etmeyi düşündüler. Bu meyanda Almanya ve Türkiye'nin de Rus İnkılâbı'nı durdurabilecek bir kuvvet olduğunda imâle-i efkâr etmediler değil. Fakat Almanya'nın da korkunç sükûneti Türkiye'nin Asya hakimiyeti nâmına mutlaka mahkûm-u idam olması başka unsurlar aramak lüzumunu göstermişti. Bu lüzum ve ihtiyaca tâbi oldular. Günlerce, aylarca, senelerce işlediler. Bu kadar mesai neticesinde vücud getirdikleri vaziyet şu idi :

Efganistan'da sıkı ve şedit bir İngiliz kontrolü, İran'da İngiliz himayesinin icap ettirdiği müdahelât ile kuvvetli bir mukavemet teşkilâtı, Türkiye ile Arabistan arasında Fransızların bilfiil işgali tahtında bir tikaç mıntıkası, Azerbeycan ile Türkiye arasında kuvvetli bir Ermenistan Taşnak Hü-

kümeti, Batum'da ve Tiflis'te bilfiil İngiliz işgali ile tehdit ve temin edilecek bir Gürcistan müzahareti, garpta Polonya, cenupta mürteci Rus orduları...

Bu vaziyetin çevirdiği demir ve ateş duvarlar arasında İnkılâp tûfânı sıkışarak ve inbisat için fürce bulamayarak kendi kendisini boğacak, yakacak, sötüp gidecek... Bir taraftan bu tehlike böylece tahdit edilmekle beraber diğer taraftan Yunanistan'ın tavassut edeceği bir işgal siyaseti ile Anadolu parçalanacak, Sultan'a imza ettirilmiş bir mukavele ile Türkiye istiklâlî ortadan kaldırılarak bütün âlem-i islâmın yegâne istinatgâhı yıkılarak, ve her türlü ittifaktan, istinattan, muavenet ve münasebetten mahrum, mütecerrit bir vaziyette kalan Almanya imha edilecek.

İşte emperyalist dünyasının içi boş ve yalnız hülya dolu büyük kafaları bu vaziyet-i elime-i cihan karşısında, günden güne artan bir gurur ve tefâhürle hâkimiyet-i müstebitânelerinin zafer gününe intizar ediyorlardı. Birden bire Efkân İngilizler'i kovdu, birdenbire İran milliyetperverleri Himaye Ahitnâmesi'ne isyan ederek küçük Han'ın başında toplandılar, birdenbire Türkiye ile Arabistan arasındaki Fransız mıntıkası kan ve ateşle doldu, birdenbire Ermenistan Taşnak Hükümeti Türkiye Kızıldıkları'nın inkılâpçı ateşlerine teslim-i mevcudiyet etti, birdenbire Polonya akti sulh etti, birdenbire değil uzun mücadele ile birer birer, Denikin, Kolçak ve Brankel irtica orduları perişan edildi, nihayet emperyalist dünyasının Şark İnkılâbı'na çevirdiği demir çemberden bir küçük halka, Batum'da bir avuç İngiliz'in tazyik ettiği bir Gürcistan, Türkiye'de hergün kademe kademe çekilmek bedbahtlığına düşen bir Yunanistan kaldı.

Yunanistan'ın nasıl bir devre-i ihtizâr içinde bulunduğunu, ve İngiliz hayâlâtına kurban olarak kecinin dağa isyanı kabilinden bir vaz-ı hatfurûşâne ile Cihan İn-

kılâbı'na karşı çıkmak istediği için nasıl kendi kendine eriyip gittiğini biliyoruz. Şimdi son halkanın öbür ucu, Gürcistan ne olacak, bunu merak etmekte haklıyız.

Şimdiye kadar Gürcistan'ın hiç bir tarafta samimi görünmeyen, hem yeni inkılâp dünyasında, hem eski emperyalist dünyasında şüpheli telâkki edilen mütehâsi, gayr-i tabii, fakat zaruri bir mevki vardı. Zaruri idi, çünkü Denikin'lerin, Kolçak'ların, en sonra Vrankel'in şimalden gelen tehditleri, Ermenistan Taşnak Hükümeti'nin İngiliz âleti olarak mütemâdiyen harbe ve cidâle hazırlanmakta olması, Batum'u müstakbel Pontus-Yunan saltanatının merkezi olarak fiilen işgal altında bulunduran İngiliz kuvvetlerinin merhametsiz ve hâyinâne vaziyeti Gürcistan için çok ihtiyatkâr görünmeye sevkedecek çok mühim sebeplerdi. Bugün şimalden ve cenuptan gelen tehditler ortadan kalkmıştır. Binaenaleyh artık Gürcistan'ın da açık ve katî bir siyasetle mevkini ve âtisini tâyin edecek vaziyet alması dünkü zaruretlere kadar belki daha şiddetli bir ihtiyacdır. Bu ihtiyacı kendiliğinden hissetmemiş olan Gürcistan'a, müttefikimiz Sovyet Cumhuriyeti Hariciye Komiseri Çiçerin yoldaş ihtar etmek lüzumunu hissetti. İngiliz kuvvetlerinin artık Batum'da müebbeden gelemeyecek olan emperyalist zaferlerini daha fazla beklemesi beyhude zahmettir. Gürcistan'ın da kendisi için daima tef-

rikaya entrikaya, siyasi ve ictimai hatalara sevk edecek bir memba-ı seyyiat olan bu kuvvetlerin ne kadar muzir olduklarını takdir ederek İnkılâp Dünyası ile ahdedtiği gibi onları çıkarmaya teşebbüs etmesi ve bu sûretle şimalin ve cenubun Rus ve Türk Kızıldorduları arasında intizar eden inkılâp âmillerine emniyet ve itimat bahşetmesi hiç de ihmal olunamayacak bir siyasettir.

Ermenistan Taşnak Hükümeti'ne karşı yapılan harekât-ı tedbiyye esnasında idi ki Gürcü biraderlerimizin hiç intizar etmediğimiz halde yeni bir İngiliz entrikasına âlet olarak Taşnak kuvvetlerini takviye edebilecekleri hatıra gelmişti. Batum'da İngiliz işgal ordusu ve İngiliz siyaset-i hâyinânesi devam ettikçe Şark'ın huzur ve sükununu herşeye taktim eden inkılâp kuvvetlerinin Gürcistan'a bir yoldaş hükümeti nazariyle bakamayacakları tabiidir. Binaenaleyh bugün, herşeyden evvel Gürcistan için yapılacak hareket, Şark İnkılâp Dünyası'nın insânî harekâtında fiilen âmil olmaya, teşkilâtını yoldaş hükümetler teşkilâtına takrib etmeye ve emperyalist dünyası ile hepimizde olduğu arasına uçurumlar, siperler koymaya çalışmaktadır. Gürcistan Hükümeti'nin ihmal edeceği bu siyaseti inkılâp fikirleri ergeç, kendiliğinden vücuda getirir, bunu düşünmelidir.

Hakkı Behiç

KUVVAY-İ SEYYARE MUHABİRİMİZİN TELGRAFNAMESİ

Kahraman Kuvvay-i Seyyare Keşif Kolları Sındırgı, Kula, Borlu Üzerindedir.

Dün Kuvvay-i Seyyare muhabir-i mahsusumuzdan aldığımız telgrafnâmede, Milli Kahramanımız Ethem Yoldaş kuvvetlerinin karşısında bulunan Yunanlıların mağlûp ve münhezim olarak bütün hatt-ı harp üzerinde ric'at eylemekte olduklarını nâtık bulunmaktadır. Dünkü hususi haberlerimiz meyanında dahi derc eylemiş olduğumuz veçhile, Kuvvay-i Seyyare'miz gibi, Uşak'a iki saat mesafeye kadar tekarrup eylemiş ve diğer kol-

dan bir Yunan fırka-i hususiyesini târümâr eden Ethem Yoldaş kuvvetleri Simav, Demirci üzerinden ve Hisarköyü vâdisinden de Kula, Sındırgı, Borlu istikametlerine sarkmışlardır. Gerek muhâbir-i mahsusumuzun ve gerek selâhiyetli zevâtın bu babda verdikleri mâlûmâta nazaran: Kuvvay-i Seyyare'nin mütevâliyen vâki olan muhacemeleri önünde mecbur-ı ricat ve inhizâm olan düşmanın bugün yarın (Salihli - Akhisar) hattı üzerine çekilmeye mecbur ola-

cağı anlaşılmaktadır ve (Uşak'ın) dahi bu arada işgal edileceğine tabii nazarı ile bakılmaktadır. Kuvvay-i Seyyare nezdindeki

muhabirimizin keşide eylemiş olduğu telgrafnâme-yi âtiye derc ediyoruz:

ÜÇ SAATLİK ŞEDİT BİR MUHAREBEDEN SONRA

Kuvvay-i Seyyare Karargâhı: 23 Teşrinisâni - Aydın İli - Çamköyü hattında düşmanın bir fırkalık kuvvetine karşı alessabah icra edilen müthiş bir taarruzda üç saatlik müthiş ve kanlı bir harpten sonra Yunan kuvvetleri kâmilten meskûr hattan

def ve tard edilmiştir.

Diğer taraftan Kuvvay-i Seyyare'nin sol cenahında dahi inkişaf eden sürekli muharebeleri müteakip Yunanlılar (Aydeller) tepesine kadar geriye sürülmüşlerdir.

GÖRDES'DE ÂSÂYİŞ FEVKALÂDE BİR HALDEDİR

Kuvvay-i Seyyare Karargâhı: 21 Teşrinisâni - Dünkü telgrafla (Gördes'in) işgalini bildirmiştim. Gördes'in zaptını müteakip Kuvvay-i Seyyare'ye mensup müfreze-ler tarafından tedâbir-i lâzime ittihazı ile âsâyîş ve inzibat mahalli derhal tesis edilmiş ve firar ederek kasabayı terkeden Yu-

nanlıların arkasından kaçmak isteyen yerli Rum ve Ermeni'lere nesâyih-i lâzimedeki bulunularak bermütad memleketlerinde iskânları tahd-ı temine alınmıştır. Bütün bu harplerdeki zayiât onbeş şehit ve mecruhan ibaret bulunmaktadır.

KEŞİF KOLLARI KULA, BORLU, SINDIRGI'DA

Kuvvay-i Seyyare Karargâhı: 21 Teşrinisâni - Gördes kasabasının işgali üzerine her tarafta firar eden Yunanlıları Kuvvay-i Seyyare fırkaları takip eylemektedir. Vesâik-i resmîyede olan raporlarda, kuvvetli keşif kolu müfrezelerinin (Kula) (Borlu)

ve (Sındırgı) üzerinde bulundukları zikredilmektedir. Mütemâdiyen yağmur yağmakta ve havanın pek ziyâde sisli olmakta bulunmasına rağmen harekât-ı harbiye-i askeriye devam eylemektedir.

ANTALYA MUHABİRİMİZİN TELGRAFNÂMESİ

Başkumandan General (Paraskevopulo) istifasını vermiştir.

Antalya muhabir-i mahsusumuz Memduh Süleyman Bey'den aldığımız müstâcel bir telgrafnâmeden anlaşılmakta olduğuna göre, ahiren (365) rey ile Yunan Hükümeti Başvekâleti mevkiine getirilmiş olan Rallis'in yeni Heyet-i Vükelâ'yı teşkile muaffak olduğu anlaşılmaktadır. Yeni Yunan kabinesine sâbık Kral Konstantin'in zamanında başvekâlette bulunan (Gonâris) hariciye nâzırı olarak ithal edilmiştir. Mâlûmdur ki, 330 senesinde Gonâris Venizelos'a karşı fevkalâde şedit davranmış ve Yunanistan'ın İtilâf Devletleriyle birlikte hare-

ket etmesini şiddetle terviç eylemiş idi. (Venizelos'un) ihraz-ı ekseriyet ederek mevki-i iktidara gelmesi üzerine Kral Konstantin gibi terk-i dâr-ü diyâr eden (Gonâris) bu intihâbat mücadelesinde bilfiil çalışmak üzere Atina'ya gelmiş ve (Patras) Yenişehir'e giderek fevkalâde istikbal edilmiş ve (Venizelos) aleyhine ve kendi partisi adına birçok rey almaya muaffak olmuştu. Gonâris'in yeni Yunan kabinesinde Hariciye Nâzırı olarak bulunmasını herhalde İtilâf Devletleri aleyhine takip edilecek olan yeni siyasetin bir mukaddimesi addeylemek icap eder. (Rallis) Hükümeti'nin pek yakında sâbık Kral Konstantin'i dahi taç

ve tahtına avdet için davet edeceğine muhakkak nazariyle bakılmaktadır. Esasen Kral'ın valdesi (Olga'nın) Yunan Naibesi

Kralı'lığına intihabı keyfiyeti dahi bu kanaati teyid ve tevsik eylemektedir :

YENİ YUNAN KABİNESİ TEŞKİL EDİLMİŞTİR

Antalya: 22 Teşrinisâni - (Gâyet müstâceldir) 364 rey ile Yunan Hükümeti Baş Vekâletine intihab edildiğini bildirmiş olduğum (Rallis) rûfekây-i mesaisini intihab eylemiş ve vükelâ listesi Krallık naibesi

tarafından tastike iktiran etmiştir. (Rallis) kabinesinde hariciye nezaretine (Gonâris) harbiye nezaretine (İhlâtis) harbiye nezareti mevkiine (Kalokiropulos) tayin kılınmışlardır.

CENERAL PARASKEVOPULO İSTİFA EYLEMİŞTİR

Antalya: 22 Teşrinisâni - (Gâyet müstâceldir) Kirye Venizelos'un sukûtu ve firarı üzerine, Yunan ordusu efradı arasında hasıl olan galeyân-ı efkâr ve iğtisâş âsârından ürken Yunan Ordusu Başkumandanı mâhut ceneral (Paraskevopulo) yâdigârı memuriyetinden istifa eylemiştir. Diğer

tarafından temin edildiğine göre (Paraskevopulo'nun) istifasına sebep olarak İzmir'e sevk edilmek istenilen bir Yunan fırkasının ilân-ı isyan keyfiyeti ileri sürülmektedir.

Memduh Süleyman

(YORK) ŞİMENDÜFER MEMURLARININ GREVİ

Ahiren maden amelelerinin mühik olan talebi is'âf edildiği taktirde bu muameleyi (tred - ünyon amele ittihadına karşı yapılmış bir tecavüz addetmeye ve derhal grev ilânına karar vermişlerdir.

Diğer taraftan, İngiltere Hükümeti ta-

rafından el'an amelenin metâlibi is'âf edilmemiş olduğu için Nakliye Ameleleri Milli Federasyonu dahi 180.000 kişi ile diğer yoldaşların grevine iştirak etmeye karar vermişlerdir.

MOSKOVA TELSİZ TELGRAFININ TEBLİGÂTI

Yeni Vazife:

Sanayinin yeniden tanzim ve islahından sonra köy iktisâdiyatını mükemmel bir hale koymak bugün (Sovyet) Rusya'sının hissesine düşen en mühim vezâiften biridir. Hem tahribât ile mücadele hem de sanayinin yeniden ihyası velhasıl bilumum askeri ve mülki islâhâtın husûlû için herşeyden evvel iâşe lazımdır. Tamam beş yıldır ki sonbahar ziraat sahası günden güne küçüldüğünden bugün artık bu sahanın genişlemesine çalışmak lâzımdır. Bu sene Fırka Teşkilâtı ve İâşe Komiserliği'nin gayretiyle bu hali eski yolundan çevirmeye muvafakiyet hasıl olmuştur. Şöyle ki bu sene şimal Don ile (Breslav), (Novogorod), (İva-

veznesenski), (Vlâdiniyeriski), (Briyanski) ve daha sair bazı vilâyetlerin ziraat sahası artık genişlemiş ve bu vilâyetlerde (Sovyet) idarelerinin kuvvetlenmesiyle iktisat işleri mükemmel bir hâle konmuştur. Ve şimdiye kadar cenup vilâyetlerle (İndil) yolundaki mahsûldâr vilâyetlerin darlaşan ziraat sahalarında İnkılâb'ın kendilerine bahsettiği saadeti silâhlarının kuvvetiyle müdafaa ederek cepheye düşmanı ezdikten sonra Rus emekçileri bugün sulhen çalışmak imkânını daha ziyade temin etmişlerdir. Ciddi bir sa'y ile tahribatın önünü almakla beraber vesâit-i mümkinüne ile de köy iktisadiyatının yeniden ihyasına çalışmak lazımdır. Amele ile köylünün elele vererek

çalışması sayesinde ki köy iktisadiyatı hayat bulur. Kızılordu Sovyet Rusya'sı muharebe cephelerinde kati galebelere nail olmuştur. Bundan sonra ise köy iktisadiyatı ile sanayide muaffakiyet ve muzafferiyet lazımdır. Mesut bir istikbale nail olmak emekçilerin kendi ellerinin işidir.

Kızıl Askerler! Son düşmanlarımızı da mahv ederek İnkılâp mevkiinizde uyanık durunuz.

Rus Emekçileri! Köy iktisadiyatında kahramanca çalışmak zamanı geldi. Cenup Cephesi Kahramanları:

Cenup Cephe Kumandanı (Fronze) Sivastopol'da verdiği emirde kahraman ordulara şöylece hitap ediyor:

Muharip yoldaşlar! Kızılordu Askerleri, Kumandanlar, Komiserler! Sizin kahramanlığınız sayesinde amele ve köylünün kanı pahasına Kırım alındı, Kızıl Bayrak Kırım'ın her köşesinde dalgalanıyor. Onun dehşet salan gölgesi gemilerden halâs arayan düşmanların bakiyesini takip ediyor. Cenup Cephesindeki taarruzumuz başlayalı henüz beş gün oldu bu kısa müddet zarfında Ordu'nun azim metaneti sayesinde beyazların tehdidi izale olundu. Muharrer olan zamandan iki defa daha az bir müd-

det zarfında Sovyet Rusyası'nın yeni ve azim bir muzafferiyetini temin ettiniz.

Kırım Fırarilerinin Akıbetleri:

İstanbul'da Kırım beyazları için ev bulunmadığından bunların ekserisini sahile çıkarmaya gelen olmamıştır. Bunun için kısm-ı âzamı adalara sevkedilecektir. Fransa'da ikibin Fransız burjuvazyası Kırım'dan İstanbul'a kaçan Fransız burjuvasıyla Kırım beyazlarının iâşesine dair müzâkeratta bulunmuşlardır. Fransa nâzırları bu kalabalığı müstâcelen Gürcistan'a geçirmek fikrindedirler. İstanbul hadsiz hesapsız Rus çiftlik sahipleri, ceneraller ve fabrikatörlerle doludur.

Yine Borçlar Hakkında:

«Sovyet» Rusyasıyla aktolunacak muahedeye karşı duran İngiliz nâzırı zihnini en ziyade Nikola tarafından yapılan borçların tanınmasına sarfediyorlar. Alelhusus bu meselede en ziyade Fransa bankerleri faaliyet gösteriyorlar. Londra'daki Sovyet Hükümeti murahhası Kratsin ecnebi kapitalistlere borçların verilmesini vaadini ifâyâ mezun olduğunu izhar etmiştir.

21-Teşrinievvel-1920

MÜCAHİD-İ MUHTEREM (ETHEM) YOLDAŞ GECE ŞEHRİMİZİ TEŞRİF ETMİŞLERDİR.

BİR ÂMİL-İ İHTİLÂL DAHA

Ajanslar Venizelos'un iskâtından sonra piyasa buhran-ı mali tahaddüs ettiğini, Drahmi fiatının müthiş bir surette tenezzül ettiğini haber veriyordu. Bunun esbab-ı hakikiyesini araştırırken iki noktanın nazar-ı teemmüle alınması icab edeceği mütalaa-sındayız. Birisi Itilâf Devletlerinin bir alet-i tahakküm ve tasallut olmak üzere Yunan milletinin başına diktikleri Giritli serserinin yuvarlanmış olması, öteki Amerika alem-i malisine ithal edilen sahte banknotlar tesiratiyle mütehasıl buhran-ı iktisadidir.

Malumdur ki Venizelos'un siyasiyât aleminde başlı başına bir mevki-i mühimmi vardı. Yunanistan'ın başına gelen bütün belâlar hep bu emperyalist aletin kadid elleriyle örülmüştü. Midesinin kabiliyet-i hazmiyesinden büyük lokmalar yutmağa çalışan aç gözlü iz'ansız çocuklar gibi nazar-ı hayalatını Edirne üzerinden Çatalca kapılarına Adalar fevkinden Anadolu'nun harim-i ismetine kadar dikmiş, zalim, hakikatten bihaber ordusuyla ve ahmakça büyük işlere girişmişti. Bu, tabii bad'yelerde görünen seraplar gibi hayâlât üzerine kâşâneler kurmak demektir. Venizelos'un şaşkın palikaryaları bu serabı tutmak için çok uğraştılar, heder ve telef oldular netice hüsrân ve sükût... Evvelki emniyet ve itimat üzerine Yunan iktisadiyatı da, emperyalist alemden revaç bulmuştu. Zaten herşey onların değil mi? Bütün bankalar, bütün sarraflar, bütün sim-ü zer dolu metin kasalar herşey onların değil mi? Dilerlerse bir parmak işaretiyle koca bir heyet-i beşeriye sefil ve sergerdân duçar-ı sefalet olmaz mıydı? İşte bu iktisat dalaverele-ri cümlesinden idi ki Yunan parası, ordusunun kıymetiyle hem ahenk olmak üzere kesb-i kıymet etmişti. Sefil heriflerin, İzmir'deki müslüman esnafa karşı ellerindeki drahmiyi öyle bir gururla atışları vardı ki buna vicdan dayanmazdı. Şimdi Venizelos'la beraber drahmi de kıymet-i hakikiyesini buluyor ve düşüyor.

Sonra Yunanistan Amerika'dan birçok

istikrazatta bulunmuştu. Drahmi piyasası daima dolar piyasasını takip eder. Halbuki işte Bolşeviklerin sahte banknotları Amerika alem-i malisini de hercümerç etti. Bu da drahminin sükûtunu intaç eden esbaptan biridir. Şimdi ne olacak? Silahına ve parasına mağrur olarak masum Türk memleketlerinde saltanat sürmeye gelmiş olan, salyangoz tacirinin, haşmetli(!) Yunan Ordusunun hali ne olacak. Bir taraftan memleketlerinde müthiş bir tezebzüb-i idare onları uçurumların korkunç derinliklerine yuvarlarken öte taraftan mali buhranların bu feci akibete inzımanı cidden Yunanistan'ı derin derin düşündürecek bir haldir.

Bunu uzak bir misal ile izah etmek kolaydır. Meselâ drahmi oniki buçuk kuruş iken bununla Yunanlı nefer bir ekstra ekstra sigara alabiliyordu. Halbuki drahmi beş kuruşa düştüğü gün iki buçuk drahmi ile bir sigara almak iktiza edecek. Aldıkları gıda ile midelerinin ihtiyaçlarını yatıştırıramayan, harıçteki arzularını tatmin edemeyen bir ordunun efradı için müracaat edilecek yegane çare isyandır. Bu nokta pek mühimdir. Zaten senelerce harp ve darptan buz gibi soğumuş, herkes etraflarında cehennem bir savletle dolaşan ifrit-i cidal ile karşı karşıya gelmekten usanmış tasavvur ettiği bütün huzurattan mahrum kalmış, çoluk çocuğunun içinde barındığı memleketinde hergün kanlı ihtilâller zühûr etmeye başlamış olan bir ordunun efradı için maişet ihtiyacı içinde kıvranmak kadar müşkil bir dert mutasavver değildir.

Bilhassa yeni dünyanın, yeni fikirleri kuvvetli intibalara rast geldiği muhite saldırmaktadır. Bunun meşkur cereyanları Yunan Ordusu içinde de faaliyete başlamıştır. Beşeriyet artık kan akıtmak değil hayat istiyor. Birkaç kapitalist serserinin kuklalar gibi orduları sevk ve tahrik etmeleri, mazinin zalam-ı ebediyetine karışmış hunin birer hatıradan başka birşey değildir. Bizim için, Türk emekçileri, Türk komünistleri için yegane vazife ise bu hakikatları ihtiva ettikleri ehemmiyetler nisbetinde bir faaliyetle ekseriyet-i milliyeye

(köylü, rençber, amele, erbab-ı üçürât) anlatarak, emperyalist köhne dünyasına karşı hücum eden kızıl orduları takviye etmek,

bir komünist yeni dünyası kurarak mübarek neslimizi saadet-i hakikiya erıştirmek- tir.

TEBLİĞ-İ RESMİ

22-Teşrinisâni-336

1 — Garp Cephesi :

Gördes tarafımızdan işgal olunmuştur. Uşak şimalinde ileri kıtaatımızın icra ettiği taarruzla düşman İnhan - Çamköy hattından tardedilmiş ve bu hat tarafımızdan işgal edilmiştir.

Gökdere Selvioğlu hattına çekilen düşmanın tarafımızdan tazyikine devam olunmaktadır.

Son zamanda Yunanistan Hükümetinde kral taraftarlarının siyaseten temin-i ga-

lebesi ve Venizelos'un sükûtu sebebiyle tahaddüs eden birçok karışıklıklar Garp Cephemiz karşısındaki Yunan Ordusuna da si- rayet etmiştir.

Bu cümleden olmak üzere son günlerde Salihli'de Venizelos ve kral taraftarları arasında mühim müsademeler vukua geldiği ve binnetice kral taraftarlarının ih- raz-ı galebe eylediği haber alınmıştır.

2 — Adana Cephesi :

Osmaniye mıntıkasında mevzi-i muha- rebat olmuştur.

DÜŞMAN FİRARA HAZIRLANIYOR

Kuvvay-ı Seyyare karargahına gece geç vakit varit olmuştur:

1 — Cephede keşif kolları ile düşma- na baskın yapılmış ve iki neferimiz yaralan- mıştır.

2 — Kula'dan düşmanın bir kısım ağır- lıklarını naklettiği ve kısım-ı diğerlerinin de nakli için ahaliden vesait-i nakliye top- ladığı haber alınmıştır.

3 — Salihli'de kral ve Venizelos taraf- taları arasında ara sıra müsademeler tek- rar etmektedir.

4 — Gördes'in ilk işgal edildiği zaman Rum ve Ermenileri tarafından düşman da-

vet edilmiş ise de Yunan kumandanı red cevabı vermiştir.

5 — Gördes ahalisinden bazılarının Rum ve Ermeniler ilk işgalde firar etmek iste- mişler ise de tarafımızdan yapılan irşadât üzerine bu fikirlerinden vazgeçirilmiştir.

Tahlis edilen mahaller ahalisinden bir çokları Yunanlılardan gördükleri zülüm ve itisâftan bizâr olduklarından düşman tek- mil Anadolu'dan ancak elli yaşındaki ih- tiyarları bile silahları olmadığından çifte- lerine barut tedarik ederek yek vücut ola- rak düşmana darbe indirmeye hazırlan- mışlardır.

22-11-36

ANADOLU AJANSININ TEBLİĞİ

Hindistan'da Yeni Kıyamlar - Kraliçe Olga'nın Niyabeti - Venizelos Londra'da - Tasfiye-i Rüteb Kanunu Mülga - Fransa'da Hüdemât-ı Askeriyye İki Seneye Tenzil Edildi. - Yeni Bir Cemiyetli Akvam Teşkil Teşebbüsü.

Hayber Aşairi Hal-i Faaliyette

Ankara: 22 Teşrinisâni - Tan Gazetesinin Londra'dan aldığı malumâta nazaran Hindistan'ın şimal-i garbi hududunda Hayber Aşairi arasında yeniden şiddetli iğti-

şaşlar zühur etmiştir. Aşair kuvvetleri Pesaver Geçidinde bazı mevâki-i müstahkeme ile İngiliz nakliye kollarına taarruz etmişlerdir.

Kraliçe Olga'nın Niyabeti

Ankara: 22 Teşrinisâni - İtalya menâbliinden tereşsuh eden bazı haberlere göre Yunan naibeliğine Kral Konstantin'in

validesi Kraliçe Olga'nın tayini tasavvur edilmektedir.

Giritli Serseri Londra'da

Ankara: 22 Teşrinisâni - Yunanistan'dan firar eden Girit'te Cumhuriyet tesis etmek üzere mahal-i mezkûre gittiği rivayet edilmektedir. Bazı mehâfil-i ec-

nebiyede ise Yunanistan umumiyesi nazarında müheyyiç hayat-ı siyasiyeden çekileceği ve Londra'da ikamet edeceği söyleniyor.

Tasfiye-i Rüteb Kanunu Mülga

Ankara: 22 Teşrinisâni - İstanbul'da Damat Ferit Hükümeti tarafından 24 Ağustos 36 tarihi ile neşr edilen tashih-i rütebi askeriye kararnamesi ahiren lâvedilmiştir.

Ankara: 22 Teşrinisâni - Paris'ten vâ-

rid olan haberlere göre Fransa'da hidemat-ı askeriye'nin iki seneye tenzili için Hükümet tarafından parlamentoya bir layiha-ı kanuniye tevdi edilecektir.

Amerika Reisicumhuru'nun Fikri

Ankara: 22 Teşrinisâni - Amerika Reisicumhuru Havding, yeni bir Cemiyet-i Akvam teşkili hakkındaki nokta-i nazarları-

nı anlamak üzere, beynelmilel mesail-i siyasiyede şöhet kazanan başlamıştır.

BEDBAHT YENİŞEHİR'İMİZİ NASIL MAHVETTİLER?

Resmî ve mevsuk bir menbâdan istisal eylediğimiz mâlûmata nazaran geçen taarruzda Yenişehirde görmeye muaffak oldukları halde bunları yine ertesi gün def ve tard sefil palikaryalar, meskûr kasabanın kısm-ı âzamını tahrip etmişlerdir ve istasyondan anlaşılmakta olduğu veçhile yalnız Yenişehir kasabasında dükkanlarda bulunan bilumum baştanbaşa yayılmış bulunan tahrip ve gâret edilmiştir.

Bütün bunlardan maadâ, Hükümet bi-

nası Ziraat Şubesi, Posta ve Telgrafhane, Jandarma, Düyûn-u Umumiye ise daireleriyle üç otel, altı han ve dört fırın, iki hamam ve bir divanhane, bir tekke, iki imârethane, en mâmur otuz dokuz hane ile yedi köy bütün bütün ve kasabanın nısfı ve dört köy kısmen harik edilmiştir. Aynı zamanda, yeniden harabisinde bulunan on dört ev yine tamamen gasp edilerek Yunan semt-i meçhule nakledilmiştir.

YENİŞEHİR'DE ŞEHİT VE ESİR EDİLENLER

Aynı membadan alınan mâlûmattan, Yunanlıların bu köy ahalisinden 1000'ini biçâre ve mâsum halkı beraberlerine alıp götürmüş oldukları ortasında «40» ı mütecâviz mâsumu şehit eylemişler. Ayrıca adedi meçhul köy kızlarının ırz ve namuslarına tecavüz etmişlerdir. Kariyelerde mahsur bulunan hal-

kın edilen tahribat neticesinde birçok bedbahtların hanelerinden çıkamıyarak yandıkları tahakkuk etmiştir. ve çocuklar dahi bulunmaktadır. Bu havali-deki hasârâtın değeri yapılan tahkikat neticesinde düşman istilâsı altında bulunan köyler de dahil olduğu halde cemi hasar miktarı 7000000 liraya bâliğ olmaktadır.

İRLANDA İHTİLÂLİ EHEMMİYET KESBETTİ

100 polis, 101 zâbit katledilmiş 160 polis ile 66 mecruh ölmüştür. İrlanda'da tahaddüs eden vekâyî ve hadisât-ı ahire git-tikçe hâd ve müzmin bir şekle dahil olmaktadır. Ahiren Tan Gazetesi'nin bu babda vermiş olduğu haberlere nazaran bir kânunusânî'den beri İrlanda'da (100) polis me-

murı ile (80) zâbit ve zâbit vekili ve de nefer katledilmiştir. Bu meyanda ahali ve ihtilâlciler tarafından (667) adet kışla, polis karakoluna hücum ve taarruz vâki olmuştur. Karakol ve kışlalardan birçoğu tahrip edilmiş olduğu gibi, İrlandalılar polislerin ailelerine bile boykotaj yapmışlardır.

İNGİLTERE'DE AMELE GREVLERİNİN ŞEKLİ

—2—

Taymis Gazetesinden:

Tavassut için kendisine müracaat edilen nakliye amelesi Sendika Reisi Mister «Goslin» henüz tavassut zamanı hulûl etmediği ve maden amelesi tarafından davet vâki olmadıkça tavassutun beyhude olacağını, söylemiş ve biz «Vekayii yakından tarassut ediyoruz» demiştir.

Başvekil maden amelesi rüesâsına yazdığı mektupta Hükümetin ümidinde olduğu ve bu hususta her çareye başvuracağını bildirmiştir.

Yarın şimendüfer sendikası rüesası ic-tima ederek ittifak-ı müsellesin bir rüknü olan maden amelesi müzaharet edebileceklerini müzakere edeceklerdir.

Şimendüferlerin Tenkisi :

Şimendüferlerin tenkisi kararlaştırılmış ve yüzde yirmi nisbetinde azaltılması tensib edilmiştir. İngiliz lirasının kıymeti tenezzül ediyor ve grev devam ettikçe pek ziyade düşeceği tabiidir.

Birçok şimendüferleri ilga edildiği gibi İngiltere ile İrlanda arasında çalışan

posta vapurlarıyla civara adalara işliyen bilumum vapur seferleri tatil edilmiştir.

Hükümet alelumum yarışları ve avcı ic-timalarını işar-ı ahire kadar menetmiştir.

Hükümetin Tedâbiri :

1 — Her eve bir haftada bir kilo kömür verilecek,

2 — Fabrikalara vasatı sarfiyatlarının nısıfı verilecek

3 — Evlere verilen havagazlarının şiddeti tenkis edilecek,

4 — Elektrik kuvveti yarıya indirilecek ve lambaların adedi azalacak, cam-kanlarda lamba yakılmayacak ve «ziyâli reklamlar» icra edilmeyecektir.

5 — Hiç bir kimse bir anda bir haftalıktan fazla mevad-ı gıdaiye ithar etmeyecektir.

6 — Halka vesikayla tevzi edilen şekerin miktarı yüzde otuz tenzil edilmiştir.

Kömür grevinden evvel Mesafî Nezaretinin bütün gayretine rağmen İngiltere'de 115-358 işsiz olduğu resmen mukayyettir.

Buna bugün bir milyon yüzbin kömür amelesi de iltihak ettiği gibi her gün kapanan bir çok fabrikaların binlerce amelesi de iltihak edecektir.

Taymis Gazetesi kömür grevinin parlamentoda müzakere edileceğini nazarı dikkate alarak neşrettiği başmakalede :

«... bu meselede Meclis iki büyük tehlikeden sakınmak mecburiyetindedir. Birinci ve en mühim tehlikeyi kömür felâketinden Fırkaların namına siyasi istifade etmek isteyenler teşkil ediyor.... Grev ilanından Hükümet taraftarlarının memnun ve muhaliflerin müteessir olduğu görülmektedir, bu parlamento sınıfları arasında siyasi bir harbin başlangıcı demektir. Halbuki Meclis bugün Parti değil yalnız millet namına meseleyi tetkik etmelidir. Meclis meseleyi bu suretle idare edebilirse son senelerde kaybettiği nüfuzunu tekrar elde etmiş demektir.

Bugün kadın erkek herkes parlamentoda tecessüm eden İngilizleri temsil etmekte muvaffak olamadığından ve nâkâfi bulunduğundan kâildir...

Halka İngiliz Parlamentosunun efkarı umumiyede vukua gelen tebeddülâtı aksini ifade edemediğine bilakis metnin büyük altında kaldığına kanaat etmiştir.

Meclis Hükümetin öyle hareket ettiğinden Başvekil ne kadar gayri samimi ise Parlamento da o kadar gayri samimi oluyor ve binaenaleyh milletin itimadını kaybediyor. Halbuki Başvekilin hüsnünîyeti çoktan beri şüphe ile alüdedir..

İrlanda Başvekilî Hükümetine itimad etmediği bar bar bağırıyor.. Kömür madeni amelesi grev esbabı mücibesinin başına Başvekilin Loid Corc şayanı itimat olmadığı esasını vazettiler.

Bir Müsahhihe İhtiyaç Var

Yeni Dünya idarehanesinde tashih işleriyle iştigal eylemek ve her gün öyleden sonra akşama kadar bu vazifeyle iştigal etmek üzere bir müsahhihe ihtiyaç vardır.

Talib olanların Türkiye Komünist Partisi Merkezinde (Yeni Dünya) idarehanesine müracaat eylemeleri rica olunur.

Dişçi Yuvanaki Papazoğlu

Tahtakale Hamamı karşısında Dişçi Yuvanaki hiç ağır hissolunmaksızın diş çı-

karır ve fennin son ihtiraâtını tatbiken tedavi ve kron imal eder.

Yeni Dünya

Her nevi siparişât kabul edilir ve son derece sür'atle meydana çıkarılır. İlânât, duvar ilanları, sinema ve tiyatro ve müsamere biletleri ilâh.. arzu edildiğinden yüksek bir nefasetle tab olunur.

Sipariş eshabı ya idare memuruna ve yahutta sermürettibe müracaat etmelidirler.

Nefis bir surette kitap ve defterler ciltlenir.

[Yeni Dünya] Matbaasında tab olunmuştur.

VENİZELOS'UN SUKÛTU ÜZERİNE YUNAN ORDUSU ARASINDA MÜSADEME OLMUŞ KRAL TARAFTARLARI KAZANMIŞTIR.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

- 7 -

—

مجلس شورای عالی پاریس در روزهای
اولی ماه سپتامبر در جلسه پنجمین
جلسه خود در مورد مسائل مربوط به
ایران بحث کرد. در این جلسه
مقرر شد که ایران باید در مورد
مسائل مربوط به ایران با
فرانسویان همکاری کند. در
این جلسه همچنین مقرر شد
که ایران باید در مورد مسائل
مربوط به ایران با فرانسویان
همکاری کند. در این جلسه
همچنین مقرر شد که ایران
باید در مورد مسائل مربوط
به ایران با فرانسویان
همکاری کند.

مکتبہ ابرار النبیؐ و اودعالتہ کا نام

177. 417. 76. 3

Figure 1. Schematic representation of the experimental design. The subjects were divided into two groups: the control group and the experimental group. The control group received a standard training program, while the experimental group received a training program with a focus on the specific skills required for the task. The results of the training program were compared between the two groups.

— ۱۳۸ —

[illegible]

نصای شیرنده و آتش دویگر

مازندران و مرکز استان

1. *Chlorophyll a* (Chl *a*)

[illegible]

|

114

مجلس شورای اسلامی

۱. در این صورت که برای هر دو طرف

• دگر، ددادم بکرمه، بکرمه

... ..

124-125,

فَوَاللَّهِ لَأَكْمَلُ الْخَلْقِ

Numara : 71

8 Kanûnuevvel 336

Evrak ve mekâtîp münhasıran sahib-i imtiyaz namına gönderilmelidir.

Müdür-i Mesûl ve Başmuharrir: Hakkı Behiç

İdarehanesi

Ankara Komünist Fırkası Merkez-i Umûmisinde (Yeni Dünya) Matbaası
..... kararlaştırılır

Nüshası 5 kuruştur

Çarşamba

Dünyanın Emekçileri Birleşiniz!...

SEYYARE

YENİ DÜNYA

Türkiye Komünist Gazetesidir

Cumartesi Gününden Maadâ Her Gün Neşrolunur

28 Rebiülevvel 1339 Yıl: 1

Telgraf Adresi : Ankara Yeni Dünya

İştirak Şeraiti

Seneliği	1200	Memalik-i Ecnebiye İçin	1800
Altı aylığı	650	»	»
Üç aylığı	400	»	»
			Yoktur

Günü geçmiş nüshalar 20 kuruştur

Nüshası 5 kuruştur

MUAZZEZ MİSAFİRLERİMİZ

Bu, ne büyük bir vakıadır? Ne iftihar değer bir hadisedir? Biz zaten İzzet Paşa, Salih Paşa gibi zevâtın İstanbul'da kerhen ikamet eylediklerini biliyorduk. Hele o İngilizler, Meclis-i Mebusan'ı tarumar ederler iken, Ahmet İzzet Paşa'yı bile tevkif edip Malta'ya sevk etmek istemişlerdi. Tesadüfün bir lütf-u mahsusu olacak ki, Paşa fena halde hasta bulunuyordu ve o mesele de elim bir faciaya inkılâp eylemeden, eyleyemeden oturtulup gitmiş bulundu. Biz, keyfiyeti burada mevzu-u bahs eylemekle, İzzet Paşa hakkında bir fikir vermek çocukluğunda bulunmak istemiyoruz. Ne biz böyle bir harekette bulunuruz ve ne de nâmus ve hamîyeti Türkiye muhitinde pek müteârif olan Paşa'nın böyle bir şeye ihtiyacı vardır. Salih Paşa da öyle değil mi? Anadolu İnkılâb-ı Mukaddesi'nin meşruîyetini daha geçen sene Amasya'da takdir eden bu büyük adam, daha o zaman memleketin ancak bu İnkılâb'ı idâme suretiyle varlığını kurtarabileceğine kâni ve kail bulunuyordu. Ve şimdi de Anavatan'a iltihak suretiyle o büyüklük ve ulviyeti bir derece daha izhar ve ispat etmiş bulundular. Anadolu harekâtının ehemmiyetini tasgîr edip meşru olmadığını hicâp etmeden ilâna çalışanlar için bu vakıa ne büyük huccet-i hacâlettir. Eğer Anadolu'da takip edilen gâyeler öyle denildiği gibi akâmete mahkûm hedeflerden ibaret bulunmuş olsaydı, zekâ, siyaset ve kiyâset itibarıyla muhitimizde pek mütemâyiz olan iki rücûl-ü siyâsî, İnkılâbımıza karışmak hatiasını nefislerinde hissedebilirlermiydi? Bihassa bu hareket Ahmet İzzet ve Sâlih Paşalardan sâdir olursa... Şu halde demek ki, biz öyle dürtüst bir yoldan gidiyoruz ki, kapitalist ve emperyalist âlemlerin riyâkâr mevcudîyetlerini hâk ile yeksân edecek olan mücadelâtımızda muaffak olacağımız yüzde bin olarak tecelli ediyor. Her nazarda ayan kalıyor. Anadolu İnkılâb'ına muarız olanlar, bu hâdiseden olsun büyük ders almalıdırlar. Hem de böyle olması lâ-

zımdır. Onlar bu büyük şerefe nailiyetimiz-i işittikleri zaman, ihtimal yine hiddetlerinden küplere bineceklerdir. Birçok şaiâlar, birçok dedikodular icad edeceklerdir. Fakat ne beis var? Biz kimsenin hürriyeti kelâmiyesine müdahale etmek isteyenlerden değiliz. Söylesinler hatta istediklerinden fazla söylesinler. Keyfiyet meydandadır: Eğer Anadolu'nun saf ve lekesiz âğuşuna atılıp onu mücadelesinde teşci etmek isteyenler ehemmiyet-i tarihiyye ve siyasiyyeyi haiz zevattan mâdût olmasaydılar, bizde bu hususta serbestçe idare-i kelâm eylemekte elbette biraz mümsik davranırdık. Kaziyye öyle değil ki...

İzzet ve Salih Paşalarla Hüseyin Kâzım Bey meselesi, İstanbul Hükümeti üzerindeki İngiliz tazyikâtını pek güzel ihsas eylemektedir. Bizim keyfiyetten istihraç edeceğimiz neticeler o kadar çok ve o derece fazladır ki, bunlardan bir ikisini kaydetmek vaziyet-i hâzıra hakkında efkâr-ı umûmiyyeyi tenvire pek ziyade kâfi gelir kanaatındayız. Paşaların Anadolu'ya teşrifleri evvel emirde, Anadolu'nun takip ettiği gayedeki muaffakiyetin en bâriz ve en celi burhanıdır. Diğer taraftan her biri İstanbul Hükümetinde birer Nâzır olan üç büyük zât, Türkiye istiklalinin halâsını Anadolu ile birlikte çalışmakta olduğunu hissetmemiş olsaydılar buraya gelmeleri ihtimali vârit olabilir mi idi? Aynı zamanda, biz iltihak keyfiyetinden Avrupa siyasetindeki teşevvüşün derecesini de mükemmelen tâyin edebiliriz.

Mâhut (Sevr) Muahedenâmesi'nin bir an evvel tatbiki için her gün birer sûretle İstanbul Hükümeti'ni sıkıştıran İtilâf Devletleri'nin Türkiye varlığını imha etmek politikasını son Tevfik Paşa Kabinesi'nde (Dahiliye) (Bahriye) ve (Ticaret) Nâzırları olan üç büyük zât yakinen anlamış oldukları dolayısıyla memleketlerini kurtarmak için orada İngiliz tehdidi ve İngiliz süngüsü altında ifa-i vazife eylemekten ise, müstakil Anadolu ile beraber yürümekte isti-

câî göstermiş olmaları gâyet musip bir harekettir. Biz bu teşebbüsü ve bu iştiraki derin bir hiss-i şükran ile karşılarız. Elbette bu memleketin samimi evlâdı bu suretle hareket etmekte nefsinde bir mecburiyet-i vicdaniyye duyar. Elbette bu bedbaht Anadolu'nun bekasını düşünenler bizzat ona doğru koşarlar. Vatan gittikten sonra hangi birimiz rahat yüzü görebiliriz. Zilletle yaşamak mertlikmidir? Hem de öyle bir zillet ki, insanı daha dün Kâbetullahı çiğneyenlerle muvaciî bırakmak zilletiyle ünsiyet eylemeye saik. İngilizlerle demek istiyoruz. O İngilizler ki, elindeki Kuran-ı Kerim'i irae ile İngiliz Parlamentosunda : «Dünyada bu bâki kaldıkça bizim için saadet yoktur!» diyen Nelson'un bize bildirip tanıttığı İngilizlerdir. Onların muaffakiyetini temin için mevcudiyet-i milliyeye darbe vurmak isteyen birkaç bedbaht ile çalışmak mecburiyet-i elimesinde bulunmak, her namuslu şahsiyetin kârı değildir. Ve olamaz: Halbuki, elyevm İngiltere Hükümeti göçmek üzere bulunan köhne bir bina enkazından başka birşey değildir. Bu iddiamızı uzun boylu deliller ile ispata ne hâcet? Ahvâl ve hadisât-i siyasiyenin son şekli meydandadır, gün gibi aşikârdır. Halbuki, bizim mevcudiyet-i siyasiye ve aske-riyemiz, gittikçe resânet peyda ediyor. Gün-

den güne kuvvetleniyoruz. Katlanıyoruz. Bu sözleri biz sellemehüsselâm sarf etseydik belki övünüyorlar, denilebilirdi. Fakat, İstanbul'daki mütefessih ve riyâkâr, amansız siyasetten tebâut ederek hakikatın bu tarafta olduğunu bizzat ispat eden Paşa'lar vâki olan iddiamızı teyid ve tevsik etmiş olurlarsa, buna ne demek lâzım gelir?

Yine tekrar edelim ki, Anadolu İnkılabı evlâtları, dünkü yeni vakıa ile bir defa daha nefislerinde duydukları büyük itimad takviye eylemiş oldular. Esasen bizim yaptığımız işlerdeki isabete itikat ve itimadımız olmasaydı böyle bir seneden beri canla, başla, kanla çalışıp azmimizde sebatkâr olmaz idik. İhtimal değil pek katî olarak muhterem misafirlerimiz, Anadolu'yu büyük bir azim ve irade ile mücehhez olarak bulmuş oldular. Zaten buna hâcet dahi yok idi. Anadolu istiklâli artık son merhaleye vâsıl olmuş bulunuyor. Esâsâtı çoktan tespit edilip vaktiyle âleme ilân edilen istiklâl davamız hakkında burada fazla söz söylemeyi zait addeyleriz. Bu memleket şüphesiz kurtulmuştur. Kommünist (Yeni Dünya) Türkiye Kommünistlerinin şükranını muazzaz misafirlerine iblağ eylemekle şerefyâb olur.

Arif Oruç

Yeni Dünya Şüyûnu :

KUVVAY-İ SEYYARE MUHABİRİMİZİN TELGRAFNAMEİ :

Kuvvay-ı Seyyare Karargâhı: 6 Kanunuevvel - Uşak Cephesinde keşif kolları faaliyeti olmaktadır. Sındırgrı'da Yunanlılar korkularından Kuvvay-ı Seyyare Müfrezeleleriyle temas etmemek için harice çıkmamaktadırlar. (Borluda) bulunan bir düşman alayı efrâdı arasındaki teşevvüşü iza-

le için Yunan fırka kumandanı mahall-i meskûre gitmiştir.

Kula'da bulunan Yunanlılar yerli Rumların emval ve eşyasını da ağırlıklariyle birlikte geceleri bir semt-i meçhule nakleylemektedirler.

İSTANBULDAKİ SEFİLLER BELKİ UTANIRLAR

Kirye Venizelos, Avrupa Gazetelerine Nasıl Beyanatta Bulunuyor.

Antalya: 6 Kânunuevvel - Yunanistan' da pılıyı pırtıyı tophıyarak kaçmış olan Gi-

ritli Serseri Avrupa gazetelerine bervech-i âti beyanatta bulunmuştur. Merhumun bu

beyanatından olsun İstanbul'dakilerin yüzleri kızarması icab eder zannediyoruz. Bu vesileyle merhumun hezeyanlarını aynen derc ediyoruz.

«Muhalliflerin maksadı, Meclis-i Muesisan vasıtasıyla Kral Aleksandır'ı hâl' ve Kostantin'i tahta iyade etmek idi. Fakat Aleksandır telef olunca bizzarûre veraset-i saltanat meselesi ortaya vazı ve taç taht hakkında her nevi serbesti-i münakaşa bahş edilince rakiplerimiz başka bir tarzda itirâfa başladılar ve saltanat meselesi pazar günü «bugün» intihabta mevzubahs edilmemesi bu meselenin diğer bir intahâb-ı mahsusta mevzubahs edilmesi lazım geldiğini müdafaa ediyorlar. Bunlar garip insanlardır. Daha Aleksandır sağ iken Kostantin meselesini ortaya sürüyorlar idi. Şimdi vefatı akabinde veraset-i saltanat meselesi mevzubahs olunca ârây-i umumiyeeye müracaat edilmesini talep ediyorlar. Maksatları mutlakiyeti idame etmek Yunanistan'ı rahat bırakmamaktır. İşte muttehid fırka-ı muhalefetin bize arzettiği manzara budur. Yunanistan fedakârlıkları ordusunun kahramanâne muaffakiyetleri ve bundan bir kaç sene evvel asla hatıru hayal-den geçirmeye cür'et edemeyeceği milli za-

ferleriyle ecdattan kalma düşmanları Türkleri Bulgarları yıktılar Bulgaristan Akdeniz'den uzaklaştırıldı. Türkiye Avrupai bir devlet olmak mahiyetini kaybediyor. İstanbul'da beka ve idamesi bir takım şeraite tabi olduğu halde hudutlarımız İstanbul Sarayından Pire'ye kadar olan buût ve mesafeden daha uzak değildir. Marmara ve Karadeniz Yunanistan'ın ayaklarını yıkıyorlar. Anadolu'ya ayak bastık ve remz-i millimiz iki başlı kartal hakikat-i hale tevafuk ediyor. Avrupa medeniyetinin vekili ordumuz Türklere Sevr Muahede-i Sulhiyesini tatbik ettiriyor. Millet pek nadir böyle parlak günler yaşamıştır. Ve önünde pek parlak istikbâl ufukları açılıyor. Şarkta Yunanistan kaviyüşşekime bir devlet oldu. Bu parlak milli zafer demlerinde rakiplerimiz süngülerinin ucuyla büyük Yunanistan hudutları çizmekte olan kahraman askerlerimizin dökülen necip kanlarına değil vatanlarını sille-i te'dibine uğramış hainler ile asker firarilerine matem tutuyorlar. Ve vatani vahdet-i milliyesini tesis ve teminden men'a matuf sefil teşebbüslerini akim bırakmak kudret ve kuvvetini göstermemiş olmamızı asla affedemiyorlar.

Eski Dünya Yeni Dünyaya Doğru:

YENİ DÜNYANIN HUSUSİ TELGRAFLARI

İstiryadis'in Dâveti - Fransa ve İngiltere Siyaseti - İzmirden Firarlar - Katahakis Erkân-ı Harbiye Reisi Askerlikten İstifa Etti - Konstantin Romada - Droteüs'ün Telgrafnamesi - Bursa Cephesi Kumandanı da İstifa Etti - Mecid Efendinin Yaverlikleri

Antalya: 6 Kânunuevvel - Tebdil edildiği haber verilen İzmir Yunan Fevkalâde Komiseri (İstiryadis) rakib olduğu Yunan Torpitosiyle (Pire'ye) vasil olmuş ve oradan Atina'ya müteveccihen hareket eylemiştir. Merhum tebdil haberini Pire'de almıştır. (İstiryadis) İzmir'de tahaddüs etmesi

memûl olan bazı vekayi ve hadisât-ı siyasiye dolayısıyla Hariciye Nâzırı (Gonâris'in) şiddetle nazar-ı dikkatini celbeylemiş ve merkûmun maiyetinde bulunan (İzmir'in tatlı su Frenklerinden) seksen palikar-ı dahi (Gonâris'i) ayrıca İzmir'e davet eylemişlerdir.

KRALLIK MESELESİNDE İNGİLİZ FRANSIZ SİYASETİ

Antalya: 6 Kânunuevvel - Fransa Hükümetinin Kral Kostantin meselesinde mu-

halif bir vaziyet almak istediği malumdur. Yunan taht-ı kralisine tayin edilecek zat

hakkında Luid Corc ve Leyik arasında cereyan eden müzakerât neticesinde Kral Kostantin ile görüşmüş olan Amiral (Karek) vesayası dahilinde hareket edilmeye karar verilmiştir. Bu karar mucibince Fransa ve İngiltere Hükümetleri Kral Kostan-

tin'in Yunanistan'a avdetine mümânaat etmeyeceklerdir. Yalnız her iki Hükümet, Kostantin'in tekrar Yunan tahtına ik'âdı halinde keyfiyetin husule getireceği aksülameli ihzar eylemek suretiyle hareket edeceklerdir.

İZMİR'DE MEVKUFİNİN İKİNCİ İSYANI

Antalya: 6 Kânunuevvel - 19 Teşrinisânide İzmir Hapishanesinde bulunup Venizelos tarafından muhtelif müddetlere mahkûm olarak tevkif ettirilmiş olan muhalif sivil ve askerler evvelki gün tekrar isyan eylemişler ve bu defa hapishanenin kapılarını kırarak kamilen firar etmişler-

dir. Hadise esnasında İzmir limanında lengerendâz bulunan (Limnos) zırhlısından karaya ihraç edilen bahriye efradı ile firariler arasında şedid bir müsademe olmuş ve neticede bir Rum, iki Türk ve üç Ermeni maktûl düşmüştür.

KATAHAKİS ASKERLİKTEN İSTİFA ETTİ

Antalya: 6 Kânunuevvel - Rallis Hükümeti tarafından Yunan asyay-ı sūrâ ordusu erkan-ı harbiye riyasetine, evvelce Venizelos tarafından silk-i askeriden tard edilmiş olan Kral Kostantin taraftarı Miralay (Tesado Eftalyos) tayin kılınmıştır.

Bu yeni tayin üzerine, asyay-ı sūrâ ordusu erkan-ı harbiye reisi bulunan (Katahakis) fevkalâde muğber olmuş ve Atina'ya keşide eylediği bir telgrafnamede askerlikten suret-i katiyede istifa eylemiş olduğunu bildirmiştir.

SABIK KRAL KOSTANTİN ROMA'YA GİTTİ

Antalya: 6 Kanunuevvel - Yunan Kralığı meselesinde cem ve telfik edilecek olan ârây-ı umumiyenin tesbiti için geçen perşembe günü Yunan Meclis-i Müessesânının ictimaa davet edilmiş olduğu malumdur. Bu hususta Yunan Hükümeti ve Kraliçe (Olga) ile birçok telgrafnameler teati eylemiş olan Kral Kostantin, gördüğü lüzûm üzerine (Lüseren'den) Roma'ya mütevec-

cihen hareket eylemiştir. Merhum Kral Roma'da aray-ı umumiye neticesine intizar eyliyecektir.

Bu bapta varit olan malumat-ı mevsuke ve resmîyeye göre, Hanedân-ı Krali âzası hamil olduğu halde büyük bir heyet ile Kralın istikbâline (Averof) zırhlısı memur edilmiştir. Mahût Averof, Kralı yolunda istikbâl eyleyecektir.

DROTEÜS YADİGÂRININ BEYAN-I SADAKATI

Antalya: 6 Kanunuevvel - İstanbul'da yeni Rum Patriği intihâbı ile uğraşan mahût Patrik Kaymakamı (Droteüs) yadigârı, evvelki gün yeni Yunan Hükümeti Reisi (Rallis) bir telgraf keşide eylemiş ve ken-

disinin Rum Patrikliğine intihabının inhâ edilmesini istirham eyledikten sonra (Rallis'e) beyan-ı sadakat eyliyeceğini bildirmiştir.

BURSA CEPHESİ KUMANDANI İSTİFA ETTİ

Antalya: 6 Kânunuevvel - Venizelos aleyhtarı olan bir çok efrâdın Bursa dahilinde

şuriş ikâ eylemek maksadiyle zabitlerini darb ve tevkif eylemeleri üzerine, Bursa

cephesindeki Yunan efrad-ı askeriyesi arasına büyük bir fesat girmiştir. Esasen Venizelos taraftarlığı ile şöhretşiar bulunan Yunan Bursa Cephesi Kumandanı (Neva-

to) son zamanlarda nizam ve intizamı temin eylemekten âciz bulunduğu için diğer kumandanlar gibi memuriyetinden istifa eylemiştir.

MECİD EFENDİ HAZRETLERİNİN YÂVERLİKLERİ

Antalya: 2 Kânunuevvel - Anadolu'ya firâr edeceği esnada tevkif edilmiş olan Velihaht Abdülmecid Efendinin tahliyesi hususunda Tevfik Paşa Hükümetinin, vaki olan teşebbüsâtı müntec-i muaffakiyet olmak

üzere dir. Serbest bırakıldıkları takdirde Velihaht Hazretlerinin yaverliklerine şimdiden Kaymakam «Kadri» ve Binbaşı «Nihat» Beyler tayin kılınmışlardır.

İSTANBUL MATBUAT MÜDÜRLÜĞÜ MESELESİ

Antalya: 6 Kânunuevvel - İstanbul Hükümeti son günlerde inhilâl eden matbuat

müdürlüğü makamına Babanzade Hikmet Beyi tayin eylemiştir.

RUM PATRİKİNİ NİHAyet İNTİHAB EDECEKLER

Antalya: 6 Kânunu evvel - Birkaç defa ictima eyledikleri halde Patrik meselesini bir türlü kararlaştırılamıyan Patrikhane Meclisleri geçen gün akteyledikleri yeni bir içtimada, Patrikhane Nizamnamesinin bazı mevâdını tâdile karar vermişlerdir.

Bu tâdilât projesi beray-ı tastik Yu-

nan Hükümetine irsâl kılınacak ve badehu Patrik intihabına başlanacaktır. Patrikhane Nizamnamesinde yapılan tâdilâta nazaran, intihaba iştirak edecek olanlardan her yirmi bin bin Rum namına bir murahhas intihab olunacaktır.

KRAL KONSTANTİN ROMA'YA MUVASALAT EYLEMİŞTİR. KENDİSİNİ (AVEROF) ZIRHLISI YARI YOLDA İSTİKBAL EYLİYECEKTİR

İNGİLİZ CEBERRUTU YIKILIYOR!

—2—

Hindistan İngiltere'nin Mezarı Olacaktır.

İngiliz boyunduruğundan kurtulmak için uzun zamandan beri mücadelât-ı fiiliyede bulunan Hindistan, İngilizlerin Harb-ı Umûmî'den sonra Türkiye'ye reva gördükleri mezâlim ve itisâfât üzerine daha şedit harekâta kıyam eylemiştir. «Hindistan İngiltere'nin mezarı olacaktır.» sözü artık Hindistan'ın her tarafında darb-ı mesel haline gelmiştir. Filhakika üçyüz milyonu mütecâviz nüfusa mâlik olan bu cesim kıta İngiltere'nin elinde bitmek tükenmek bilmeyen bir memba-ı servet ve intifa'dır; İngiltere'nin bugünkü haşmet dârâtını yıkmak onu Hindistan'dan kovmakla mümkündür.

Bunu bilen İngilizler Hindistanı tehlikeye düşürecek harici, dahili her hareketi her kıyımı daha ân-ı zuhûrunda boğmak için hâtırî hayale gelmeyen hıyel ve desâyise müracaattan hâli kalmamışlardır. Fakat İngilizlerin Hindistanı muhafaza kasıtle ittihaz eyledikleri tedâbirin kâffesi bir taraftan Hint vatanperverlerinin daimi mücahedât ve mübarezâtıyla, diğer taraftan İngiltere'nin tehakküm-ü âlemsümûlünü yıkmaya çalışan harici kuvvetlerin tazyikât-ı mütemâdiyesiyle akamete mahkûm olmaktadır.

Hindistan, geçirmekte olduğu muazam vekâyi itibariyle bugün başlıbaşına bir âlem-i mücadeledir. İngiltere'nin kati hesabı işte burada görülecektir. Şurası muhakkaktır ki Hindistan ve binnetice Asya'dan kovulacak olan İngiltere Avrupa'da aç ve serseri bir dilenciden farksız kalacaktır.

İngiltere'nin Hindistan'da mâruz kaldığı müşgûlât-ı azîmenin derece-i ehemmiyet ve şümûlünü her türlü ipham ve tereddütten beri olarak tesbit etmek için tetkikâtımıza doğrudan doğruya İngiliz matbuatının neşriyatını esas ittihaz edeceğiz. Başta Taymis olduğu halde bütün İngiliz gazeteleri son zamanlarda Hindistan ve

kayii ile sıkı bir surette meşgul olmaktadır. Bu neşriyat iyice tetkik edilirse İngilizlerin Hindistan'da ne kadar müşgûl bir vaziyette bulundukları derhal anlaşılır.

Bir kere son aylar zarfında bu meyanda İngilizlere karşı ilân edilen ve bütün şiddet ve ciddiyetiyle el'an devam etmekte olan «boykot» Hindistan'ın her tarafına sırayet etmiş bulunuyor. Bu boykot hareketinin ne kadar umûmi ve vâsi olduğunu Taymis'in şu ifşaatından anlıyoruz:

«Son bir iki sene zarfında Hindistan'da birçok fenalıklara sebep olan (Gandî) —bu zât Hindistan'ın en yüksek vatanperverlerindendir— bu defa propagandasına başka bir istikamet verdi. Gandî Hintlilere, İngilizlere esir olacağı için çocuk sahibi olmamayı tavsiye ve telkin ediyor. Eğer Hintlilerin aklı selimi —Taymis'e göre aklı selim İngiltere'ye kör körüne mu tâvaattır— kendini göstermezse (Gandî)'nin boykot nazariyesi birçok fenalıkları intac edecektir. (Gandî) bu boykot meselesinde Hind-i Milli Kongresi'ni de kazandı. Ve Kongre de müfrit bir yol tuttu. Bu âna kadar boykot programının yalnız bir kısmı tatbik olunuyor. İlk tatbikat İngilizler tarafından Hintlilere verilen tekmil unvan ve rütbelerin reddi, mecâlis-i teşriyye intihâbâtına adem-i iştirak, çocukların tedricen Hükümet mekteplerinden alınması, avukatların mehâkimde çalışmaktan sarf-ı nazar etmeleri gibi husûsâttır. Son tatbik olunacak kısımlar ise hidemât-ı mülkiyye ve askeriyeden istifa etmek ve nihayet vergi vermemektir. Gandî programını tatbik için şimdiye kadar pek çok taraflardan müzaharat görmüştür. Vaziyetin en ziyade endişeye mücip olan cihetini yakında başlayacak olan mecâlis-i teşriyye intihâbâtının boykot edilmesi teşkil edecek ve bu da pek müessir olacaktır. Hatta Bombay gibi müterakki şehirlerin dahi boykota iştirak edecekleri kaviyyen zan olunuyor.»

Taymis, İngilizleri fena halde düşündüren boykot hakkında bu tafsilâtı verdikten sonra diyor ki:

«Gandî Türk muahede-i sulhiyesini protesto etmek için bu boykotu meydana çıkardı ve bütün müslümanları Türk meselesini protesto için iştirake davet etti. Halbuki Türkiye, sulh muahedesini imzaladığı için (!) artık bu hareketlerin manası kalmamıştır.

İşte İngiliz idraki buna derler... Taymis'in, İngiltere'nin hırs ve tehakkümüne şahit olmaktan başka bir meziyeti olmayan Türkiye muahedenâmesinin ne şerait dahilinde imza edildiğinden Hint münevverlerinin haberi yokmuş gibi idare-i lisan etmesi, İngiltere'nin Hindistan'ın yangınına söndürmekten ne derece âciz kaldığını göstermek itibariyle şâyân-ı dikkattir. Hint münevverânı pek âlâ bilirler ki Türkiye'yi felce uğratmak gayesiyle tanzim edilen Türk muahedenâmesi münhasıran İngiltere'nin eser-i mârifetidir. Ve Sevr'de hiçbir selâhiyet-i temsiliyeyi haiz olmayan birkaç adamın imza ettiği bu Muahede'yi Türk Milleti tamamen ve katiyen reddetmiş ve bunun için bilfiil meydân-ı mübârezeye atılmıştır. İşte Taymis'in hatırına getirmek istemediği nokta burası... Yine İngiliz gazetelerinin bu boykota dair verdikleri malû-

mata bakılırsa İngiliz ticaretinin Hindistan'da azim zararları uğradığı ve uğramakta bulunduğu anlaşılır. Paradan başka bir mâbut tanımayan İngilizlere bundan büyük bir darbe olamaz.

Bundan başka Hindistan'da biri bastırılmadan bir kaçı istial eden vekâyi-i ihtilâliye şu son aylar zarfında umûmi denilecek derecede çoğalmıştır. Hemen her şehirde İngiltere'nin aleyhinde mitingler, nümayişler yapılmak bir âdet hükmüne geçmiştir. Bu umûmi galeyan ve infial karşısında İngiltere'nin Hindistan'daki vaziyeti, ev sahibi tarafından hakaret gören, kovulduğu halde gitmeyen gâsıp ve yüzüstü bir misafirin hali kadar gariptir. Hindistan'da İngiliz husûmetinin ne kadar şâmil ve ve müstevli bir halde bulunduğunu anlamak için son birkaç ay zarfında yüzünü mütecâviz Hintlinin İngilizlerle döğüşmek için Hindistan haricine çıktığını nazar-ı dikkate almak kifayet eder. Bu muhaceretten bahseden İngiliz gazeteleri Hint hudutlarında ittihaz olunan tedâbir biraz gecikmiş olsaydı bugün Hindistan'da harice çıkanların adedi beşyüzünü geçecekti diyorlar. Bu itiraf Hindistan'ın bugünkü vaziyeti hakkında sarîh bir fikir vermeye kâfidir.

Süleyman

RESMÎ TEBLİĞ

7-Kânunuevvel-336

Adana Cephesi:

Adana mıntıkasında Buruk istikametinde taarruz eden kuvvetli düşman müfrezesi Adana'ya tard olunmuştur.

Üç düşman tayyaresi mevziimiz gerilerinde uçarak bombalar atmıştır. Bir tesir görülmedi.

Antep mıntıkasında ve garp cephesinde sükûnet vardır.

MOSKOVA TELSİZİNİN TEBLİGÂTI

Harp Raporu:

Bütün cephelerde sükûnet vardır.

Hariciye İşleri Halk Komiseri «Çiçerin» Türkiye Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşa'dan bir telgraf almıştır. Telg-

rafta üç seneden beri bütün kapitalist emperyalist dünyasına karşı tevekküfsüz mücadelede bulunan Rus Milleti'ne karşı Türk'lerin hiss-i taktirkârâne beslediklerini ve bütün Asya ve Afrika'yı tahd-ı tehakküm ve istibdatlarında bulunduran emperyalist-

lerle mücadele için Türkiye-Rusya arasında daha sıkı ve samimi bir ittifak hüvumu-

-6- Kânunuevvel Moskova Telsizinden:

Almanya'da Müttehid Komünistler Kongresi, Almanya Komünist Fırkası ile son müstakil sosyalistlerin müttehid kongresi açılmıştır.

Kongre'ye İngiltere, İsviçre, Hollanda, Fransa, Macaristan, Çekoslovakya komünistlerinin murahhasları davet edilmiştir.

Simyenof'un Akıbeti :

Mançuri istasyonunda hatman Simyenof askerlerinin bekâyası silâhlarından tecrit edilmektedir. Simyenof kendisi Japonya'ya kaçmaya karar vermiştir.

Artık muharebe istemiyorlar. Paris'de çıkan Vremya gazetesi diyor ki: Vrankel askerleri Bolşevik Rusya'ya karşı muharebe etmek için katiyen tekrar toplanmak istemiyorlar. Askerlerin hâlet-i ruhiyesi hoşnutsuzluk üzeredir.

Lehistan'da Açlık - «Krakof»da ve bütün Küçük Lehistan'da açlık hükümfermandır. İşçiler birkaç haftadan beri erzak alamamışlardır.

Emek Cephesinden Bir Zafer:

Budolski'de bir lokomotif imâlâthânesi açılmıştır. İmâlâthâne 20.000 işçi var.

Kırım Muzafferiyetinin Neticelerinden,

Aksay-i Şark'da Bolşevikler

Son zamanlara kadar Aksay-i Şark'ta Bolşeviklerle mücadele etmekte olan üç küçük hükümet var idi. Vladivostok Zabaykal ve Çita Hükümetleri, bunlardan son ikisi ancak beraber sancağa mutasarrıf olup pek küçük idilerse de birincisi olan Vladivostok Hükümeti'ne nisbeten büyükçe idi. Fakat bu sene yaz ortalarında Vladivostok Hükümeti'nde parlamento intihâbâtında komünistler ile sol sosyal demokratlar ekseriyet kazandıklarından mezkûr Hükümet-

ni izah etmektedir.

tir.

İngiltere Fransa Hükümetleri kendi komünistlerinin Kongre'ye gitmesine müsaade etmemiştir. Kongre'yi açarak birinci nutku irâd eden «Levi» yoldaş «bütün dünya emekçilerinin yolu enternasyonal vasıtasıyladır.» demiştir.

mamışlardır.

Litvanya'da İşçi Hâli - Litvanya Meclis-i Müessesânının bir celsesinde Menşevikler: «Meclis-i Müessesân şimdiye kadar amele-nin halini iyileştirecek hiçbir kanun çıkarmamıştır.» demişlerdir.

İngiltere'de: Şimendüfer yollarının hükümet eline geçmesini istiyorlar grev ihtimali var.

Rusya'da Maarif Faaliyeti: Çariçin vilâyetinde Nikolayk'da mekteplerde 15000 talebe olup geçen seneye nisbeten üç defa fazladır.

Açılmazdan evvel 50 lokomotif tamir etmiştir.

tin Çita ve Zabaykal Hükümetlerine müracaat ve ricasıyle bir birlik yapılarak parlamentoda ekseriyet kazanan komünistleri ekalliyette bırakmak istenilmişti. Mes-kûr Hükümetlerin reisi bulunan hatman Simyenof Vrankel Hükümeti sukût etmeden birkaç gün mukaddem Vrankel Hükümeti'ni yegâne Müttehid Rusyalar Hükümeti olarak tanıyarak ona tâbi olduğunu ve tâlimât-ı siyasiyeye intizar ettiğini Kırım'a —Mohde tarikiyle— telgrafla bildir-

mişti. Vrankel'in bu telgraflara Kırım'dan cevap vermeye fırsat bulup bulamadığını bilmiyoruz. Ancak şu kadar var ki Vrankel'in başına gelen âkıbet Simyenof Hükümeti'nin başına da gelmiştir. Bu hususa dair Bakû «komünist» gazetesinin 24 Teşrinievvel 1920 tarihli nüshasından bervech-i âti haberleri naklediyoruz.

Nurmansk civarı ahalisinin ictimada (15) âzâdan mürekkep Şarkizabaykal Oblasti kale inkılâp komitesi intihab edilmiştir bu Komite programın tatbikine başlamıştır.

Aksay-i Şark'da irtica kuvveti sukût et-

miştir. Çita şehri kızılar tarafından işgal edilmiştir. Aksay-i Şark'ın ittihadı artık bir emr-i vâkidir.

— Vrankel'e karşı olan birleşen Aksay-i Şark'da emekçilerin hürriyete kavuşmuştur. Hürriyetinin muhafaza ve müdafaasına emin olan Aksay-i Şark emekçileri Moskova'ya kendi selâmlarını yollamışlardır.

Çita şehri kızılar tarafından işgal edilmiştir. Hatman Simyenof bir tayyareye binerek semt-i meçhule doğru gitmiştir.

Telgraflar Moskova'dan ve verilmiştir.

ANADOLU AJANSI'NIN TEBLİGATI

Ankara: 7 Kânunuevvel - Roma'da mün-teşir Koriyera Della Sera gazetesi şark mesaili hakkında neşrettiği bir makalede diyor ki;

Yunanistanın mukadderât-ı dahiliyesi, Sevr Muahedenâmesi'nin mukadderâtına Düvel-i İtilâfiye'nin şarkda takip edecekleri siyasete merbuttur. Bu nokta-i nazardan Venizelos'un mağlûbiyeti Anadolu ile alâ-kadar olan Düvel-i İtilâfiye'nin lâkaydi ve fütursuzlukla telâkki edebilecekleri mesailden değildir. Venizelos'un âkıbeti Anadolu'nun menâât-ı nüfûza taksimi zımnında geçen Ağustos ayı zarfında İtilâf Devletleri arasında husûle gelen anlaşmayı da behava edebilir. Bu İtilâfnâme'nin ancak Sevr Muahedenâmesi Türkiye tarafından tamamen kabul edildikten sonra hükmü olabilir. Fakat hal-i hâzırda Türkiye'yi ve Türk Milliyetperverân-ı bu İtilâfnâmeyi tasvibe sevk etmek gayr-i kâbildir.

Kuvvay-i Milliye'ye göğüs germek vazifesi —kendisine bahşolunan fevaid-i âzi-

meye mukabil— Venizelos tarafından deruhte edilmişti. Halbuki mumaileyhin sukûtu çoktanberi şikâyete başlayan Yunan kıtaatını uzun müddet silâh altında tutamayacaktır. Diğer cihetten ne Fransa ne de İngiltere Devletlerinden yeni bir sefer mesaili külfetlerine katlanmak arzu ve niyetinde değildir. İtalya'ya gelince: Devlet-i Meskûre evvelce Anadolu'ya göndermiş olduğu kıtaatı çoktan geri çekmiştir. Bu itibar ile mâdem ki kuvve-i cebriyeye tevessül edilemeyecektir, o halde vesait-i iknaiyeye müracaat etmek lâzımdır, Türk milliyetperverânını ikna için ise, Sevr Muahedenâmesi'ni tadil etmekten başka çare yoktur. «Tan» gazetesi de bu suret-i tesviyeyi tavsiyede tereddüt etmiyor. Fakat meselede muaffak olabilmek için Türklere Yunanistan'ın zararına olarak bir hayli tâvizât itası lâzım geliyor ki bu hesaba göre İzmir de bu tâvizât meyanına bizzarûre dahil olacaktır.

Antalya'dan Küçük Haberler

Geçen nüshadan mâbad
Bir iki saat tevakkuf ederler. Nümayişçiler de büyük bir kitle halinde Hamon-ya Caddesi'ne doğru yol alır. Sâbık Kral hakkında teveccühkârâne nutuklar irad ederek Panisya Caddesi'ne gelirler. Burada

matrût zâbitandan papa Anastasya Venizelos aleyhine hararetle bir nutuk irad eder. Bundan sonra yaklaşır... Maliye ve Dahiliye nezaretleri arasına geldikleri zaman herkes ellerindeki gazeteyi kaldırarak Kostantin'in resmini teşhir ederler. Tam bu hara-

retli, şenlikli yaygaralar arasında birdenbire birkaç el silâh patlar, palikaryalarda bir heyecan, bir tevahhuş başgösterir, arada öteye beriye kaçışan da olur, fakat iş anlaşılr; meğer silâhı tahkire mâruz olan topçu yüzbaşısı Makris atmış. Heyecan, tevahhuş sükût bulur, palikaryalarda nümâyişlerine devam ederler. Çıkan mermilerden üç kişi yaralanmış, dahiliye nezareti kapısının büyük camı ve Atina Bankası'nın camları kırılmıştır.

Silâh patırtısının bir hücum olmadığıni öğrendikten sonra nümâyişçi palikaryalar siyasi kulüplerin merkezi olan Sino Agma Caddesine gelince muarız parti ile karşılaşılır. Bir muharebedir kopar. Vahim hadiselerin zuhuruna meydan verilmemek üzere itfaiye tulumbaları mahal-i mezkûre yetiştirilir, nümâyişçiler bir güzel ıslandıktan sonra dağılırlar. İşte bu esnâdâ Hürriyetperverân Kulübü önünde Venizelistler toplanır ve Aya Yorgi Kilisesi'nden İstasyon Caddesi'ne doğru (Çaya Venizelos) nîdâsiyle bağıra bağıra giderler, nümâyiş yaparlar.

Venizelos askeri kumandanı Otomeos jandarma kumandanı Zimbiryaki'yi çağırarak pek şiddetli emirler verir (acaba şimdi nerede ve kimlere emir veriyor!) Ertesi günü de ceride-i resmiye Kral Konstantin lehine yapılacak her türlü nümâyişlerin memnu olduğuna dair polis müdüriyetinin bir emirnâmesini neşreder, silâhçı dük-

kanlarının silâh satması da men olunur. Fakat yine bunlara rağmen Venizelos sükût etti.

Kendisiyle mülakat eden Loneogos muhabirine palikarya Kondriyos şu sözleri söylemiştir.

— Diğer arkadaşlarınıza da bildirdiğim gibi söyleyecek mühim bir şeyim yoktur zaten Kral'ın vazifesini bilmediğim gibi naibin de ne yapacağını bilmem muzaffer olmak için isyan eden bir neslin sade bir bahriyelisiydim ve öyle de kalacağım, zannediyorum. Ki Krallık meselesi pek uzun sürmez, yakında hallolunur. Naiblik de hitama erer Yunanistan imparatorluğa ve imparatorlara mahsus değildir. Yunanistan için en muafık idare meşrutiyettir. Büyük pederim Leunidas Kapodistriya'nın aktedilen Meclis-i Milli'de: «Başınıza istibdat ve hükümdarlık ne için istiyorsunuz diye bağirmiştir.

Tam ve mükemmel meşrutiyet-i idarenin Yunanistan'da teessüs edip edemiyeceği sualine de:

«Ben de ne bileyim»

suretiyle cevap vermiştir.

Hânedân-ı saltanat meselesinin hallinde Fransa Hükümeti Venizelos'a pek ziyade itimat etmektedir. Sâbık Kral veya Veli-aht makâm-ı hükümdariye gelecek olursa Fransa Hükümeti Yunan umûruna müdahale etmeye karar vermiştir.

(Mâbâdi Var)

(Yeni Dünya) Matbaasında tab olunmuştur.

YUNAN ANADOLU ORDUSU ERKÂN-I HARBİYE REİSİ (KANAHAKİS) ASKERLİKTE KATİYYEN İSTİFA EYLEMİŞTİR.

یہی دنیا ناک خصوصی تلغراف لری[*]

[illegible]

۱. با توجه به اینکه در این کتاب، علاوه بر توضیح مفاهیم و تعاریف، به بررسی سیر تحول و تکامل مفاهیم و تعاریف نیز پرداخته شده است.

در این تصویر، از خروج رعد از ابر دیده می‌شود. رعد در این تصویر، به صورت یک خط سفید درخشان در آسمان تاریک دیده می‌شود. رعد در این تصویر، به صورت یک خط سفید درخشان در آسمان تاریک دیده می‌شود. رعد در این تصویر، به صورت یک خط سفید درخشان در آسمان تاریک دیده می‌شود.

بہارِ جہان کو بھی پہچاننا نہ آئے اس کی وجہ سے وہ اپنے ملک کو بھلا کر دیکھتا تھا۔

[illegible]

و اما در مورد این که آیا این روش ها می تواند به عنوان یک روش جدید در زمینه های دیگر استفاده شود یا نه، باید به این نکته توجه داشت که این روش ها در زمینه های دیگر نیز می تواند استفاده شود، اما باید به این نکته توجه داشت که این روش ها در زمینه های دیگر نیز می تواند استفاده شود، اما باید به این نکته توجه داشت که این روش ها در زمینه های دیگر نیز می تواند استفاده شود.

تأملاتك مهم ومقالته

بِزَارِ الْبَيْتِ وَبِوَسْعَةِ الْبَيْتِ

- 2 -

وہ ایک فنی اٹھ (۶۰) عورتوں
 کے درمیان میں بارہ گھنٹہ کی فوری
 کی گئی تھی۔ ان میں سے بارہ گھنٹہ کی فوری
 کے درمیان میں بارہ گھنٹہ کی فوری
 کے درمیان میں بارہ گھنٹہ کی فوری

1. *Journal of the American Medical Association*, 1997; 278: 1033-1038.

رسمی تبلیغ

٢٧ ٢٨ ٢٩

4. $\frac{1}{2} \leq \frac{1}{2} \leq \frac{1}{2}$ and $\frac{1}{2} \leq \frac{1}{2} \leq \frac{1}{2}$

۱- سید فضل الرحمن

ارنیز اعتباراً، مع غزی خصوصی و رسمی ا

[illegible][illegible]

مجلس شورای اسلامی ایران

فکر سے پہلے ہی میں نے یہ سوچا تھا کہ میں نے اس کی زندگی بھر کی ساری باتیں سن لی ہیں۔

ش. راہ مالینا مالین

ورمه قارشی دوا

۱۰ در اندک عاتک یعنی بر کف

١٠٠

۱- در صورتی که در هر یک از این موارد، به دلیل عدم امکان انجام کار، کارکنان را از محل کار اخراج می‌کنند، کارکنان باید به دلیل عدم امکان انجام کار، کارکنان را از محل کار اخراج می‌کنند.

[illegible]

ملازمہ کے لئے اپنی رائے قائم
 کیا۔ یہاں پر اس نے جو فیصلہ کیا

وہاں سے اپنے اہل خانہ کو لے کر چلا گیا۔
 چارے گاڑے ہوئے گاڑیوں میں بیٹھ کر
 چلے گئے۔

ملاماته تخصیص الیہ نورز، فوق المادہ شہید

1

مناہسی

المادة ١٠٠: لا يجوز للمحكمة أن تصدر حكمًا بغير حجة مقبولة أو دليل مقبول.

توانسته بود که به این روش و این وسیله اقبال
توانسته بود که به این روش و این وسیله اقبال
توانسته بود که به این روش و این وسیله اقبال

مجموعہ جامعہ شریعیہ
انشائیہ شعبہ

چونکه در این زمانه که هر روز شاهد آن هستیم
بهر جهت از راه اونی بیک جهت مستعمل
هو طبعیت بر عید و چمنی نو جور اون مشیت
چون در دین زنی و شده ظاهر عهد و سنه دور

مردودہ طاقی عہدہ سیدہ و حیات
 ان کے لئے ان کے سب کے لئے
 ماحول کے لئے ان کے لئے

۳۰۰ کیلو ڈریبل وغیرہ جاپٹ ۱۱۱ کیلو سو

۷۰- ص ۱۲۳
۷۱- ص ۱۲۴

۴

پیشتر ہر گونہ اور اول ساعت ایکدم
 احوال بدلتا کہ فوسپور ہر احتطری

۱-۶-۳۷ جمہ افریسی کوی اچالہ
اوسسی و فریو مار - اعلیٰ صکرہ اعلیٰ

۱۰۱

۱۰۲

۱۰۳

۱۰۴

۱۰۵

۱۰۶

۱۰۷

۱۰۸

۱۰۹

۱۱۰

۱۱۱

۱۱۲

۱۱۳

۱۱۴

۱۱۵

۱۱۶

۱۱۷

۱۱۸

۱۱۹

۱۲۰

۱۲۱

۱۲۲

۱۲۳

۱۲۴

۱۲۵

۱۲۶

۱۲۷

۱۲۸

۱۲۹

۱۳۰

۱۳۱

۱۳۲

۱۳۳

۱۳۴

۱۳۵

۱۳۶

۱۳۷

۱۳۸

۱۳۹

۱۴۰

۱۴۱

۱۴۲

۱۴۳

۱۴۴

۱۴۵

۱۴۶

۱۴۷

۱۴۸

۱۴۹

۱۵۰

۱۵۱

۱۵۲

۱۵۳

۱۵۴

۱۵۵

۱۵۶

۱۵۷

۱۵۸

۱۵۹

۱۶۰

۱۶۱

۱۶۲

۱۶۳

۱۶۴

۱۶۵

۱۶۶

۱۶۷

۱۶۸

۱۶۹

۱۷۰

۱۷۱

۱۷۲

۱۷۳

۱۷۴

۱۷۵

۱۷۶

۱۷۷

۱۷۸

۱۷۹

۱۸۰

۱۸۱

۱۸۲

۱۸۳

۱۸۴

۱۸۵

۱۸۶

۱۸۷

۱۸۸

۱۸۹

۱۹۰

۱۹۱

۱۹۲

۱۹۳

۱۹۴

۱۹۵

۱۹۶

۱۹۷

۱۹۸

۱۹۹

۲۰۰

۲۰۱

۲۰۲

۲۰۳

۲۰۴

۲۰۵

۲۰۶

۲۰۷

۲۰۸

۲۰۹

۲۱۰

۲۱۱

۲۱۲

۲۱۳

۲۱۴

۲۱۵

۲۱۶

۲۱۷

۲۱۸

۲۱۹

۲۲۰

۲۲۱

۲۲۲

۲۲۳

۲۲۴

۲۲۵

۲۲۶

۲۲۷

۲۲۸

۲۲۹

۲۳۰

۲۳۱

۲۳۲

۲۳۳

۲۳۴

۲۳۵

۲۳۶

۲۳۷

۲۳۸

۲۳۹

۲۴۰

۲۴۱

۲۴۲

۲۴۳

۲۴۴

۲۴۵

۲۴۶

۲۴۷

۲۴۸

۲۴۹

۲۵۰

۲۵۱

۲۵۲

۲۵۳

۲۵۴

۲۵۵

۲۵۶

۲۵۷

۲۵۸

۲۵۹

۲۶۰

۲۶۱

۲۶۲

۲۶۳

۲۶۴

۲۶۵

۲۶۶

۲۶۷

۲۶۸

۲۶۹

۲۷۰

۲۷۱

۲۷۲

۲۷۳

۲۷۴

۲۷۵

۲۷۶

۲۷۷

۲۷۸

۲۷۹

۲۸۰

۲۸۱

۲۸۲

۲۸۳

۲۸۴

۲۸۵

۲۸۶

۲۸۷

۲۸۸

۲۸۹

۲۹۰

۲۹۱

۲۹۲

۲۹۳

۲۹۴

۲۹۵

۲۹۶

۲۹۷

۲۹۸

۲۹۹

۳۰۰

۳۰۱

۳۰۲

۳۰۳

۳۰۴

۳۰۵

۳۰۶

۳۰۷

۳۰۸

۳۰۹

۳۱۰

۳۱۱

۳۱۲

۳۱۳

۳۱۴

۳۱۵

۳۱۶

۳۱۷

۳۱۸

۳۱۹

۳۲۰

۳۲۱

۳۲۲

۳۲۳

۳۲۴

۳۲۵

۳۲۶

۳۲۷

۳۲۸

۳۲۹

۳۳۰

۳۳۱

۳۳۲

۳۳۳

۳۳۴

۳۳۵

۳۳۶

۳۳۷

۳۳۸

۳۳۹

۳۴۰

۳۴۱

۳۴۲

۳۴۳

۳۴۴

۳۴۵

۳۴۶

۳۴۷

۳۴۸

۳۴۹

۳۵۰

۳۵۱

۳۵۲

۳۵۳

۳۵۴

۳۵۵

۳۵۶

۳۵۷

۳۵۸

۳۵۹

۳۶۰

۳۶۱

۳۶۲

۳۶۳

۳۶۴

۳۶۵

۳۶۶

۳۶۷

۳۶۸

۳۶۹

۳۷۰

۳۷۱

۳۷۲

۳۷۳

۳۷۴

۳۷۵

۳۷۶

۳۷۷

۳۷۸

۳۷۹

۳۸۰

۳۸۱

۳۸۲

۳۸۳

۳۸۴

۳۸۵

۳۸۶

۳۸۷

۳۸۸

۳۸۹

۳۹۰

۳۹۱

۳۹۲

۳۹۳

۳۹۴

۳۹۵

۳۹۶

۳۹۷

۳۹۸

۳۹۹

۴۰۰

۴۰۱

۴۰۲

۴۰۳

۴۰۴

۴۰۵

۴۰۶

۴۰۷

۴۰۸

۴۰۹

۴۱۰

۴۱۱

۴۱۲

۴۱۳

۴۱۴

۴۱۵

۴۱۶

۴۱۷

۴۱۸

۴۱۹

۴۲۰

۴۲۱

۴۲۲

۴۲۳

۴۲۴

۴۲۵

۴۲۶

۴۲۷

۴۲۸

۴۲۹

۴۳۰

۴۳۱

۴۳۲

۴۳۳

۴۳۴

۴۳۵

۴۳۶

۴۳۷

۴۳۸

۴۳۹

۴۴۰

۴۴۱

۴۴۲

۴۴۳

۴۴۴

۴۴۵

۴۴۶

۴۴۷

۴۴۸

۴۴۹

۴۵۰

۴۵۱

۴۵۲

۴۵۳

۴۵۴

۴۵۵

۴۵۶

۴۵۷

۴۵۸

۴۵۹

۴۶۰

۴۶۱

۴۶۲

۴۶۳

۴۶۴

۴۶۵

۴۶۶

۴۶۷

۴۶۸

۴۶۹

۴۷۰

۴۷۱

۴۷۲

۴

Numara : 82

Her nevi evrak ve mekâtîp münhasıran sahib-i imtiyaz Arif Oruç yoldaş nâmına gönderilmelidir.

Müdür-i Mesûl ve Başmuharrir: Hakkı Behiç

Salı 28 Kânunuevvel 336
18 Rebîülâhir 1339

Günü geçmiş nüshalar 20 kuruştur.

Nüshası 5 kuruştur

Dünyanın Emekçileri Birleşiniz!...

SEYYARE

YENİ DÜNYA

«Cumaertesinden maadâ her gün neşrolunur Türkiye Komünist Gazetesiğir»

Yıl : 1

Telgraf Adresi : Ankara Yeni Dünya

İdarehânesi

Ankara Komünist Fırkası Merkez-i Umûmisinde (Yeni Dünya) Matbaası
İlânât ücreti idare memuruyla kararlaştırılır.

İştirak Şeraiti

Seneliği	1200	Memâlik-i Ecnebiye için	1800
Altı aylığı	650	»	»
Üç aylığı	400	»	yoktur

Nüshası 5 kuruştur

Bir Mukayese-i Tarihiyye

Geçen günkü nüshamızın kısm-ı mahsûsunda Bulgaristan havâdisleri mevcut bulunmakta idi. Bu mektubun meali münhasıran Bulgar gazetelerinin Yunanistan'da tehadûs eden vaziyet-i cedide hakkındaki mütâlâtından ibaret bulunmaktadır. Bulgaristan'la hassaten şu son günlerde cidden meşgûl olmak icap eylemektedir. Tarih bir tekerrürden ibarettir darb-ı meseli hakikaten ahiren güzêrân olan vekâyiin şekli-i hâziriyle de teyid etmektedir. Elyevm Balkanlarda bir âmil-i muvazenet olarak kabul edilmiş olan ve biraz da Anadolu üzerinde harekâtta bulunmak cinnetinde bulunan Yunanistan'ın uğradığı inhilâl-i dâhilî kaziyesini burada muhakeme etmek âdetâ hâdisâtın müsbet aksâmiyle istihza etmek demektir. Filhakika, tarihin tetkikinden, tarih-i siyasi fusûl-i muğlâkasının tetebbuundan elde edilen muayyen bir netice vardır: Lüzumundan fazla —tesâdüf eseriyle tabii— kesb-i ittisa eyleyen her devlet, her hükûmet, nihayetün nihaye inhilâle uğramıştır. Milletler ölmez. Bunu bizde tastik ederiz. Fakat birçok istihâleler inkılâplar geçiren milletler vardır ki, başka başka hükûmetlerin, muhtelif idarelerin zebûn ve esiri olmuşlardı. Tarihte, her yeni hükûmetin bir satvet ve şevket devri vardı bunu, «ilk heves» sûretinde tefsir etmek en doğru bir şey olur. Nitekim Bulgarlar ve Yunanlılarla Sırpların dahi, aynı serî cereyanı geçirmiş olduklarını acı acı bilmiyormuyuz? Mukadder bu üç Balkan devletinden en evvel, en ziyade hırs-ı istilâ ile hareket eden Bulgaristan'a, tarihten, tarih-i siyasiden büyük bir ders-i ibret vermişti. Onu Sırplar takip ettiler ve bugün de sıra Yunanistan'a gelmiş bulunuyor ki, bu palikaryalar hükûmeti de aynı âkıbete mâruz kalacaktır.

İstilâ politikasının her zaman için muzır olduğu mâlûmdur, inkâr götürmez bir hakikattir. Hele, Yunanistan gibi, Bulgaristan gibi, daha doğrusu, nüfusu az, ahvâl-i iktisadiye ve maliyesi ancak kendi havsa-

lasına sığabilecek bir derecede olan hükümetlerin, başlarından büyük işlere girişerek, ecnebi memleketlerde ve ecnebi mühitlerde sergüzeştler taharrisine çalışmaları, elbet kendileri için muzır birşey olacaktı. Biz bu ciheti pek güzel taktir ettiğimiz içindir ki, birkaç zamandanberi Anadoluya sarkıntılık eden Yunan istilâ politikasının, bizi değil fakat onları parçalayacağına emin idik. Bu emniyet dolayısıyledir ki, herşeye lâkayt ve yalnız istiklâl davamızın meşruiyetinden emin olarak netice-i tabiiyeyi bekliyorduk. O da husûl bulunmuş oldu.

Balkan Harbi neticesini ve Müttefikler beyninde o zaman tahaddûs etmiş olan mînâzaat ve ihtilâfâtı şöylece bir nazar-ı im'andan geçirmek, zannedersek, aynı esaslar dahilinde ve bu defa başka sefahat takip ederek ilerleyen vekâyî, bizim her şeyi, en derin noktalarına kadar tamamen ihâta eylemekliğimize kâfi gelecektir.

Biz büyük bir itimat-ı nefis ile iddia ediyoruz ki, Yunanistan bugünkü vaziyeti ile bundan sekiz sene evvel aynı surette sergüzeştler, istilâ emelleri, ilhak-ı memâlik siyaseti takip eden Bulgaristan'ı gölgede bırakacak bir haldedir. O zaman o mînakaşât ve ihtilâfâtan Hükûmet-i Osmaniye istifade eylemiş bulunuyordu. Bugün ise Bulgaristan aynı vaziyeti iktisab eylemek üzeredir. Biz, bu vaziyetten istifade edemeyiz? Şüphesiz ederiz ve ettik bile. Şu kadar söyleyelim ki, bir Anadolu İnkılâbı ve bu İnkılâb'ın pek fedakâr evladı olmasaydı, ne Yunanistan bu vaziyete düşer, ne de İngilizler, daha aşağıdan almaya kıyâm ederler ve ne de, Vrankel ve Ermenistan muavenetsiz kalarak münhezim olmuş bulunurlardı. Bu ciheti biz söyleysek bile vekâyî pek güzel ispat ve tevsik eder kanaatindeyiz.

Elyevm, Yunanistan, yeni âlem mücadeleleri içinde Avrupa'yı o kadar fena bir hale sokmuştur ki, bundan kendi hesabımıza büyük bir hisse-i muaffakiyet almak

ile iftihar ederiz. Buna hakkımız vardır. Zaten, er ve geç Yunan Asyay-i Sûrâ Ordularının da bedbaht topraklarımıza, tıpkı İngilizlerin Gelibolu'dan kaçtıkları gibi bir gün vehleten terkedip gitmeyecekleri nereden mâlûm? Bunlar, bilfiil mücâdil bulunduğumuz için, bizce vukuu gayet tabii görülecek hâdisâtın mâduttur. Fakat, Yunanistan yalnız Anadolu'ya değil, Balkanlar ve Şark muvazenetinden âmil olmak vazifesini deruhte eylemiş olduğu dolayısıyla, Makedonya'da da, Trakya'da da, Arnavutluk'ta da, bir fetih politikası takip eylemiş bulunuyor. Yani, Yunanlılar yalnız Anadolu'nun değil, Bulgarlar'ın da, Arnavutlar'ın da, Trakyalılar'ın da düşmanı bulunuyorlar. Ve bilfiil o arâzide iddia-i hakk-ı hakimiyet ediyorlar. O megalo-idea'cılarının bu muaffakiyatı şüphesiz kendilerinden değildir. Vaziyet, ahvâl-i âlem onlara bu muaffakiyetleri bahşeylemiştir. Lâkin Venizelos heyûlâsının sukût-u elimi ile, hakikatı, yaldızlı hap suretinde Yunan boğazına tıkanların acı hakikatı anlamış bulunan Yunan-

lılar şimdi şaşkın ve perişan bir vaziyette ne yapacaklarını düşünüyorlar. Ne yapacaklar? Şüphesiz, herkesin hakkını, gasbeyledikleri, yağmacılıkla benimsedikleri hukukunu çâr ve nâçâr iadeye mecbur olacaktırlar.

Bulgaristan'da ve Arnavutluk'ta cereyan eden tarz-ı siyasetten pek güzel anlaşılıyor ki, Makedonya ve Trakya'da Yunanlılar aleyhine feci bir sukût plânı ihzâr edilmektedir. Bulgarlar, haris oldukları kadar, darbe vuracak zamanı pek iyi bilen milletlerden mâdutturlar. Binaenaleyh, Kral Konstantin'in Yunanistan'da takip edeceği siyaset ve hatt-ı hareket, Bulgaristan'da telâkki edeceği mâlûm olan şekilleri meydana getirecektir. Bize gelince, biz bu babdaki kararımızı çoktan verdiğimiz için, onların İzmir ve Trakya'dan defolmalarını bekliyoruz. Müstakil Anadolu, münhasıran kendi mevcudiyetini sonuna kadar muhafazaya ahd-ü peymân eylemiştir.

Arif Oruç

Yeni Dünya Şüyûnu:

KUVVAY-I SEYYARE MUHABİRİMİZİN TELGRAFNAMESİ

Kuvvay-i Seyyare Müfrezeleri, Akhisar'ın Onbeş Kilometre Şimal-i Şarkiyesindeki (Tahtacı) Kariyesini İşgal Eylediler.

Kuvvay-i Seyyare Karargâhı: 25 Kânunuevvel - Uşak cephesinde keşif kolu faaliyetini olmuştur. Düşmana bir hayli telefât verildiği gibi Kuvvay-i Seyyare'ye mensup keşif kolları, Akhisar'ın onbeş kilometre şimal-i şarkiyesinde kâin Tahtacı kariyesini dahi işgale muvaffak olmuşlardır.

Kuvvay-i Seyyare Karargâhı: 25 Kânunuevvel - Uşak cephesinde bermütad şiddetli keşif kolu müsâdemâtı olmaktadır. «Gördes»den çıkarılan keşif kolları «Salih-

li» kazasının 35 kilometre şimal-i şarkiyesinde kâin (Hacıhızır)da bulunan düşman kuvvetlerini tard eylemiş ve mahal-i mezkûru işgal etmiştir. Diğer taraftan «Poyraz» üzerine akın edilmektedir.

Kuvvay-i Seyyare Karargâhı: 25 Kânunuevvel - «Kula'ya» geldiği istihbar edilen General «Nider» ve diğer bazı Yunan kumandanları Kula rumlarına mahalli müslümanlarıyla iyi geçinmelerini ve Kula'nın Türk toprağı olduğunu beyan etmişlerdir.

HALBUKİ KRAL KONSTANTİN ATİNA'DADIR

Herifler neler söylüyorlardı. Halbuki herşeye rağmen Konstantin Atina'da kral-

lık ediyor.

Son posta ile vârit olan (Tan) Gazete-

sinin kısm-ı mahsûsunda Fransız başvekili (Jorj Leygin) Serv Muahedenâmesi hakkında bir nutku mündemiç bulunmaktadır. Fransız Meclis-i Mebusânında mesele-ye temas eden meskûr beyanat, Tan Gazetesi tarafından Fransız Meclis-i Millisine ait zabıtnâmeden iktibas edilmiştir. Âtiye derc eylediğimiz bu fıkra, «Leygin» Kral Konstantin meselesinde nasıl bir şiddet ve hırs-ı intikam ile hareket edeceğini mualllen bulunduğunu gösteriyor. Kral Konstantin'in Atina'ya avdet ettiği halde (Leygin) tehdidâtından hiçbirisi ifa edilmemiş bulunmaktadır. Bizim için gayet mânidar ve câlib-i dikkat fıkârâtı ihtiva eyleyen bu nutku bervech-i zîr derc ediyoruz:

Efendiler!

«Yunanistan'da bir sürat-i berkiyye ile teakup eden ahval, Kral Aleksandır'ın vefatı, Venizelos'un adem-i muaffakiyeti, mevki-i iktidara İtilâf Devletleri'ne muhâsım zevatın gelmesi, bunların sâbık Kral Konstantin'i iclâs fikrinde bulunmaları keyfiyetleri, bir vaziyet-i cedide ihdâs eyle-

miş ve bu vaziyet karşısında Hükümet-i Cumhuriye, serbesti-i harekâtı bilhassa muhafaza eylemekte bulunmuştur.

«Şiddetli alkışlar» Fransa, Yunanistan'ın umûr-u dahiliyesine müdahale etmek istemez. Mâmâfi medeniyeti tehdit etmiş olan bir harbin arefesinde eğer bu Hükümet reiskârâne Müttefiklere karşı mütemâdiyen muhâsım bulunmuş Mösyö (Saje) ve bahriyelilerimizi öldürtmüş, düşmanlarımıza müşâreket eylemiş olan bir hükümdarı getirir ise, bu Hükümet bilmelidir ki, Müttefik'ler nezdinde ne aynı hasasiyeti ve ne de aynı muaveneti bulamaz (Birçok sıralarda şiddetli alkışlar) Serv Muahede-i Sulhiyesi (?) «1832» «1863» (1864) Muahedeleri tarafından Fransa, İngiltere'ye bahşedilen hukuk-u husûsiye'yi teftiş ve murakabeyi istihdaf eylemektedir.

(Yeni Dünya - Koca başvekilin beyânâtı hilâfına Yunanistan endişe ettiği vaziyete tam onyedî günden beri dahil olmuş yani Kral Konstantin bir haftayı mütecâviz bir zamandan beri Atina'ya çıkmıştır.)

SOVYETLERİ TASTİK ETMİYORLAR

Antalya: 16 Kânunuevvel - Fransız Hükümeti, Sovyetlere karşı sâbık kabinesinin takip eylediği siyasete devam edecektir. Fransız Başvekili, Fransa'nın Sovyetler Hükümeti'ni katiyyen tastik etmeyeceğini

ve fakat, (Sovyet) Rusya'sı ile Fransa arasında teessüs edecek olan münasebât-ı ticariyenin iadesine âmâde bulunduklarını söylemiştir.

Eski dünya yeni dünyaya doğru:

YENİ DÜNYA'NIN HUSUSİ TELGRAFLARI (*)

**Sırbistan'da Buhran-ı Vükelâ - Avusturya İntihabâtında Sosyalistler -
Umumî Sulh Teşebbüsâtı - Yunanistan'da Vaziyet-i Maliye - Girit'teki
Mevkûfin-i Siyasiye - Çiçerin'in Yeni Notası - Kazakların Talebi**

Antalya: 15 Kânunuevvel - (Teahhur etmiştir) Sırbistan'da icra edilen intihabât neticesinde, Komünist Fırkası'nın (4050) rey ibraz eylemesi üzerine, Sırbistan vaziyet-i dahiliyesinin meşkûk bir devreye gireceğini hisseden Sırp Hükümeti Dahiliye Nazırı istifasını vermiştir.

Naib-i Hükümeti Prens Aleksandır is-

tifa-i vakii kabul eylemiş ve Başvekili dahiliye nezareti umûrunu vekâleten temsil ve idareye memur etmiştir. Diğer bazı na-

zırların, ezcümle Sırp Hariciye Nazırı'nın da istifa edeceğine muhakkak nazariyle bakılmaktadır.

AVUSTURYA İNTİHÂBÂTINDA SOSYALİSTLER

Antalya: 16 Kânunuevvel - Avusturya Hükümeti Milli Meclisi'ne âzâ intihabâtı şedit birçok münakaşâttan sonra icra ve ikmal edilmiştir. Elli altı âzâdan teşekkül edecek olan Avusturya Meclis-i Millisi'ne âzâ olarak eyâletlerden «23» Hristiyan Sosyalist (21) muhtelif millete mensup sosyalist ve «2» Pan Jermanist âzâ intihab

edilmiştir. Âzânın tasnifi neticesinde sosyalistlerin ibraz-ı ekseriyet eyledikleri tahakkuk eylemiş olduğundan «Pan Jermanist» âzâlar tamamen kaybeylemişlerdir. Bu hâdisenin Avusturya siyasetinde yeni tehavvülâta sebebiyet vereceği zan olunuyor.

UMUMÎ SULH TEŞEBBÜSÂTI DA VARMIŞ

Antalya: 16 Kânunuevvel - Avam Kamarası'nın son icimalarından birinde, Sovyetler Hükümeti ile İngiltere beyrinde umûmi bir sulh aktine mütedair olmak üzere, (Loid Corc'dan) mühim bir istizahda bulunulmuştur. Avam Kamarası âzâsı, bu babda verdikleri bir takrirden Rusya ile müzakerât-ı sulhiyeye niçin iptidâr edilmiş olduğunu istizah eylemişler ve (Loid Corc'dan) bervech-i zir cevabı almışlardır.

Loid Corc bu babda:

Geçen temmuzda, Sovyetler Hükümeti Londra'da umûmi bir konferansa davet edilmişti. Halbuki, Kızıl Hükümet davet-i vakia icabet eylemediği gibi, bu hususda bir cevap-ı red veyahut muafakat dahi vermemişti. Binaenaleyh hâl-i hâzırda böyle bir konferans akti pek ziyade müşgüldür. Demişti.

PALİKARYALAR MEMLEKETİNDE VAZİYET-İ MALİYE

Antalya: 6 Kânunuevvel - Kral Konsantin'in avdeti üzerine, İtilâf Devletleri'nin Yunanistan'da ne suretle muamelâtta bulunacakları gayr-i mâlûm olduğundan, Atina ve Selânik Kavala şehirlerinde muamelât-ı ticariye tamamen münkatî olmuştur. Kambyo (75)'e tenezzül eylemiş ve

bilumum bankalar kredi muamelâtını tatil etmişlerdir. Elyevm, Yunanistan'da vaziyet-i iktisadiye ve maliye pek müşevveş ve buhrânâmîz bir şekle dahil olmuştur. Birçok müessesât tasfiye muamelesine girişmişler ve şimdiden birkaç ticarethânenin iflâsı ilân olunmuştur.

GİRİT'TEKİ MEVKÛFÎN-İ SİYASİYE

Antalya: 16 Kânunuevvel - Girit'te tevkif edilmiş olduğu tahakkuk eyleyen meşhur palikaryalardan (Dosnis'in) ve diğer rüfekâsının tevkif edilerek itlâf edilmiş olduklarına dair deveren eylemekte olan

şaiyâtı, Girit Valiy-i Umûmisi ahiren neşreylediği resmi bir tebliğ ile katiyen tekzib eylemiştir. Girit Valisi merkûminin berhayat olduklarını temin etmektedir.

(ÇİÇERİN'İN) ROMANYA'YA DİĞER NOTASI

Antalya: 16 Kânunuevvel - Sovyetler Hükümeti Umûmî Halkın Hukuk Komiseri Çi-

çerin Yoldaş, birkaç gün mukaddem Romanya Hükümetine yeni bir nota daha ver-

miştir. Çiğerin Yoldaş'ın bu defa «Take-yonsko'ya» telgrafnâme ile tebliğ eylediği mezkûr nota muhteviyâtının Romanya'yı fena halde endişeye düşürmüş olduğu temin edilmektedir.

Çiğerin, (Vrankel) Ordularının bir taarruz kâbiliyeti ibraz edinceye değin Romanya arazisinde, bilhassa (Köstence) havâlisinde tedârikâtta bulunması zımında İtilâf Devletleri tarafından Romanya nez-

dinde icra edilen teşebbüsâtın derhal reddilmesini talep eylemektedir.

Çiğerin Yoldaş'ın notası üzerine, Romanya Hükümeti bitaraf olduğunu itiraf eylemiş ve İtilâf Devletleri'nin (Vrankel) Ordusu bakiyyesi hakkındaki taleplerini reddetmiştir. Romanya, Sovyetlerle bir ihtilâf tahassül etmesinden ictinap eylemektedir.

KAZAKLARIN NEŞRETTİKLERİ BEYANNÂME

Antalya: 16 Kânunuevvel - Vrankel Ordusu bakiyyesi ile birlikte İstanbul'a iltica ederek Moda açıklarındaki gemilerde taht-ı nezârette tutulmakta olan Kırım mültecileri ve Kazaklardan, Bulgaristan ve Sırbistan'a nakil muamelesi ifa edilemeyenler, Amerika Hükümet-i Müttehidesi'ne ve ahâlisine hitâben bir beyannâme tanzim eyleyerek telgrafla iş'ar eylemişlerdir.

Kazaklar ve mülteciler, kendilerinin Amerika'ya muhaceretine müsaade edilmesini ve öteden beri hem cengâver ve hem de çiftçi olan Kazaklara bir miktar arâzi-i metrûke verilerek bunların imarı için icap eden mauvenet-i nakdiyede bulunulmasını ve kendilerinin de Amerika'ya meccanen nakil ve sevk edilmeleri hususunu istirham eylemişlerdir.

TAYMIS'IN PEK MÜHİM BİR MAKALESİ

Antalya: 16 Kânunuevvel - Müzâkerâtı hitama ermiş olan Londra Konferansı'nda ne şark ve ne de Yunanistan mesaili için bir karar verilmemiştir. Konferans dağılmıştır. Bu hususa dair (Taymis) Gazetesi mühim bir makale neşretmekte ve: «Konferansın şark meselesini halledememiş olduğunu, yalnız Müttefikler'in hareket-i

müşterekelerinin mahiyetinin tâyin edilmiş bulunduğunu kaydederek, Yunan Umûru Dahiliyesi'ne de müdahale edilemeyeceğini yazmaktadır.

Makinamıza ârız olan sakatlık hasebiyle birkaç gün intişar edemediğimiz için o günlere ait havadisleri bu sûretle hülâsaten derc etmek mecburiyetinde kaldık.

MUHABİR-İ MAHSUSUMUZUN MÜHİM TELGRAFNAME Sİ

Antalya: 26 Kânunuevvel (Gayet müstâceldir) Sevr Muahedenâmesi'nin yeniden tetkiki için İngiltere Parlamentosu'nda icra edilen müzakere esnasında General (Tavnshend) doğrudan doğruya Mustafa Kemal Paşa Hazretleriyle müzakereye girip anlaşmayı teklif eylemiş ise de (Luid Corc) gayr-i muayyen esaslara ve emârele- re istinâden İngiliz siyasetinin tebdil edile-

meyeceğini beyan ederek itiraz eylemiştir.

Antalya: 26 Kânunuevvel (Gayet müstâceldir) Mehâfil-i ecnebiyede Yunanistan'ın (Meriç) nehrinin cenup kısmını, yâni Edirne, Uzunköprü, Tekfurdağı, Keşan, Malkara, Hayrabolu, Kırkkilise, Lüleburgaz Çatalca taraflarını tahliye edeceği riva-yet olunmaktadır.

İSTANBUL'DA RUSLAR

Paralarının Kıymetsizliği Yüzünden Neler Çekiyorlar?

İstanbul'a Kırım'dan yüzünü mütecaviz Rus'un vurduğu üzerine, esasen kıymeti son derece düşkün olan Rus paraları daha ziyade düşmüştür. Rus paraları içinde en ziyade itibarı haiz olan Romanof rubleleridir ki, piyasada en hararetli muamele bunlar üzerine cereyan etmektedir. Romanof rublelerinin (160) adedi bir liraya kadar satılmaktadır.

İkinci derecede haiz-i itibar olan Rus parası Kerenski rubleleridir. Elyevm bunların da 1000 adedi (125) kuruşa muamele görmektedir. Rus rublelerinin diğer cinslerinin kıymetleri pek ziyade düşkün olup büyük muameleciler sarraflardan maada hiç kimse bunları iştiraya cesaret etmemektedir. Elyevm bu rublelerin (10) bin adedinin kıymeti ancak (10) kuruş tutmaktadır. Rus paralarının bu fevkalâde düşkünlüğünden istifade etmek isteyen bir çok sarraflar komisyoncuları vasıtasıyla bunları toplatmakta oldukları gibi birçok meraklıları da bu paraları satın almaktadırlar.

Hergün Beyoğlu'nda Cadde-i Kebirde

Felemenk Sefarethanesi önünde paralarını satmak isteyen mülteciler ile birçok müşteriler toplanmakta ve sabahtan gece yarısına kadar muamele yapmaktadırlar. Hatta bu ruble alış veriş Köprübaşı gibi İstanbul'un en kalabalık mahallerine de sirayet etmiştir. Rus paralarının bu düşkünlüğü birçok Rus ailelerini sefaletle düşürmüştür. Rusya'da emlak ve eşyasını nakde tahvil eden binlerce mülteciler, bütün ellerindeki paraların kıymeti olmaması yüzünden maiyetlerini temin için eşyayı zâtiyelerini satmaktadırlar. Elyevm bir Rus mültecisinin yeni rublelerle birgün idame-i hayat edebilmesi için (100) bin ruble sarfetmeye mecbur kaldığı hayretlerle görülmektedir.

Rus paralarının daha ziyade düşmesine mani olmak için, evvelce İstanbul'a hicret eden mülteciler, muhtelif suretle yeni gelenlere muavenet ederek, ellerindeki paralarının piyasaya ihracına mani olmaya çalışıyorlar.

TRAKYA'DA BULUNAN BEYANNAMELER

Trakya Komitesinin intihâbât esnasındaki faaliyetine dair Edirne'den «Broodos» varakasına atıdaki malumât verilmiştir: 13 Teşrinisânîye müsadif cumartesi günü öğleden sonra Edirne'de Kurşunlu Furun Mahallesi'nde bir furuncu, dükkânının önünde Türkçe Rumca ve Bulgarca muharrer «Trakya İsyan Komitesi» mühriyle temhir edilmiş bir takım beyannameler bulmuştur. Mezkûr beyannameler bütün Trakya ahalisine hitaben yazılmış olup muhtariyet-i idareye nail oluncaya kadar Trakya'ya hırsız ve gâsıp memurlar gönderen Venizelos Hükûmetine karşı muha-

lif tavsiyeyi mutezamıdır.

Sonra beyannamede şöyle deniyor: «En muhterem Türklerden sabık Belediye Reisi Şevket Beyle Müftü Hilmi Efendinin tevkiflerini görmüyor musunuz? Bulgarlar ve Yunanlılara bile yapılan cebir ve tazyik ve tard ve teb'idleri görmüyor musunuz?» Beyannamenin nihayetine doğru Trakyalıların her vasıta ve tarık ile bu hevlnâk vaziyetten kurtulmak için Venizelos Hükûmetine karşı muhalefet ibraz etmeleri lüzumu tekrar tavsiye ediliyor. Ve bu beyanname hilâfına hareket edenlerin idama mahkûm olacağı ilâve ediliyor. Bu beyan-

nameler hemen polis müdürü Miralay Anagnosto Povlo'ya verilmiştir. Kendisi Miralay Jandarma Kumandanı Kaymakam Canbolat, Vali-i umumi Sahtoris ile bâdel-müzakere mütecasirlerin derdestlerine dair zabitanın faaliyet esasları vazedilmiştir.

Mevcut kanaate göre mezkûr beyan-namelerin failleri, Trakya ahalisinin Venizelos lehindeki efkâr ve hissiyatını bu vesaitle tâmin etmeye çalışan Atina ve Selânik muhalifleridir.

RESMÎ TEBLİĞ

27 Kânunuevvel 36

1 — Garp Cephesi,

Karamürsel mıntıkasında Dere Köyü-ne taarruz eden düşman, tarafımızdan yapılan mukabil taarruzla Lâledere garbına kadar tard edilmiş ve takib edilmekte bulunmuştur. Düşman esna-i ricatta Dereköy ve Lâledere'yi yakmış ve beş islâm çocuğu ile bir kadını şehid etmiştir.

Keşif kollarımız, Borlu şimalinde, Şeliklere gelmek isteyen düşman keşif kollarını dağıtmıştır.

Kuvvetli keşif kolumuz Kula'nın beş kilometre şimalinde Golde kariyesine giderek keşif yapmış ve bu esnada tesadüf ettiği kuvvetli düşman keşif kollarını bilmü-

sademe tard etmiştir.

2 — Adana Cephesi :

Ayıntap mıntıkasında düşman öğleden evvel ve öğleden sonra şehre birkaç mermi endaht etmiş ve tarafeynden hafif makineli tüfek ve piyade ateşi teati olunmuştur.

Kozan mıntıkasında Seyhan şarkında sunuf-u muhtelifeden mürekkep bir düşman müfrezesiyle vaki olan muharebe akşama kadar devam etmiş ve düşman Adana'ya çekilmeye mecbur edilmiştir. Düşmanın hayli mecruhu meyanında iki zabitanın de bulunduğu anlaşılmıştır.

Bir Sulkast Etrafında

Ankara: 27 Kânunuevvel - Tebriz'de Ahali Fırkası Reisi Şeyh Mehmed'in katli (Telgrafın bu kısmı karışık gelmiştir.) ahali arasında derin bir heyecan ve infial uyandırmış ve mumâileyhin katliolunduğu gün Tebriz'de büyük bir nümâyiş yapılmıştır. Rumiye ve Süleymaniye ehalisinin de

bu hadise üzerine resmen matem tutmaları için Tebrizliler tarafından kendilerine talimat verilmiştir. Halkın günden güne artan galeyânı karşısında pek müşkil bir mevkide kalan Tebriz İngiliz Konsoloshanesi ile İngiliz Bankası Hemedan'a çekilmek için tedarikâtta bulunmaktadır.

Bir Konferans Daha!

Ankara: 27 Kânunuevvel - Fransa İngiltere ve İtalya Başvekillerinin Kânunuevvelin yirmisekizinde içtima edecekleri Paris'ten resmen bildirilmektedir. Konferans Fransa'nın Nis veya Kan şehrinde

akdedilecektir. Bu konferansta Anadolu ile sulh akdetmek için Kont İsförça tarafından vaki olunan teklifât müzakere olunacaktır.

MOSKOVA TELSİZİNİN TEBLİGATI

İtalya'da İğtişaş

İtalya'da Milan vesair büyük şehirlerinde Harb-ı Umumide yaralı ve mâlûl kalmak suretiyle duçar-ı felâket olan askerler tarafından Hükûmete karşı büyük nümayişler yapılmıştır. Milan sokaklarında kızıl bayraklarla ihtilâl marşları söyleyerek dolayan nümayişçiler gayet heyecanlı nutuk-

lar vermişler ve nihayetlerinde (kahrolsun sermayeciler) «kahrolsun emperyalistler» diye feryad etmişlerdir. Sermayecilerin menafii için senelerce sefalet çeken Harb-ı Umumi mâlûlleri hayatlarının ıslahı için birçok metâlib dermeyân etmişlerdir.

Avrupa'da İşsizlik

İngiltere'de, İsveç'te, Danimarka'da vesair Garbi Avrupa memleketlerinde işsizlik günden güne artmaktadır. İngiltere Hükûmet propogandacıları, işçilerin iş bulu-

nan Şurâlar Rusyasına ve bilhassa Kırım'a gönderilmelerine dair propoganda yapmaktadırlar.

Afrika'da Komünizm Fikirleri

Cezayir'de, Mısır'da komünist inkılâb fikirleri inkişâf etmektedir. Yerli ahâli,

arazi işlerinin ictimai bir hâle ifrağını talep etmektedir.

Ç — Slovakya'da İnkılâp Harekâtı

Ç — Slovakya'da komünizme doğru inkılâp harekâtı günden güne kuvvetlenmektedir. «Zuliç» hükûmet devairi komü-

nistler tarafından işgâl edildiği gibi «Var-di»deki askeri kışla da zaptedilmiştir.

Macaristan Kömür Buhranı

Macaristan'da kömürsüzlükten dolayı

yolcu şimendüferleri tatil edilmiştir.

Telsiz Telefon Tecrübeleri

Moskova ile Çilyamiski arasında yapılan telsiz telefon tecrübeleri büyük bir

muaffakiyetle neticelenmiştir.

Bir Komünist Gazete Daha

Riga'da (İzvestia) ünvanıyla yeni bir inkılâpçı komünist gazetesi intişara başla-

mıştır.

Komünist Tatil Çalışması

İzveski Tuz Depolarında yakında tertib olunan tatil saatleri çalışmasında, de-

polardan istasyona (20.000) punt tuz nakledilmiştir.

Zâyîin İhyası

Aleksandrovski kazasında bulunan on adet iplik ve mensucat fabrikası tamir edilerek kemal-ı faaliyetle işlemeye başlamış-

tır. On fabrikada yirmi binden fazla amele çalışmaktadır.

Şuralar Hakimiyetinin Faaliyeti

Umum Rusya Şuraları Merkezi İcra Komitesinin nâsir-i efkârı olan İzvestia gazetesinde Umum Şuralar Müttehidesinin muhtelif mesafelerdeki faaliyetine dair şayan-ı dikkat bir ihsâiyat cetveli tertib ve neşredilmiştir. Bu neşriyâta nazaran tasfiye-i cehalet için (210.000) mekteb açılmış ve (2.800.000) zavallı okur yazar bir hale getirilmiştir. Köyler iktisadiyât ve ihsaiyâtı gösteriyor ki Rus köylüsünün mühim bir

kısmı nimet-i irfana mazhar olmuşlardır. Ve bunların hususât-ı hayatiyeleri de fevkalâde terâkki ve inkişâfa malik olmaktadır. Birçok ziraat makinaları tamir edilmiş ve iştirak-i mesai temin edilmiştir Evvelce vesaitsizlik yüzünden ekilmeyen topraklar şimdi zer'edilebilmektedir. Bunlardan başka 1920 senesi zarfında Şurâlar Hükümeti tarafından 1040 adet elektrik istasyonu tesis edilmiştir.

VEREME KARŞI DEVA

Bir Fransız Aliminin Yeni Bir Keşfi

Pastör Enstitüsü etibbasından Doktor Kalmet Enstitünün son zamanında pek mühim bir keşfinden bahsediyor. Henüz pek o kadar müsbet netice vermemekle beraber bu keşif sayesinde hayvanat-ı bakariyeye yapılacak telkihât ile veremli sütler ortadan kalkacaktır.

Vereme nihayet verilecek deva veya tarz-ı tedavi henüz fiilî neticeler vermekten uzak olduğundan Doktor Kalmet diğer bir arkadaşı Baytar Gern ile veremi intâç eden avâmil ortadan kaldırmaya karar vermişlerdir. Bu yeni doktor tecrübelerine 1908 de Lil'de başlamışlardır. On inekten dördünü tecrübe ve diğer altısını aşı için ayırmışlar ve sonra bu ineklerin hepsini birden veremli beş ineğin bulunduğu bir hususi ahıra yerleştirmişlerdir. Fakat 1915 te Almanların harekâtı bu tecrübeye mâni olmuştu. Fakat o zamana kadar elde edilen tecrübeler şayan-ı memnuniyet neticeler vermiştir. Keşfettikleri aşı ile aşıladıkları altı inek sağ ve salim çıktığı halde aşısız olan ineklerden üçünün vereme tutulduğunu görmüşlerdir. Bundan sonra iki doktor artık aşının damarlara konulan bir miktariyle âfetin önüne geçileceğine kâni bulunuyorlardı.

Hülâsa iki âlim artık bir aşı keşfetmişlerdir. Bunun ehemmiyeti pek çoktur ve herkesin ve bilhassa çocukların sihhati hususundaki endişeleri bertaraf edebilecek bir mahiyettedir. Acaba ineklerden sonra insanların da hayatı bu âfete karşı temin

edilebilecek mi? Buna henüz müsbet cevap verilemez ise de veremli sütleri emdiklerinden dolayı sihatleri haleldâr olan yavruların istikbâli artık taht-ı emniyette demektir. Bunu biraz da Doktor Kalmet'in ağzından dinliyelim, Doktor diyor ki:

— Bu keşif henüz tamam değildir, belki itmamı için önümüzde seneler vardır. Binaenaleyh şimdilik efkâr-ı umumiyei bununla işgâl etmek nâbemevsimdir. Neticesi muhakkak olmıyan ümitlerden ictinap edilmelidir. Daha şimdiden birtakım netâyiç elde ettiğimiz doğrudur. Taharriyatımızda muaffakiyet-i tamme hasıl olursa o zaman veremsiz süt istihsâli mümkün olabilecektir. Fakat tecrübe senelere muhtaçtır. Bulduğumuz aşının insanların için bir zararı olmayacağına kaniiz, fakat bunun için daha senelerce muhtelif hayvanlar ve bilhassa şempanzeler üzerinde tecrübeler yapacağız. Fakat bunlar Fransa'da çok pahalı olduğundan bu hayvanların memleketi olan Gine'de ihtiyacımıza kâfi gelecek miktarda tedârik eyliyeceğiz. Gerçi orada şempanzenin adedi 25 frangı te-cavüz etmemekle beraber bu husus için sermaye lâzımdır. Ondan sonra işe koyulacağız.

İnsanlar üzerindeki tecrübemize gelince ancak bu veremli muhitlerden uzak bir yerde yâni dünyada verem olmıyan bir havalede yapılmalıdır.

Meselâ Garbi Afrika Adaları üzerinde yerli ahâlinin bulunduğu bir yerde may-

munlar üzerinde tecrübelerle devam edilmesi lâzımdır. Bunun için ilm-i fen ile alâkadar beşeriyete hizmet arzusunda bulunan zevatı teşrik ettirmek istiyoruz. Bundan maada aynı zamanda pek büyük ve muhtelif hastalıklar da vesait ile tetkik edilecek-

tir.

Sarı humma, tifüs, kızıl, kızamık, çiçek gibi hastalıklar bunlar meyanına dahildir.

Görülüyor ki mesele basit değildir neticeden fen beşeriyet alâkadardır.

HİLÂL ÇAMAŞIR HANESİ

	Fiâtı
Don gömlek vesaire	10
Yaka çorap »	50

Biavnihteâla bu defa sıhhi ve fenni bir surette çamaşır yıkamak için bir çamaşırhane açtım. Ucuzluğa riayet ve bilhassa sıhhat için temizliğe dikkat cihetini en birinci vazife bildim. Muhterem müşterilerim temizlik için emniyet-i kalbiyesini temin edecek her türlü fedakârlık sarf olunacak söküük gibi dahi nevakısı ikmâl olunacaktır. Aile çamaşırlarını kabul ederek

İstanbul usülû çamaşırlar bovataya konup çivitledirilecektir. Ve muntazaman ütütöltilerle teslim edilecektir. Frenk gömlek ve yakalık vesair hernevi çamaşır siparişleri de ölçü üzerine kabul ve hazırları da bulundurulacaktır.

Zincirli Camii Şerif altında
Ayaşlı Sait Beyzade
Tevfik

İhzarat ve Tedarikât Komisyonundan:

Numünesi İhzarat Komisyonunda mahfuz yüzde on teminat mukabili bir ayda teslim edilmek üzere on bin çift müstâmel fotinin beher müceddet çifti üçyüz on müstâmellik çift de yüz dokuz kuruşta talibi uhdesindedir. Münakasaya iştirak etmek isteyenlerin her gün bâdezzeval saat ikide İhzarât ve Tedarikât Komisyonuna müracaatları ilân olunur.

§

Cihet-i askeriye için lüzumu olan iki bin eğer takımının beheri bin seksen kuruşta talibi uhdesindedir. Münakasaya iştirak etmek isteyenlerin hergün bâdezzeval saat ikide İhzarât ve Tedarikât Komisyonuna müracaatları ilân olunur.

§

37.800 kilo erimiş sade mevki-i münakasaya vaz edilmiştir. İtâya talip olanların İhzarât ve Tedarikât Komisyonuna müracaatları ilân olunur.

§

3,000 kilo kızıl ve karaçayın	beher kilosu
95 kuruşda	
47,000 kilo toz şekerin	»
34 kuruşda	
4,000 kilo ispermeçet mumunun	»
78 kuruşda	
125,333 kilo birinci batum gazının beher	»
70 kuruşda	
20,000 kilo zeytin tanesinin	beher kilosu
76 kuruşda	

Kânunusâninin birinci günü ihale-i evveliyesi yapılacağından taliplerin İhzarât ve Tedarikât Komisyonuna müracaatları ilân olunur.

§

Nısfı keçili ve nısfı zincirli onsekizbin düzine makaranın beher düzinesi yüz ondokuz kuruşda talibi uhdesindedir. Şeraiti anlamak ve münakasaya iştirak etmek isteyenlerin hergün bâdezzeval saat ikide

İhzarât ve Tedarikât Komisyonuna müracaatları ilân olunur.

§

Dört yüz metre mikâbı kereste ve tahtanın beher metre mikâbı ikibin sekizyüz elli kuruşda talibi uhdesindedir.

1-1-37 Cumartesi günü ihale-i evveliyesi ve kırksekiz saat sonra ihale-i katiyesi yapılacaktır. Taliplerin yevm-i mezkûrede İhzarât ve Tedarikât Komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

31

[Yeni Dünya] Matbaasında tab olunmuştur.

**YARINDAN İTİBAREN BİR SÜTUNUMUZU HUSUSİ VE RESMÎ
İLÂNATA TAHSİS EYLİYORUZ. FEVKÂLÂDE TESHİLAT İBRAZ
OLUNACAKTIR.**

Numara : 83

Her nevi evrak ve mekâtîp münhasıran sahib-i imtiyaz Arif Oruç yoldaş nâmına gönderilmelidir.

Müdür-i Mesûl ve başmuharrir: Hakkı Behiç

Çarşamba 29 Kânunuevvel 336
19 Reblülâhir 1339

Günlü geçmiş nüshalar 20 kuruştur.

Nüshası 5 kuruştur.

Dünyanın Emekçileri Birleşiniz!...

SEYYARE

YENİ DÜNYA

«Cumaertesinden maadâ her gün neşrolunur Türkiye Komünist Gazetesidir»

Yıl : 1

Telgraf adresi : Ankara Yeni Dünya

İdarehânesi

Ankara Komünist Fırkası Merkez-i Umûmisinde (Yeni Dünya) Matbaası
İlanât ücreti idare memuriyle kararlaştırılır

				İştirak Şeraiti
Seneliği	1200	Memâlik-i ecnebiye için	1800	
Altı aylığı	650	»	»	900
Üç aylığı	400	»	»	Yoktur

Nüshası 5 kuruştur.

BİR MESELECİK

Her şeyin bir zamanı vardır. «Guguk» bile vakitsiz ötmez derler. İyi, fakat biz her meselenin kendi kendine sâha-i imkânâna girmesini bekleyecek kadar safdillik gösterecek olursak, bilâhare karşımıza çok muğlâk çok karışık işler çıkacaktır.

Zaman ve hatta mekân müsait iken, İnkılâb'ın takip eylemekte olduğu tekâmül devreleri esnasında biraz da ihtiyâcât-ı katiyye ve zaruriyemizi kendimiz temin etmek mecburiyetinde bulunuyoruz. Bu âna kadar sakim bir itiyâda tâbi olduk ki, yan gelip yatmaktan başka hiç birşeyle ülfet ve ünsiyet etmemiş olan halk, ne beş para sahibi olmuş bulunuyor ve ne de bir sanat sahibi. Ne kadar gariptir ki, bizde kızlar bile sanatkârâna varmak istemiyorlar. Bu, ne fena bir âdettir. Halbuki, dünyanın en nâmuslu, en halûk ve en mütevazı insanları kimlerdir? Zaten bu yoksulluk içinde kaç tane sanat sahibi gösterebiliriz ki, memlekete nâfi olmuştur. Bilemiyoruz ama, daha keyfiyette en ziyâde Hükümet'i tahdiye etmek icap eylemektedir. Burada İnkılâp Hükümeti'ne râci olan mesuliyet pek hafiftir. Lâşey mesâbesindedir. Çünkü, Hükümet-i Hâzıra'nın bu gibi mesaili lâıyk olduğu ehemmiyetle telâkki eyleyip karşılaması için, evvelemirde âzâdeşer kalması elzemdir. Bu ise bugün için kabilmidir? diyenler bulunuyor. Kaziyye hiç de öyle değildir. Bir hükümet, halden ziyade istikbâli temine, istikbali düşünmeye mecburdur. Yoksa, hâl-i hâzırı idâme ettirmek kadar kolay birşey yoktur. Biz bugün için değil, yarın, öbürğün ve daha ilerisi için yaşamak, pâyedâr olmak endişesiyle değil midir ki bu mücadele-i azmiye atılmış bulunduk. Zan eder isek «Allah Kerim» nazarıyesine ittibâ edilecek demler çoktan gelip geçmiştir. Esasen, neyimize güveniyoruz. Kuvvetle cendilikle, harp ve darp ile bu hayat gıllığışları arasında bir çift papuç bile temin edemeyiz. Kaldı ki diğer husûsât-ı mübrem ve müstâcele, yüreğimiz ya- nıyor da söylüyoruz.

Niçin? vergileri arttırıyoruz. Tabii arttıracamız ihtiyaç olmasa böyle bir tedbire tevessül edilmezdi elbette bundan şikâyet etmeye kimsenin ne dili varır ne de hakkı vardır. Kazanç da o nisbette tereffu eylemiştir. Lâkin kazananlar kimlerdir? Ne gibi şerait altında bu parayı ceplerine dolduruyorlar? Sonra memleketin serveti nereye gidiyor? Bir kere bu cihet derpiş edilecek olursa, akıl ve iz'an sahibi olan dürendiş bir zât için, intihar etmek en doğru ve en kestirme bir yol olmaz mı? İnkılâb içinde, mücadele anlarında biz, bu acıyı hissedemiyoruz.. Yarın muhakkaktır. Yüzde yüzdür. Henüz Anadolu kendisini, bol bol idâre edebilecek bir halde olduğu dolayısıyla ki, bazı ihtiyaçlar göze batmıyor, görülüyor. Hakikatte ise, elimizde habbe-i vâhide bile yoktur. Her şey hariçten tedârik ediliyor. Bu mecburiyet karşısında dahili servet elden ele döne dolaşa bir iki limanından akıp gidiyor. Gelenden gümrük alıyoruz.

Çok güzel. Acaba, bu gümrük resmini kim veriyor? Hâric mi, biz mi? Filhakika her devletin gümrük rûsûmu dehşetli bir yükür. Öyle zannediyoruz ki, rûsûm-u mezkûre vâridat temini için değil, memâlik-i ecnebiyede sanayi-i dahiliyenin himâye, revacı için tarh edilmiştir. Ve bu, büyük, ince bir meseledir. Bu nisbette dahi basit. Böyle bir şeyden ecnebi tüccarlar zerre kadar müteessir olmazlar. Olmayacakları da dergârdır. Buna mukabil, bizim ittihaz ettiğimiz tedâbir nedir? Anadolu'nun istihsâlâtı, münhasıran birkaç nevi mevaddan ibarettir. Bunlar memleketten ihraç edildiği takdirde memleket iktisâden mahvolmaya mahkûmdur. Elimizde bulunan cins ve nevi mâlûm maddelerin ihracına mukabil, istihsâlât nevi o derece teaddüt ve tahâlûf eyleyor ki, işin içinden çıkmak halli düşvar bir muadele şekline inkılâb ediyor.

Emsaliyle görüp veya hissediyoruz ki, şimdiki harpler, şimdiki mücadeleler, sâbık anânâtı silkip atmıştır. Karşımızda bir

Sovyetler Cumhuriyeti var ki, bütün ciha-
na muhâsım olduğu halde en şedit düşman-
lariyle ezcümle İngiltere ile ve mesela Ame-
rika ile vâsi mikyasta ticaret muahedeleri
aktediyor. Rusya'daki Sovyetler İdaresi'nin
memâlik-i ecnebiyeden celbedeceği mevâ-
da mukâbil, ecnebi devletlere verecek para-
sı var mıdır? Olsa bile hâl-i hâzırda eldeki
altın parayı çıkaracak kadar safdil bir ida-
re memuru tasavvur edilebilir mi? Şu hal-
de bu hükümetlerin aktettikleri mukavele-
nâmeler mücibince yalnız «mübadele esa-
sâtını kabul etmiş olmaları icap etmekte-
dir.

Rusya'nın ihtiyacı, bizden çok fazla ol-
duğunu inkâr etmek âdeti bir cinnet ol-
muş olmaz mı? Ama, onlar, başlarının ça-
resini arıyorlar ve buluyorlar. Bizim bu
babda ne gibi tasavvurlarımız bulunduğu
elyevm meçhûlümüzdür. Belki, biz de bu
gibi teşebbüsât-ı iktisadiyeye girişmiş bu-
lunuyoruz. Doğrudan doğruya hatt-ı alâka

etmiş olduğumuz İstanbul'la alış veriş et-
melidir, ve birkaç muhtekir komüsyoncuyla
kazandırmaktan ise, re'sen Amerika veya
İtalyan şirketleriyle anlaşmak daha doğru
birşey olmaz mı? Arada vasıta-i mübâdele
Hükümet olur, daha muntazam daha seri iş
yapılmış olur. Ve bu kanaatleyiz ki, mübâ-
dele esâsâtı tekarrur ettiği taktirde, gün-
rüük üçürâtından başka, Anadolu'da ihraç
edilecek olan mevad fiyatları üzerine ya-
pılacak zemâimden dahi istifâde temin edil-
miş olur. Halk değeri ile verdiği karşılık,
hadd-ı lâyıkında bir fiyatla ihtiyacını te-
min eder. Böyle birşeyden memlekette,
halk da, Hükümet'te maaziyaşeden istifade
etmiş olmaz mı? Muhakkaktır ki bizim dü-
şüncelerimiz arasında, siyaseten nazar-ı iti-
bara alınmaması melzum cihetleri vardır.
Fakat o mevânî bertaraf etmek kabil de-
ğildir. Etraf şöyle bir yoklandırılrsa...

Arif Oruç

Yeni Dünya Şüyûnu :

SOVYETLERLE İNGİLİZLER ARASINDAKİ MUAHEDE

(Jurnal) Gazetesi'nin Londra muhabiri mühim izâhât veriyor.

Antalya: 20 Kânunuevvel - Jurnal Ga-
zetesi'nin Londra muhabiri Sovyetler Rus-
yası ile İngiltere Hükümeti arasındaki itilâ-
fa dair âtideki mâlûmatı vermektedir.

Sovyetler ile aktedilecek olan ticaret
muahedesi projesi, İngiltere Kabinesi ta-
rafından tasvip edilmiş ve (Krasin)'in
taht-ı riyâsetindeki Bolşevik Heyet-i Mah-
şûsası'na tevdi olunmuştur. Meskûr itilâf-
nâme, Sovyet Hükümeti'nin tastikine ikti-
ran etmek üzere Moskova'ya irsal kılma-
caktır. Bu muahedenin on günden ziyade
tehir-i tastiki ümit edilmemektedir.

İngiltere Hükümeti, muamelât-ı tica-
riyeye karşı, teminat mukabilinde olarak
Londra'da bırakılacak olan altınları hak-
kında mühim müsâdatta bulunmuştur. Mez-
kûr altınlar üzerine Rusya'nın eski borçla-
rını temin maksadıyla haciz vaz edilmeye-
cektir. Rus menâfiine mugâyir olarak ak-
tolunacak muahdeden istinbat edilebile-
cek her nevi hukuk tanınmayacaktır. Yine
bu muahede-i itilâfide Rusya'nın eski taah-
hüdâtına ait her türlü mesailin sulh-u umû-
mî konferansına râci olacağı zikredilmiş-
tir.

ÇİÇERİN YOLDAŞ'IN MÜHİM BİR NOTASI

Antalya: 20 Kânunuevvel - Ahîren Kır-
ım cephesinde müzmaih ve perişan olan
Vrankel İngiliz ve Fransız'ların himayesin-
de olarak ötede beride ellerine geçen bü-

tün Rus vapurlarıyla firar ettikleri ve Mo-
da pişigâhında, Makriköy önünde Çanak-
kale ve Limni açıklarında seyyar karargâh-
lar kurdukları mâlûmdur. Esasen bugün

Şûrâlar Cumhuriyeti'ni bilârapık tesis etmiş olan Rusya'nın bu muazzam mirasının yabancı ellerde kalması Sovyet Hükümeti'ni fena halde izâbetmiş ve bervech-i zîr bir notayı İtilâfçı Hükümetler'e tevdi etmiştir. «Öteden beri yekvücut Rusya'ya» karşı siyasi, iktisadi müşgûlâtlar ihdâsı umde-i siyaset ittihaz etmiş olan İtilâf Zümresi'nin, bir hükümetin kendi hakkına ait husûsât-ı mühimmede bu siyasette devam etmeleri şâyân-ı teessüftür. İtilâf Devletleri sâbık Rusya ticaret vapurlarının Vrankel'e ait umûr-u husûsât-ı askeriye ve ticaretiyede istimal-

lerine müsaade ve muavenet etmeleri keyfiyetini şiddetle protesto ve Rusya ahâlisinin hakk-ı sarihi olan bu vapurların bilâimhal sahib-i hakikisine iadesini talep ederim.»

Hariciye Komiseri
Çiçerin

Aynı mealde kaleme alınmış olan bu nota İngiltere, Fransa ve İtalya Hükümetleri'ne tevdi olunmuştur. İtalya'nın Şûrâlar Hükümeti'ni iltizam eder bir vaz-ı siyasi aldığı kuvvetle rivayet edilmektedir.

Eski dünya yeni dünyaya doğru:

YENİ DÜNYA'NIN HUSUSİ TELGRAFLARI

Kral Konstantin Kaç Rey Kazandı - Kadınlar da Karıştılar - Rallis İstifa Etmedi - Notayı Nasıl Tebliğ Eylediler - Notaya Verilen Cevap - Atina'daki Süfera Meselesi

Antalya: 20 Kânunuevvel - Atina'da intişar eden Yunanca varakpâreler, Kral Konstantin tarafından ibraz edilmiş olan ekseriyet hakkında tafsilât-ı mütemmime vermektedirler. Bu babda, «Etniki» nâmındaki varakanın verdiği mâlûmata nazaran, ârây-i umumiye, kemâl-i sükûnetle icra edilmiştir. Yalnız Atina'da onbeş daire-i intihâbiyede Konstantin lehine (13,699) rey verilmiş ve mezkûr devairde yalnız (99) kişi Kral'a muhalif rey ita eylemiştir. Bu hesaba nazaran Yunan gazetelerinin neşreyledikleri mukayeseli bir cetvelde ârây-i umumiye neticesinde Kral'ın avdetine mu-

halefet edenlerin yüzde onu nisbetinde olduğu zikredilmektedir.

Yalnız Atina'ya inhisar eden mezkûr mukayeseden mâdaa, hemen Yunanistan'ın her tarafında Konstantin lehine hareket edilmiş olup, umum Yunanistan'da taayyün eden ârâ neticesinde «150000» ancak binde ikisinin Kral'a rey vermekten istinkâf eylemiş olduğu tahakkuk etmiştir. Diğer taraftan İzmir'den dahi Kral'ın avdetini «11109» müntehip kabul etmiş ve yalnız dokuzyüz kişi Konstantin'e muhalefet eylemiştir.

İŞE KADINLAR BİLE KARIŞMIŞLARDIR

Antalya: 20 Kânunuevvel - Kral Konstantin meselesinde Atina'daki kadınlar pek mühim roller ifa eylemişlerdir. Mevzu-bahs «Etniki» varakasının kaydettiği fıkralardan anlaşılmakta olduğu veçhile, Konstantin'in ihraz-ı muaffakiyet ettiği ta-

hakkuk eder etmez, Atina kadınları büyük bir nümayiş tertip etmişler ve (50000) kişilik bir cem-i gafir ile Düvel-i İtilâfiye sefarethânelerinin önüne giderek tahkiratta bulunmuşlardır.

RALLİS KABİNESİNİN ADEM-İ İSTİFA KARARI

Antalya: 20 Kânunuevvel - Yunan başvekili (Rallis) istifa eylemiş ise de, Gonâ-

ris ile merkum arasında geçen uzun bir müzakereyi müteakip, Yunan kabinesinin her-

şeye rağmen istifa etmesi hususu takarrur eylemiştir. (Rallis) bu hususta Yunan gazetelerine kati beyanatta bulunarak «ahvâlin müşgûlâtını nazar-ı itibara aldığı için katiyen istifa etmemeye karar vermiş olduğunu» beyan eylemiştir. Yunan ajansının dün icra ettiği tebligattan: Aleksandır Zai-

mis'in yeni kabineyi teşkil edeceğine dair deverân eyleyen havâdisleri resmen tekzip eylediği anlaşılmaktadır. Kral Konstantin' el'an Müttetiklerin evvelce vermiş oldukları not hilâfına olarak, Hükümet'in siyasetini tayin eylememiştir. Yunanistan'da amik bir sükûnet-i siyasiye vardır

İTİLÂFCILAR NOTAYI NASIL VERDİLER

Antalya : 20 Kânunuevvel - Londra Konferansı'nın Yunanistan meselesine dair kati bir karar vermemiş olduğu mâlûm dur. Yalnız Müttetikler Yunan Hükümeti'ne müşterek bir nota vermişler ve bu notaya ümit eyledikleri cevabı alamamaları dolayısıyla, daha kati ve müstâcel bir karar verilmesi zımnında (Nis) şehrinde yeni baştan bir konferans aktine teşebbüs eylemişlerdir. Bu konferans Kânunuevvel'in 26 ncı günü (dün) Nis'de akt-i ictima eyleyecektir. (Luid Core) kaplıcalara gideceği bahanesiyle Londradan müfârekât eylemiş ve (Nis'e) vuslat etmiştir. İtilâf Devletleri'nin geçen (Londra) Konferansı'nda verdikleri karar üzerine Yunan Hükümeti nezdinde icra eyledikleri teşebbüsâta dair Atina'dan tafsîlât-ı lâzime vürud eylemiştir.

Atina'dan vâki olan işârât-ı resmiyeye göre, Müttetiklerin müşterek notası evvelâ, İngiliz sefiri Gramvill tarafından Başvekil Rallis'e şifahen bildirilmiş ve İngiltere ile Müttetiklerinin Yunan Hükümeti'

ne resmi ve tahriri bir nota tevdi edecekleri hususu tebliğ kılınmıştır. Aynı günde bâdezeval saat yedibuçukta İngiltere, Fransa ve İtalya sefirleri müşterek Yunan Hariciye Nezaretine giderek Başvekil Rallis'e kalem-i siyaside mâhut notayı tevdi eylemişlerdir. Müşterek notayı alan Rallis Harbiye Nazırı Gonâris ile uzun müddet müzâkerâtta bulunmuş, öğleden sonra Yunan heyeti dahi Yunan Başvekili'nin kalem-i siyasisinde ictima ederek üç saat ahvâl vaziyet-i siyasiesini müzakere eylemişlerdir. Başvekil müzakerâtın hitamından sonra saraya azimet ederek Kral ile de uzun müddet müdâvele-i efkârda bulunmuştur.

Bâdehû Rallis, şûbe müdürânını dahi nezdine davet ederek İtilâf Devletlerine verilen cevâbî notanın tahrir ve tanzimi ile iştigâl eylemiştir. Yunan Hükümeti'nin İngiltere sefaretine verdiği cevap matlûba tevâfuk etmediği için, Müttetikler tekrar Nis şehrinde bir konferans aktederek muharrerât-ı seria ittihaz edeceklerdir.

İTİLÂFCILARIN SEFİRLERİ NE YAPACAKLAR?

Antalya: 20 Kânunuevvel - Bu mehâfil-i ecnebiyede temin edildiğine nazaran, İtilâf Devletleri, «Nis» Konferansı'nın netice-i müzakerâtına kadar, Yunanistan Hükümeti'yle münâsebât-ı siyasiyede bulunmamaları lüzûmunu Atina'da sefirlerine iş'ar eylemişlerdir. Yalnız İtalyan sefiri Hükümet-i metbuasından böyle bir emir telâkki eyle-

memiştir.

Diğer taraftan Selânik Hükümet-i Muvakkate'si nezdinde bulunan İtilâf delegeleri Selânik'den müfârekât etmişlerdir.

(Yeni Dünya - Selânik'de bir Hükümet-i Muvakkate mevcut olup olmadığını bilemiyoruz. Herhalde bu meseleyi tavzih edeceğiz.)

MÂHUT NOTANIN HER TARAFTAKİ TESİRÂTI

Antalya: 20 Kânunuevvel - Avrupa gazeteleri Yunanistan'a verilmiş olan nota

hakkında yekdiğerini nâkız mütalaatı neşreylemektedirler. (Eksesiyor) nâmındaki

gazete bu babda mütalaat-i âtiyeyi serdeylemektedir.

«Bu nota, Yunan mehâfil-i siyasiyesinde amik bir tesir hâsıl edecektir. Fransa, nokta-i nazarını kabul ettirebilmiştir. Çünkü bu en amelî ve en mâkûl nokta-i nazar idi. Kral Konstantin Yunanistan'a avdet etti. Bu avdet, Yunanistan ile aktedilmiş olan bütün itilâfların bilfiil hükümden sukûtu manâsınadır. Binaenaleyh, Müttefikler Yunanistan'a karşı bütün taahhütlerinden

tecerrüt etmiş bir halde bulunacaklardır.»

Diğer taraftan «Mesacers» Gazetesi dahi, İngiltere, Fransa, İtalya beynindeki itilâftan izhar-ı memnûniyet ederek, Yunanistan'a gönderilen notayı Yunan Milleti'nin nazar-ı itibara almasından şüphe eylemektedir. Ve mevki-i iktidarda bulunan rical tarafından Kral lehine yapılan propagandanın iyi eylediğini kaydetmektedir.

AJANSIN TEBLİĞ ETTİĞİ MÜHİM HABERLER

Ankara: 28 Kânunuevvel - İstanbul'da Birinci Divân-ı Harb-i Örfî'de Kuvvay-i Milliye'cilik ve tehcir cerainiyle maznun jandarma zâbitânından Hâfız Ali Efendi ve rûfekâsı Yüzbaşı Cemil Polis Cevdet, Hacı Lütfü Çanakkale tehciriyle maznun Edip Efendi'lerin beraatına İkinci Divân-ı Harb' de silâh kaçakçılık cürmüyle maznun Bah-

çıvan Halit, Râmiz, Murtaza nalbant İbrahim'in Yalova kazası kaymakam vekili iken terk-i vazife edip Kuvvay-i Milliye ile tesis-i münâsebet etmekle maznun kaza-i mezkûr jandarma takım kumandanı Kâmil Lütfü Bey'in aynı suretle beraatına karar verilmiştir.

Cemiyet-i hâzıra esaslı nevakısı muhtevidir. Her hatvede zenginlik ile züğürtlük hudutsuz tantana ve debdebe ile amik bir sefalet, en ağır mesai ile en ihtilalengiz atâlet, ilim ve cehil, fezail-i ulviye ile en müstekreh ve müstehcen rezail-i ahlâkiye tesâdümler eder. Hergün bu müsavâtsizliğin tevhit ettiği faciaları görmekteyiz.

Sanatgâh olan büyük şehirlerde daima tezat levhaları muvacehesinde bulunuyoruz. En ince ve müdebdeb sarayların civarından bedbenizleri aşıktan, emrâzdan olmuş biçâreler içlerini çeke çeke geçerler. O sarayların biintiha devairi bombos durur iken bir takım zavallılar ikâmetgâhtan mahrûm, köprü altlarında sokak ortalarında gecelemeğe mecburdurlar. Yahut sıhhat nokta-i nazarından en muhlık, havasız ziyâsız, râtıp yerlere sardalye gibi tıklmış bir halde ikâmet ederler. Kar şiddetle nüzûl ettiği bir hengâmede fukara çırılçıplak titrer, halbuki, mağazalarda elbise vesair hernevi malzeme satılmadığından durur. Bir sürü bivâyeye aç ve biilâc çocuklar, edime-i nefisenin cemakânları içinde teşhir edildikleri dükkanların önünden geçerler. Milyonlarca halk, binlerce genç kız müptelâyı fakrûddem kadınlar nice veremde zebun iken ölmeyecek derecede bir para tedariki için gece gündüz çalışırlar.

Meşhur darb-ı meseldir: «Çalışmayan yemek yememelidir!» Doğru fakat, asla bir iş görmemiş olanlardan ne kadar çoğu yemek yiyor. Ve ne kadar bin kişi asla yemek yemedikleri halde çalışıyorlar. Halbuki bunlar bir tembel ve âtil ordusunun israf ve sefahatte bulunması için sarf-ı mesai ediyorlar. Hayır! Havaic-i zaruriye gibi bazı şeyler vardır ki münhasıran maasır-ı netice-i sa'yi ile elde edilebilir. Bu müsavâtsizlik yalnız (ahvâl-i maddiye) de değil (ahvâl-i maneviye)de de meşhûddur. Birçok erbab-ı zekâ ve dehâ nânpare taharrisi ile meşgul olarak meziyetlerini ibrâz edemezler; halbuki, diğerleri en mühim mesanide sahip olurlar. Mesai-i zihniye alelâde az para getirir Şüerâ ve hükemâ

ile sıfırlıyedik hemzâddır. Bunlar vefatlarından sonra müstehâk oldukları şereflere nail olurlar. Tabiidir ki bu hâl en büyük netâyic-i muzirre-i iktisadiyye ve ahlâkiyyeye münce olur. Bir taraftan fakrûzaruret tedris ve terbiye noksanı cinayetin ehemmiyetlilerini tevhit eder. Diğer taraftan, tembellik zengin tabakaların ahlâksızlığına bâdi olur. İşte bunun içindir ki hükümetler gayet masraflı bir adalet makinası ile ekseriyya nâkafi müessesât-ı amme-i teâvüniyye idâmesine mecbur bulunuyorlar. Ahlâk nokta-i nazarında rekabet-i umumiyeye hırs, garez, hodgâmlık, haset, tamâ zemaim münce olur. Tenâsur-u mütekâbil gibi şeyler cemiyet-i hazırada hususi madde kabilindendir. Herkes kendi menfaatine çalışır, zira bilir ki ledelhâce komşusundan ve âzası bulunduğu cemiyetten bir hayır yoktur.

Mazhâr-ı hüsn-ü tensik olmuş bir cemiyette ferdin sa'yi ammeye faide bahş olmalıdır. Halbuki bugün, ekseriya, birinin felâketi diğerinin saadetini tevhit ediyor. Cemiyetin hayrına olmayıp da bazı sevâikin ilcâsiyle vuku bulan sa'yin bu fena netice-i ahlâkiyesi bulunduğunu nazar-ı dikkatten dır tutmamak lâzım gelir. Amele devr-i hazırda, eskiden olduğu gibi bir esirdir. Evvelce üserâyı sa'ye sevkeden kırbaç idi. Halbuki şimdi bu saik midelerini delen aşıktır. Ameleyi istihdâm edenler dahi esirdir sermayenin, rekâbetle, ticari buhranların, tatil-i eşgallerin zararların, fazla mahsûlâtın, ilâahirihî kölesidir. Bunların mevkii bazen müstahdemlerinin mevkiiinden daha güçtür. Hâl-ı hazır-ı ictimai iktisat nokta-i nazarından da tezatlar ile mâlâmalıdır. Kürre-i arz bol bol bütün insanları doyuracaktır. Mahsûl yetiştirdiği her nevi zenginlikler bir kaç ele inhisar ettiği, emval-i maliye namesbûğ bir surette ziyadeleştiği bir hengâmede bazı zavallıların aşıktan terk-i hayat ettikleri görülmektedir. Her tufanı himayeyi kendisine meslek bilen hayat ve mal aleyhine ikâ olunan cinayeti cezalandıran hayat ve asayiş-i am-

meyi vikaye ve siyânet için hesapsız sarfiyatta bulunan hükümetler ise milyonlarca vatandaşın fakr-ü sefalet saikasıyla ölüme ve intihara doğru gittiklerinden asla müte-hassis olmuyor Sosyalizmin terakkiyatı ammenin bu gibi nevakis-ı ictimaiyeyi zamanımızda daha iyi anladığına delâlet eder. Birçokları bu mehâziri görüyor ve anlıyor. Bir çokları da bunlara bir deva olamıyacağı fikrindedir.

İddia ediyorlar ki: «İctimai adem-i mu-savât bir şer-i zaruridir. Ve her vakit mevcut idi. Hiç bir zaman da kaldırılamıyacaktır. Münasebât-ı ictimaiyede gaye-i emel hiç bir vakit yaklaşılamıyacak bir hedeftir.

Zaten bugün bile emvâl-i mevcudeyi insanlar beyninde taksime teşebbüs etseler yarın eski müsavâtsızlık yine zühûr edecektir.»

Kezâlik bu müddeiler bir sayık-i sa'y-ü amel, bir emr-i terakki olmak üzere rekâbetin mehâsininden de bahs ediyorlar. Ve bu sayede eşyanın kıymeti indiğı mârez-i ishâdda misâl olmak üzere gösteriyorlar. Bununla beraber her ra'se-i siyasiyenin şiddetli bir buhran-ı iktisadi ile birlikte gitmemesini istersek maraz-i ictimai'ye bir ilâç bulmalıyız.

Eskişehir: Ali Şefik

RESMÎ TEBLİĞ

28 Kânunuevvel 36

Bütün cephelerde şâyân-ı iş'ar bir hâdise olmamıştır.

BEYANNAME-İ RESMÎ

Hiç bir kimse hiç bir sebep ve suret-le Hükümet-i Merkeziyenin malûmâtı olmaksızın kuvvet toplamağa mezun değildir. Bu beyannamenin tebliğı tarihinden evvel bu yolda teşebbüste bulunmuş olanlar varsa derhal kendilerini ve maksad-ı teşebbüslerini doğrudan doğruya bana bildire-

ceklerdir. Aksi taktirde bu gibi müteşebbislerin asayiş-i dahili-i memleketi ihlâl ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümetini izrâr ve ahal-i masume-i memleketi iğfâl töhmetleriyle ithâm olunacaklarını beyan ve ilân eylerim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi
Mustafa Kemal

MOSKOVA TELSİZİNİN TEBLİGATI

Buz Üzerinde Şümendüfer

Volga nehrinde buz üzerinde odun nakletmek üzere hususi ve muvakkat bir şümendüfer hattı temdit edilmiştir. Bu hat Moskova nehri aşağı kısmı ikinci hattı ile

diğer mühim demiryollarını ittisâl ettirmektedir. Hat üzerinde yövniye (100) vagon işleyebilmektedir.

Şark Gençleri Faaliyet Şûrâsı

8 Kânunusânide Bakî'de Umum Şark Memleketleri İnkılâpçı Gençleri murahhas-

larından mürekkep Şark Gençleri Faaliyet Şûrâsı Kongresi inikâd edecektir.

Mevad-ı İptidaiye İhzarâtı

Şurâlar Cumhuriyeti İaşe Teşkilâtı tarafından bu sene zarfında (80,000) pud kendir (90,000) pud keten ve (150,000) pud yün ihzâr edilmiştir. Geçen sene ancak (500) pud keten ihzâr edilebilmiş ve

yün ise kat'iyen tedârik edilememiştir.

Tamboz Vilayetinde deri ve kösele ihzarâtı lüzumundan yüzde beş fazlasıyla ikmâl edilmiştir.

Bakü Petrol Hazâini

Bakü'de sevk edilmek üzere 500,000,000 puddan fazla gaz yağı, 150,000 pud benzin

ihzâr edilmiştir. Petrol ihracâtı evvelkine nispetle on defa fazlalaşmıştır.

Tuz İhracâtı

İstavrapol Vilayeti tuz göllerinden 1920 senesi Teşrinievveli zarfında «120 000» pud tuz ihrâç edilmiştir. Koban-Çernemur dairesinde sene nihayetlerindeki aylık tuz ihracâtı 1000000 puda bâliğ olmaktadır. Şurâlar Konferansına selâmlar:

Aksa-i Şarkta Kamçatka şibihceziresi

ahalisi kendilerinin Muvakkat İnkılâp Komiteleri vasıtasıyla Şurâlar 8. Kongresini tebrik etmekte ve yakın zamanda Şurâlar usul-i idaresi tahtında Rusya ile birleşebilecekleri ümidini izhâr ile hararetle selâmlar yollamaktadırlar.

Rusyasız Mümkün Değil

Amerika'nın yeni rehberi, Rusya hayat-ı iktisadiyesinin tabii bir yola girmesi münasebetiyle Cemiyet-i Akvam'ın da ken-

disi ile iştirâke mecbur kalacağını beyan etmiştir.

Bolşeviklerin İstikbâl Programları

Daha ziyade dahili sanayi ve iktisadiyatın ihya ve i'lâsı hususunda karar vermeye mütemâyil bulunan Sekizinci Şurâlar Kongresinde Lenin yoldaş «Bizim şim-

diden sonra programımız daha az diplomat daha çok mühendis ve ziraatçı faaliyeti olmalıdır» demiştir.

Vesait-i Nakliye Teşkilâtında Bir Tahavvül

Rusya Komünist Merkezi-i Umumi kâ-tibi ve truk-u muhabir komiseri, ve Daire müdürü imzalarıyla neşr olunan resmi bir tāmime göre şimdiye kadar bahri ve berri vesait-i nakliye teşkilâtları huzurunda mürakaba icra etmekte bulunan (siyasi şubeler) (kommünist heyetleri) nin vazifeleri mahallerine ait olduğu «işçi, san'atdaş birlikleri»ne tevdi edilmiştir.

Siyasi şubeler: Henüz bütün işçi

San'atdaş Birlikleri efrâdı Kommünist Fırkasına dahil olmadıklarından kommünizm gayesine hareketler vuku bulmamasını temin maksadiyle ihdas edilmişti. Şimdi artık (İşçi San'atdaş Birlikleri) efrâdının kommünizm gayesine sadakatları tahakkuk ettiğinden şubelerin lüzumu kalmamıştır. Buna binaen idare hakkı gibi, murâkabe hakkı dahi mahalli (İşçi San'atdaşlar Birliğine) iade edilmiştir.

Kıymettar yoldaşlar! «Kadınlar Arasında Faaliyet» teşkilâtçılarının üçüncü kongresi, bu işlerde tecrübeli teşkilât adamlarının azlığından dolayı şehirler ve köylü kadınlar arasında faaliyet işlerinin bazı sektelere uğramakta olduğunu isbat etmiştir. Binaenaleyh Fırka Merkez-i Umumisi nezdindeki kadınlar arasında faaliyet şubesi tarafından böyle tecrübeli teşkilâtçı-

lar yetiştirmek üzere iki aylık hususi kurslar açılacaktır. Kurslar 25 Kânunusânî 1921 tarihinde başlayacaktır. Fırka Vilayet Komiteleri tarafından kadınlar arasında faaliyet işlerine memur olan birer yoldaşın Moskova'ya gönderilmesi ve gönderilecek yoldaşların iâşe ve ilbâslarının vilayetlerce temini rica olunur.

Rusya Kommünist Fırkası Katibi
Kadınlar Şubesi İşçileri Müdürü
Briorajenski

ANKARA'DA BİR MEKTEB-İ SANAYİ VAR

Ankara Vilâyetinin idaresinde bir mekteb-i sanayi var. Vilâyetler için temin edeceği fevaidi düşünerek vazi-i kanunun İdare-i Hususiyelere tevdi ettiği sanayi mekteplerinden bir tane de Ankara'da varmış deniliyor. Muhafaza edilen şu müessesenin bugünkü halini görüp memlekete acıma mak elden gelmez...

Vilâyet bütçesinin hin-i tanziminde Meclis-i Umumi tarafından ne yapılabileceği düşünülerek mektebe onüç bin sekizyüz yetmiş iki lira serpilivermiştir.

Bütçesinde müdür için 700 kuruş ve koca müesseseye kabul edilen 5 adetçik ustaya da beşyüz kuruştan sekizyüz kuruşa kadar maaşı asli konulmuştur. Hariçte en adi usta yevmiye iki buçuk liraya çalışırken memleket için mühim olması lâzım gelen bir müesseseyi idare edecek müdür ve ustayı bu tahsisatla bulmak kabil olur mu?... Bir iptidai mektebinin müdürüne bile bundan fazla tahsisât verilirken hiç olmasa Sultaniler derecesinde haiz-i ehemmiyet olması lâzım gelen sanayi için yediyüz kuruş maaşın ne kadar gülünç olduğunu söylemek bile fazladır. Hele ustaların maaşı!...

Mektep hem nazari hem ameli usta ister... Ayda asgari yetmiş lira kazanmaları mümkün iken İstanbul Sanayiinden yetişmiş birisi Almanya'da Ekkert alât-ı zirai-

ye fabrikasında bulunmuş iki genç büyük mahrumiyet ve fedakârlığa katlanarak hizmetlerine devam ediyorlar. Şu fedakârlıklardan dolayı hükümetinin ne kendilerine ne de mektebe karşı ciddi bir yardımını göremiyen bu zavallıların daha ne kadar sebât edebilecekleri düşünülmelidir. Mekteb-i sanayi yalnız bu iki gencin gayreti yaşıyor daha doğrusu mektep varmış dedirtiyor. Şimdiye kadar istikbâlden ümitvâr olarak çalışan şu zavallıların ümitleri kırılmak üzere...

Mektepte alât ve edavât namına hiç birşey yoktur. Demirhanesi dört nâtamam ocaktan marangozhanesi dört beş rendeden ibaret olduğu halde demirbaş eşya için bütçede üçyüz lira tahsisât vardır. Mektep idaresi bunun yüz lirasını kundurahane için kalıp almaya ikiyüz lirasını da yataksız kalan çocuklara yatak almağa sarfetmesin...

Düşünülsün. Memleketin san'at için hissettiği azim ihtiyaç karşısında bu şekilde bir mekteb-i sanayi olur mu!... Mektebe bu tahsisâtı vermek dört beş memurla dört beş çocuğu iâşe etmekten başka bir faide vermiyeceği aşîkârdır. Tahsisâtı tezyid imkânı da bulunmazken acaba Meclis-i Umumi-i Vilâyet Mekteb-i Sanayi üzerine bir hatt-ı butlan çekerek işin içinden neden çıkıvermedi?

Milletin bin türlü fedakârlıkla verdiği vergilerden toplanan onüçbin liranın da havaya atılmasına nasıl razı oldu? Onüç bin lirayı böyle faidesiz bir surette sarf etmekten ise halktan almasa elbet daha iyi bir iş görmüş olurdu. Hükümetin umumi bütçesi yapılıyor. Vilâyetin hususi bütçesi de yapılacaktır. Bu şekilde idame-i mevcudiyetinden faide yerine zarar gelen şu müesseseye İdare-i Hususiyeden mi, İdare-i Umumiyeden mi nereden ise ya tahsisat verilip hakiki bir san'at evi haline

konulmalı yahut üzerine bir hüvelbâki levhası asarak gelen geçene fatiha okutmalıdır!...

İktisat Vekâletinin sanayi mekteplerine yardım diye beş bin lirası varmış.. Muhterem Meclis bu miktarı tezyid etsin, Ankara Mektebiyle beraber bütün vilâyet Sanayilerini islâh ettirsin... Yahut bir madde-i kanuniye ile sanayi mektepleri mülgâdır diyerek milletin parasını sokağa atmaktan kurtarsın!

Abdurrahman Usta

Bir İzah

Gazetemiz hesabına öteberide fuzuli bazı hareketler mevcut olduğunu teessüfle haber aldık. Gazetemiz namına Antalya havâlisinde Memduh Süleyman yoldaş, Eskişehir ve Konya cihetlerinde Niyazi yoldaş Karadeniz sevahilinde Faik yoldaş abone

kaydı ve Yeni Dünya'ya ait hususatla iştiğâl etmekte olup bundan başka hiç kimse-nin gazetemiz namına harekete selâhiyet-tar olmadığını izah etmek mecburiyetini hisseyledik.

İhzarât ve Tedarikât Komisyonundan :

Dörtüyz metre mikabı kereste ve tah-tanın beher metre mikabı ikibin sekizyüz elli kuruşta talibi uhdesindedir.

1-1-37 Cumartesi günü ihale-i evveliyesi ve kırksekiz saat sonra ihale-i katiyesi yapılacaktır. Taliplerin yevm-i mezkûrede İh-zarât ve Tedarikât Komisyonunda hazır bu-lunmaları ilân olunur.

32

§ Nısfı keçili ve nısfı zincirli onsekiz bin düzine makaranın beher düzinesi yüz ondokuz kuruşta talibi uhdesindedir. Şe-raiti anlamak ve münakasaya iştirâk etmek isteyenlerin hergün badezzeval saat ikide İhzarât ve Tedarikât Komisyonuna müracaatları ilân olunur.

§ Üçyüz on sandık camın beher sandığı ikibin dörtüyz altmış kuruşta talibi uh-desindedir. Taliplerin İhzarât ve Tedarikât Komisyonuna müracaatları ilân olunur.

§ Nısfı keçili ve nısfı zincirli onsekiz bin düzine makaranın beher düzinesi yüz onaltı kuruş otuz parada talibi uhdesinde-dir. Tenzilât yapmaya talip olanlar hergün badezzeval saat ikide İhzarât ve Tedarikât Komisyonuna müracaatları ilân olunur.

§ Şeker beher bilo 34 kuruşta.

Gazın beher sandığı 750 kuruşta birin-ci Batum kara kızıl çayın beher kilo 95 kuruşta mumun „ 88 kuruşta

Zeytin tanesi „ 67 kuruşta tenzilâta talip olanların Müdafaa-i Milliye İhzarât ve Tedarikât Komisyonuna müracaatları ilân olunur.

Cihet-i askeriye için lüzum olan ikibin eğer takımın beheri bin seksen kuruşta ta-libi uhdesindedir. Münakasaya iştirâk etmek isteyenlerin hergün badezzeval saat ikide İhzarât ve Tedarikât Komisyonuna müracaatları ilân olunur.

[Yeni Dünya] Matbaasında tab olunmuştur.

Numara : 85

Her nevi evrak ve mekâtîp münhasıran sahib-i imtiyaz Arif Oruç yoldaş
nâmına gönderilmelidir.

Müdür-i Mesûl ve başmuharrir: Hakkı Behiç

Cuma 31 Kânunuevvel 336
21 Rebiülâhir 1339

Günü geçmiş nüshalar 20 kuruştur.

Nüshası 5 kuruştur.

Dünyanın Emekçileri Birleşiniz!...

YENİ DÜNYA

«Cumaertesinden maadâ her gün neşrolunur Türkiye Komünist Gazetesidir»

Yıl : 1

Telgraf adresi : Ankara Yeni Dünya

İdarehânesi

Ankara Komünist Fırkası Merkez-i Umûmisinde (Yeni Dünya) Matbaası

İlanât ücreti idare memuriyle kararlaştırılır

İştirak Şeraiti				
Seneliği	1200	memâlik-i ecnebiye için	1800	
Altı aylığı	650	»	»	900
Üç aylığı	400	»	»	Yoktur

Nüshası 5 kuruştur.

MÂHUT MUAHEDE

Bugünlerde, yine mâhut (Sevr) Mua-hedenâmesi'nin tâdili keyfiyetinden sık sık bahsedilmektedir. Hatta, bu mesele için İstanbul'da gayr-i selâhiyettar bir takım eşhastan ibaret bir güruh vardır ki, kendi kendilerine öteye beriye başvurarak, ib-râz-ı garâbet eyliyorlar. Biz, onların bu te-şebbüslerine müdahale edecek değiliz. Her-kez ef'al ve harekâtında dilediği veçhile ha-reket eylemekte muhtardır Bu gibi dedi-kodulardan ne fayda hasıl olur. Veyahut, olması memûl ve melhuzdur? Şüphesiz hiç, yine hiç ve ilelebet uzun bir hiç...

Esasen, Anadolu İnkılâbı, birçok ve-sail ile söylediğimiz gibi, ne öyle bir sulh muahedesi tanımaktadır ve ne de böyle milletin, memleketin istiklâl ve menâfiine mugâyir olan varakaları tetkik etmeye te-nezzül eder. Birisini nazar-ı dikkate alma-maya, diğerini de dinleyip işitmemeye az-meylemiştir. Hepimiz pek güzel biliyoruz ki, bir seneden beri Türkiye sulhu el'an bir dedikodu, bir tevâtir şekil ve halinden çıkmış değildir. Muhâsım devletlerin kendi aralarında tahayyül eyledikleri mevhum bir mevcûdiyet halinde kalmıştır. Asr-ı hâ-zırda, kâit üzerinde veyahut yeşil örtülü masalar etrafında tesbit edilmek istenilen tatbiki muhal işlerle uğraşmak, büyük bir garîbe teşkil eyler. İş kavilde değil, fiilde-dir. Bir aydan beri, İngilizlerle Müttefik-lerinin, şark mesaili ile tekrar iştigal et-mek istediklerini, muhtelif menâbiden vâ-rît olan telgraflar bize haber veriyorlar.

Her milletin kendi mevcudiyet ve istik-lâline hâkim olması desâtirinin her taraf-ta cây-i tatbik bulduğu bu zamanda, baş-ka millet ve başka memleketlere ait işler-le uğraşmak, böyle bir şeye cüret etmek cidden gülünç olmaktadır. Hem de ortada hal ve fasledilmemiş bir şark meselesi ta-savvur etmek, milletlerin hürriyet ve hu-kuk-u esâsiyelerine re'sen tecavüz etmek değildir de nedir? Avrupa'da konferanslar ve kongreler ile efkâr-ı umûmiyey-i cihânı oyalamaktan başka birşey yapmaya muaf-

fak olamayanlar, ya bizi bu âna kadar an-layamadılar veyahut, anlamak istemiyorlar. Bu iki şıktan herhangi birini tercih etmek-te kendilerinin serbesti-i kâmileleri vardır. Bize gelince, biz kendimizi ve davamızın meşruiyetini hadd-i zâtında tâyin ve tes-bit eylemiş olduğumuz için, bizi anlamak isteseler de, istemeseler de, esasâtını pek güzel tanzim eylemiş olduğumuz İnkı-lâp'tan, inkılâp ve istiklâl davasından fe-râgat edecek değiliz. Bu mâlûmdur. Mâ-lûm olduğu kadar vakit ve zamanı ile ilân edilmiş bir hakikattir. Yalnız, bir cihet gücümüze gidiyor: Hâlâ diplomasi hilele-riyle karşımızdakilerin bizden ziyâde ken-dilerini aldatmaları keyfiyeti. Biz, Avrupa'ya müracaat ederek, mâhut (Sevr) Muahe-denâmesi'nin tâdilini iltimas ve talep etme-dik ki, böyle bir harekete kıyâm edilmiş bulunuyor. Biz, hadd-i zâtında öyle bir muahedenâmenin varlığından bile bîhaber bulunuyoruz. Onlar, o Muahedenâmeyi ter-tip ve tanzim ederlerken bize müracaat et-tiler mi hayır. O zamanlarda, yâni Muahe-denâmenin tanzimi zamanlarında vaziyete kısmen hâkim bulunan İtilâf Devletleri ara-larında koca bir Türkiye'yi taksim ediver-diler. İyi fakat, mesele kuvveden fiil saha-sına döküleceği zaman, hatır ve hayalleri-ne hiç de getirmemiş oldukları bir inkılâp kitlesi karşısında bulunmuş oldular. Öyle bir kitle ki, vatana uzanan sefil elleri birer darbe ile kırdı, ezdi ve hakikat te o zaman tezâhür ve tebârüz eylemiş bulundu: «Ha-kikatın hak ve hukûkunu müdafaaya kâ-dir bir Anadolu Halkı bulunduğu» anlaşıldı inkılâpçı ve mücâdil bir unsur ki tam mânâsiyle harekât ve sekenâtının hâkimi. İşte Anadolu müstakil Büyük Millet Mec-lisi Hükümeti'nin bu kuvvet ve kudreti an-laşılmamış olsaydı hâl-i hâzırda bütün mesail-i muallâka dahi halledilmiş olurdu ne Yunanistan bu vaziyete girerdi ne Erme-nistan Türkiye İnkılâp Orduları'na serfûru eder ve hakiki komünist âlemine dahil olur ve ne de İstanbul'da İngiliz siyaseti iflâs

etmiş bulunur ve hiç bir vakit de (Vran-
kel) mahv ve müzmahil olmuş olmazdı.
Bütün bu hakikatlardır ki, İtilâf Devletle-
ri'ni, (Londra) Konferansından sonra (Nis)
etrafında toplanmaya sevk ediyor. Acaba,
mütâlaamızda yanılıyormuyuz? Katiyen
eminiz ki, İtilâf Devletleri'nin (Sevr) Mua-
hedesini tâdil hususunda işae eyledikleri
haberler yeni diplomasi şeytanetlerinden
mütevellit bir cinnetten başka bir surette
tefsir edilemez, edilmemelidir de. İştioyo-
ruz ki muhtelif diplomatlar yine vesait-i
neşriye ile, Türkiye Sulhnâmesi'nin tâdili
lüzumundan bâhis beyanât-ı resmiyede bu-
lunuyorlar. Bu yeni vaziyetten tahassül et-
tiği şüphesiz bulunan yeni efkâr ve mütâ-
laat-ı siyasiye acaba niçin bu âna kadar
düşünülmemiş bulunuyordu yoksa böyle
bir tâdile ortada sebep mi mevcut değildir?
Şimdi neden Türkiye Sulhnâmesi'nin pek
ağır mevâdı ihtiva eylediği kazıyyesi ileriye
sürülüyor? Bu birkaç esâmicii etrafiyle
tahlil ve tasdik etmek kati hükmü verme-
ye kifâyet etmez mi? Demek ki şu mazlum
Anadolu'yu esaret altına almaya çalışan
muhteris ve menfur emperyalist devletler
meş'um zamirlerini nihayet ifşa eylemek
ısrârında bulunuyorlar. O hiç bir zaman
kabul edilmeyen hakkımızı, zulûmdide ola-
rak âleme karşı ilân-ı mücâhede eden İnkı-
lâbımızın meşrûiyetini tastik etmiş oluyor-
lar. Bu itiraflar, elbette bizim için mücib-i

iftihardır fakat işte o kadar. Muhâsımları-
mız bilerek ve belki de farkında olmaya-
rak davay-ı meşrûmuzun esaslı ve muhik
birşey olduğunu itiraf etmek mecbûriyetin-
de bulunmuş oluyorlar. Biz de bundan ta-
biatiyle memnun olacağımız şüphesizdir.
Yalnız şu noktayı da açıkça kaydedelim ki,
bizim tanımadığımız bir muahedenâmeyi
tâdil etmekte bir fayda tasavvur olunamaz.
Biz, bizzat kendi sulhümüzü kendimiz tâ-
yin ve temdit eylemiş bulunuyoruz. Bunun
haricinde ve hilâfında yapılmak istenilen
her hareket, bizimle alâkadar olamaz ve
değildir. Anadolu bugün esir olmak için
değil, hürriyetini, saadetini, istiklâlini ve
selâmetini temin için mücadele ediyor. Bi-
zim için bu dört esastan başka bir gâye
yoktur. Sonra için için döndürülen ve çev-
rilmek istenilen hileleri, şeytanetleri biz
buralardan çok iyi fark ve temyiz ediyö-
ruz: Mâhut tâdil meselesi, yeni bir plân-
dan başka birşey değildir. Öyle bir plân
ki, aynı zamanda İstanbul'da bulunan men-
fur ve leim şahsiyetler dahi aynı esasla-
ra temas ediyorlar. Anadolu tesânüdü ve
vahdeti böyle çocukca teşebbüslerle ihlâl
edilemez. Onlar tâdile, tetkike ve daha bile-
meyiz nelere çalışadursunlar biz de, kendi
bildiğimize gideduralım. Hak elbette tezâ-
hür edecektir.

Arif Oruç

İstanbul'da Neler Var?

RUS MÜLTECİLERİ NASIL TAKSİM EDİLDİLER

Rus mültecilerinin sûret-i taksimine dair resmi istatistikler neşredilmiştir.

Antalya: 30 Kânunuevvel - Ecnebi mea-
file telgrafia ve resmen vürüd edip bu âna
kadar Boğazlar'dan İstanbul Limanına da-
hil olarak muhtelif mahallere sevk edilmiş
olan Rus mültecileri hakkındaki istatistik
pek şâyân-ı dikkattir. Mezkûr cetvele göre:
Sırbistan'a (1800) Romanya'ya (1400) mül-
teci gönderilmiştir. Muhtelif vapurlar de-
rûnunda (53600) kişi kalmıştır. Vapurlar-
la hicret edenlerin miktârı (122017) kişi-

den ibârettir. Bundan maadâ. Kırım mül-
tecilerinden birçokları, İstanbul'a çıkarak
kendi paralarıyla temin-i mâişet eylemek-
tedirler. Kânunuevvel'in 26 ıncı gününe ka-
dar İstanbul'da muhtelif hastahanelere
sevk edilen zuafâ miktarı bervech-i âtidir:

Meşrûtiyet Hastahanesinde 620 Yıldız'-
da 1072 Maltepe'de 880 Jikar'da 116 Zey-
tin'de 315 Trabya'da 533 Jandark'da 48 Har-
biye'de 113 Andre'de 25 Kanaris'de 58 kişi

ki mecmuu (4239) hasta ve mecruh vardır.

Askeri karargâhlardan Hadımköyünde (22000) Mondros'da (16700) Gelibolu'da (14250) cem'an yekün (52950) asker mülteci mevcuttur.

Diğer taraftan sivil mülteci karargâh-

larından, Heybeliada'da (1481) Selimiye (2433) Port'da (57) Lânç'da (240) Faervir'de (160) Bernadonu'da (1733) Kalalitar'da (1679) kişi vardır (Dominyaçef) (Kiyorki) ve (Yalta) vapurları hastahane gemisi hâline ifra edilmiştir.

İSTANBUL'DA ECZA-İ TIBBİYE SİRKATLERİ

Antalya: 20 Kânunuevvel - Ferit ve yârânı tarafından işgal edilen birçok makâmât-ı resmîyede fâhiş su-i istimaler yapıldığı mâlûmdur. Hemen (Hürriyet ve İtilâf) Fırkası'na mensup olan sârikler yalnız ecza-i tıbbiye meselesinde hususi tavsiyeler ve teskerelerle milyonlara bâliğ olan su-i istimallerde bulunmuşlardır. Bu meyanda müddehâr-ı askerî'den husûsi tavsiyelerle ecza-i tıbbiye almış olan Hürriyet ve İti-

lâf'a mensup beş kişinin bir sene zarfında (4870198) kuruşluk bir fark-ı fiyat elde ettikleri tezâhür eylemiştir. Bu paralardan (739610) kuruşu tahsil ve istirdât edilmiştir. Ayrıca, su-i istimalde bulunanların bir listesi de tanzim edilerek divân-ı muhâsebatâ tevdi edilmiştir.

(Yeni Dünya — Memleketi kurtarmak isteyenlerin (!) bu hırsızlıklarına ne demek lazım gelir bilemeyiz!)

Eski dünya yeni dünyaya doğru:

YENİ DÜNYA'NIN HUSUSİ TELGRAFLARI

Kirye Venizelos'un Beyânâtı Patrikhâne'nin Bir Hediyesi - Yunan Neferlerine Mezûniyet İtâsı - İstanbul'daki Yunan Asâkiri - İzmir Mekteb-i Sultanisi Meselesi

Antalya: 30 Kânunuevvel - Fransız ajansları, hâlâ sık sık kirye (!) Venizelos'la bahseylemekte ve merkûmun Nis şehrinde itikâfa çekildiğini beyan eylemesine rağmen, el'an siyasiyatla işgalde devam eylemekte olduğunu bildirmektedirler. Tan Gazetesi'nin bir muhabiri, geçen gün «Nis»e uğramış ve Giritli serseri ile bir mülâkat akteylemiştir. Mâhut kirye (!), Konstantin'in tekrar taç ve tahtına avdeti meselesini teessürle yâd eyledikten sonra «Tan» muhabirine âtideki beyânâta bulunmuştur.

«Âray-ı amme netâyic-i mâlûmesinden dolayı Yunan Milleti'ne karşı muahazede bulunmamalıdır. Bir fert bu intihâbâtı muhakeme ederken, diğer milletler terhis eylediği zamandan itibaren Yunan Milleti'nin iki sene silâh altında bulunduğunu nazar-ı dikkate almak lâzımdır. Ben, bu seferber-

liği istikbali temin etmek ve vatanımı asırlarca süren «!» rezâletlerden kurtarmak için idâme ettirdim. Herhalde hiçbir rüçül-i siyâsi, Yunanistan'ın menâfiine hiyânet etmeksizin, Ahrar Fırkası'nın takip ettiği başka bir siyaset takip edemez. Siyasi rakiplerimin ithâmâtı veçhile, ben hânedân-ı saltanatın düşmanı değilim. Prens «Pavlos» Yunan tahtına kuut etmeyi kabul etmeyince mücrimâne hareketlere kıyâm etmemiş olan Veliâht Prens Jorj'u kral olarak kabul edecek idik. Çifayda ki, hiçbirisi olmadı ve Konstantin tekrar Yunan Krallığı'nı ihraz ederek tahta kuudetti!?

Müttefikler bunun için Yunan Milleti'nden intikam almalıdırlar. Zira, Yunanlılar ârây-ı umûmiyi ile sâdece harpten yorulduklarını göstermişlerdir. Ben lüzum hâsıl olursa, memleketime hizmet etmeye «!» âmâdeyim.

KİRYE (!) VENİZELOS'A SALIP İHDASI MESELESİ

Antalya: 22 Kânunuevvel - Kral Kons-tantin'e terk-i taç ve taht eylemesi lüzû-mundan bâhis bir telgrafnâme keşide eden mâhut (Fener Patrikhânesi) «Nis'de» bulun-an kirye (!) Venizelos'a dahi bir telgraf keşide eylemiştir. Patrikhâne «Sen Sinod» Meclisi'nin kararıyle merkum Giritli ser-seriye keşide kılınan telgrafnâmede, mer-

kumun Yunan davası uğrunda sarf ettiği gayret ve hizmetlere, ve bu maksadın istih-dâfı için çektiği mihnet ve meşakatlere mukâbil bir nişane-i şükran olmak üzere Hz. İsa'nın gerildiği «çarmhın» bir parça-sından mâmûl ufak bir salıp ihda edildi-ğini bildirilmiştir.

YUNAN NEFERLERİNE ONBEŞ GÜNLÜK MEZÛNİYET

Antalya: 30 Kânunuevvel - Kral Kons-tantin'in bilfiil Taht-ı Kralî'e kuudu üzeri-ne, cephelerde bulunan efrâd biran evvel terhisleri lüzûmunu nâtık telgrafnâmeler-le mütevâliyen Atina'ya müracaat eylemek-tedirler. Hatta, bazı taraflarda bazı isyan emâreleri dahi meşhut olmaya başladığı için, Ceneral Papulas'ın gösterdiği lüzum veçhile, Yunan Harbiye Nezareti, bilumum

fırka kumandanlarına tāmimlerde bulun-muş ve maiyyetlerinde bulunan efrâd ve zâbitânın yüzde ellisine onbeşer günlük me-zuniyet itâsı hususunu emreylemiştir.

Yunan Karargâh-ı Umûmisi ise, müs-takilen umum efrâda verilecek mezûniyet meselesini kendi kendisine tâyin ve tesbit edecek imiş!

İSTANBUL'DAKİ YUNAN ASÂKİRİNİN İŞTİRAKİ

Antalya: 30 Kânunuevvel - İstanbul'dan vârit olan mâlûmat-ı mütemmimeme nazaran, Kral intihâbı mesailinde, İstanbul'da bulunan Yunan askerleri dahi ârây-ı umûmiyeye iştirak eylemişlerdir. İstanbul-da intişar eden (Patris) nâmındaki varak-pâre bu babda birçok hararetili neşriyatta bulunmakta ve her gün birçok hâdisât vukubulmakta olduğunu kaydeylemektedir.

Kral Konstantin lehinde tezâhüratta bulunan palikaryalar, fırsattan bilistifâde öteye beriye taarruz ve tecavüz eylemekte devam etmektedirler. Mezkûr «Patris» va-rakasının bu babda verdiği mâlûmattan, geçen gün Averof Zırhlısı'na mensup ef-

râd ve zâbitândan mürekkep bir palikarya-lar gurubu müş'lar ile Rumelihisarı ve Akıntıburnu cihetlerinde seyranda bulun-muşlar ve Atina'ya avdet eden Kral Kons-tantin için «Zito» âvâzeleriyle nümâyişler-de bulunmuşlardır. Rumelihisarı'nda bu-lunan Venizeloscu bir Yunan Torpidosu zâbitânından bazıları tarafından nümâyiş-çiler üzerine tüfekler ateş edilmiş ve yarım saat devam eden bir müsademe neticesin-de tarafeynden sekiz kişi maktûl düşmüş-tür. Bu hâdisе üzerine, Yunan Torpidosu efrâdı silâhtan tecrit edilerek tahdelhıfz Pire'ye sevk edilmiştir.

ZAVALLI İZMİR MEKTEB-İ SULTÂNÎ'Sİ NE OLUYOR

Antalya: 30 Kânunuevvel - İzmir'de bu-lunan Yunan Fevkalâde Komserliği İzmir Maarif Müdüriyeti'ne gönderdiği bir emir-nâmede Mekteb-i Sultani binasının derhal tahliyesini emreylemiştir. Tahliye için de Mektep Müdüriyeti'ne üç gün mühlet ita edilmiştir. Bu garip teşebbüs üzerine, Ame-

rikan Mektebi Müdürü (Mallahlayn) işe müdahale eylemiş ve keyfiyeti telsiz telg-rafla İstanbul'da bulunan Amerikan Mü-messilliğine iş'ar etmiştir. Mâmâfi, bu mü-dahaleye rağmen İzmir Fevkalâde Komser-ligi tahliye meselesinde âsâr-ı temerrüd göstermekte bulunmuştur. Yunan Komse-

ri, İzmir Maarif Müdüriyeti'ne: «Mutlaka Mektebi tahliye edeceksiniz!» emr-i garibi- ni vermiş olduğu için, Mektep muallimin ve talebesi Mektebi ancak kuvve-i cebriye ile tahliye edeceklerini bildirmişlerdir, İz-

mir Hâkimi tarafından müntehab bir he yet, mevzubahs Mektep meselesi için «İs tiryâdis'e» müracaat eylemiş ise de «İstir yâdis» tarafından kabul edilmemişlerdir.

(KÖKSHÂVEN) HÂDİSESİ HAKKINDAKİ KARARLAR

Antalya: 30 Kânunuevvel - (Kökshâ- ven)'de Almanlar'ın Müttefikin Komisyo- nu'na mensup efrâd ile İtilâfçı Devletler tebaları üzerine vâki olan tecâvüzlerinden dolayı, Müttefikin Komisyonu, Almanya Hükümeti'nden berveci-âti tarziye talep eylemektedir:

1 — Hükümet tarafından resmen tar- ziye verilmesi.

2 — Mevki Kumandanı'nın tardı ve

şiddetle tecziyesi ve bu babdaki kararın taarruza mâruz kalan dört İngiliz zâbiti- nin huzûrunda kıraat edilmesi.

3 — Hâdisede zimethal bulunanların tevkif ve tecziyesi için tahkikat-ı ciddiye de bulunulması.

4 — Elbise tazminatı olarak (20500) mark itâsı.

Almanya Hükümeti mezkûr karara ce vap bile vermeye lâzum görmemiştir.

BUGÜN İSTİKLÂL GÜNÜMÜZDÜR. HER TARAFTA MUAZZAM TEZÂHÜRATTA BU LUNULACAK, MİLLETİN MÜCADELESİNDE MUAFFAKİYETİ İÇİN DUALAR EDİLE CEKTİR. (YENİ DÜNYA) BEDBAHT VATANIN VE İNKİLÂBIN TEALİ VE İDÂMESİ İÇİN TEZARRUATTA BULUNUR.

Sovyet Rusya'sında mütemâdi bir cereyanla akıp gelen telsiz haberleri bize inkılâp dünyasının iktisadi faaliyetlerine dair mühim tafsilât veriyor. Üç seneden beri ihtilâl, Rusya dahilinde başgösteren kanlı şurişleri söndürmek için uğraştı. Bunda müttefikimiz Rusya, pek büyük düşmanlar ile boy ölçüştü. Bunların en yamanı dahil-dekilerdi. Çarlığın haris taraftarları teşkil ettikleri beyaz kıtalarla yine eski hülyaları ihya etmek için ne kadar inatla çarpıştılar. İngiliz dostlarının tahrikiâmiz altınları ile kendi memleketlerini beyhude yere hırpaladılar. Sırasıyle Yudenîç'ler, Kolçak'lar, Denikin'ler, Vrankel'ler, çeteci Petliyuka'lar bütün bu emperyalist dünyasının satılmış haydutları insaniyet alemine karşı aldatılmış Rusların kanlarını bilâfasıla üç sene akıttılar. Nihayet kimisi ele geçti, kurşuna dizildi. Bazısı müşkülâtla kaçabildi. Bakıyetüssuyuf da Karadeniz'in siyah dalgaları içinde yuvarlandı. Bunların tarümâr enkâzı, İstanbul kapılarında dileniyor, vapurlar içinde yurtsuz bir memleket teşkil ediyorlar. Zalim İngilizler de, artık hazinelerin kapılarını kapadılar, bütün dünyanın milletlerine oynadıkları kanlı oyunun, en fecii de şu suretle hitâmpezir oldu. Efsus! Şu akur ifritin, elinden, bütün beşeriyetin çektiği âlâm ve ıstırâbâta zavallı milletler daha ne zamana kadar tahammül edecekler! Zavallı islâm kardeşlerimiz hergün bu kanlı heyûlânın ihtiraskâr ayakları altında çiğnenip duruyor!...

İşte bu kadar müthiş ve korkunç bir imtihandan sonra kommünist alemi, düşmanların bu hacâletaver mağlubiyetlerini istihfafla temâşa ederek kendi memleketini tāmire ve temime, her sınıfı bir amele dünyası olan milletini terfihe ve teside başladı. İhtilâller esnasında alt üst olan imalâtneler, köylü işleri, daha kısa tabirle iktisadiyât işleri kommünistvari yoluna girmeye başladı. Koca Rusya'yı bir gözü-müz önüne getirelim, bu zavallı milyonluk büyük bir milletin kuvvetli adalelerle faaliyetine geçtiğini bir tasavvur edelim, bun-

dan vücuda gelecek neticeler hakikaten muhayyerülukul ve alemşümûl bir mahiyet iktisab edecektir.

Bir hükümet düşününüz ki temellerini gayyur amele ve köylünün mesâisi üzerine bina etmiştir içinde her türlü ihtirasât söndürülmüş ictimai ve milli bir duygu ile herkez işbaşına geçmiş, köylüsü tohumsluktan, vesaitsizlikten şikâyet etmiyor, madenler büyük bir faaliyetle işlenmeye başlanmış, mevâd-ı iptidaiyye refah ve saadeti istihdâf eder bir aşk ve emelle istihsâl olunuyor, cihanın hazain-i serveti öyle birkaç sermayedârın haris ve menfaatcu emelleri için değil fakat bütün bir heyet-i beşeriyenin refah ve saadeti için akıp gidiyor, hükümet işleri mehmaimken kırtasiyecilikten uzak ameli bir şekil almış, adalet derhal mücrimleri hak-i mahkûmiyete seriyor, para hırsı kalmamıştır, o memleketin istikbâli parlak tecelliye mazhar olmaz mı? Bu saydıklarımız birer hülya değil Rus telsizlerinin hergün bize ihbar ettikleri hakikatlere müstenit bir tarihçedir. Şu hale nazaran düşmanlarının tasallut ve tecavüzünden yakasını sıyırmış olan Rusya hakiki kommünizm mesâisine başlamış bulunuyor. Hatta bu arada eski ihtilâl senesi devriyelerini tesid edecek, onları ah-lâfın hatır-i ihtirâmına hak'kettirecek esbaba bile teşebbüs olunuyor.

Şu hale göre bizim dileklerimiz ne olabilir? Müttefikimiz ve meslektaşımız Rusya'nın insani ve kutsi emellerine nail olabilmesi için büyük bir iştiyâkle, zaten ötedenberi bezlettiğimiz muavenetlerimizi teyid etmek emtia-i dahiliyemizi vâsi bir mübadele esası üzerine yeni cihan pazarlarına, müsmir sahalara sevkedebilmek, mümkün mertebe imalâthaneler tesis ederek işlerimizi faaliyete sevk etmek olmalıdır. Bunun için ise şüphesiz kommünizmin âli-i mefkûrelerinden tatbikatından şu zavallı milleti nasibedâr edebilmektedir. Ve bu şüphesiz, emperyalist dünyasına karşı muzafferâne harbeden milletimizin istihkâk kesbettiği bir mükâfat olacaktır.

TÜRK İNKILÂBİ

Yeni Dünyaya Armağan:

«Hak» maskeli zehirli garp
Şarkın bütün evlâdını
Esir yapmak dilerken hep.
Kırdık siyah kanadını.

*

Varsın zulmü, hiyaneti
Akın yapsın yurdumuza.
Hesap verir cinayeti
Elbet Kızıl Ordumuza.

*

Garbe koşan akıncımız
Atılanın neslindendir.
Zafer yazar kılıncımız
Oğuz Hanın asrındandır.

*

Yıktık zulmün heykelini
Açıldı bir nurlu şehrah.
Hürriyetin engelini
«Mefkûre»miz etti tebâh.

*

Hayat buldu nur dağıtan
İnkılâpla, mazlum işçi
Türk yurdunda ter akıtan
Milyonlarla esir çiftçi

*

Nurlanıyor Yeşil Turan.
Dağıldı hep kara sisler
Yükseliyor büyük Kur'an.
Söndü sefil, kâtil hisler.

20 - Kânunuevvel - 36

Şevki Celâl

ROMANYA ve BOLŞEVİKLER ARASINDA

Antalya: 30 Kânunuevvel - İtilâf Devletlerinin son zamanlarda Romanya üzerinde icra-i tazyikât eyliyerek Vrankel Ordusu bekâyasının Romanya erazisinde tec-hizâtlarını ikmâl eylemelerini teklif etmeleri dolayısıyla Sovyetler Hariciye Komiserliği tarafından icra edilen teşebbüsât-ı siyasiyye Romanya Hükümetini ikâz eylemiştir.

Bu bapta «Endependans Rumen» gazetesini neşreylediği bir makalede, Romanya'nın

Sovyetler Cumhuriyeti'ne karşı olan siyasetinin gayr-i mütebeddil olduğunu izâh eylemekte ve Romanya'nın herşeye rağmen sıkı bir bitarafılık takip edeceğini kaydeylemektedir. Diğer taraftan «Litvan-ya» kıtaatı ile Ceneral (Zelikofski) arasında muhasamâta nihayet veren bir müte-râkenâmenin akit ve imzası dahi Romanya siyasetindeki bitarafılıkta mühim âmil ve müessir olmuştur.

R E S M İ T E B L İ Ğ

30 Kânunuevvel 36

1 — Garp Cephesi :

Sakarya mantıkasında Kandıra şarkındaki Şeyhli karyesine gelerek silâh toplamak istiyen bir düşman kuvveti ileri müf-

rezelerimiz tarafından Kandıra istikâmetine tard edilmiştir.

2 — Diğer cephelerde mühim bir hadise olmamıştır.

MOSKOVA TELSİZİNİN TEBLİGATİ

İktisadi Program

Şurâlar Cumhuriyetinin iktisadi programının ikinci kısmı tamam olmak üzere-

dir. Kendisinin inkılâbı iktisadi bir mahiyeti haiz olmıyan -burjuvaziyayı ve es-

hab-ı emlâki iktisaden imhâ ile fabrika, imalâthane ve erazi üzerinde ve köylerde sosyalizm usûlünde istihsalât tarzını tesis etmekten ibaret iktisadî bir inkılâp müessesesi olan - Şurâlar Kongresi bugün iktisadî programının ikinci kısmı ile meşgul olmaktadır. İktisadî programın birinci kısmı evvelce tamam olmuş, tatbik edilmiş idi, vatandaşlar muharebâtı ikinci kısmın tatbikine mani oldu. Federatif Şurâlar Cumhuriyetinin 150.000.000 işçi ve köylüsü, bugün dünyada hiçbir memlekette misli

Tabaklar İçin Ecza

Şimdiye kadar tabaklar için lâzım gelen «soda» (ecza) nın adem-i kifâyetinden dolayı deri ve kösele sanayiini ihyâ etmek mümkün olamıyordu. Şimdi şimâli Kafkasya'da bu eczaları imâl için iki fabrika

Şimâli Kafkasya'da Taşkömürü

Şimâli Kafkasya'nın «Kislovski» civarında taşkömürü bulunmuştur. Kafkasya Mesai Ordusu Askerî İnkılâp Surâsı,

Köylü İktisadiyatı ve Kommünizm

Troçki yoldaş hal-i hazır iktisadiyatına dair irâd ettiği bir nutkunda «İştirakçi ha-

Vesait-i Nakliye Meselesi

Şurâlar Kongresinin 27 Kânunuevvel 920 celsesinde Troçki yoldaş berri ve bahri vesait-i nakliye mesâiline dair bir rapor okumuştur. Bu rapora göre geçen sene kışın Rusya'nın berri ve bahri vesait-i nakliyesi tam manasiyle bir harabî ve yokluk içinde idi. Bu yavaş yavaş düzelmekte ise de bu senenin son baharlarında bile o kadar fena idi ki eğer Şurâlar Rusyasının düşmanları vesait-i nakliyede olan o zamanki fenalığa vâkîf olaydılar. Şurâlar

bulunmayan büyük ve vâsi servet menbaalarını tertib ve intizama koymaktadır. Rusya işçileri bu servete vaz-i yed ederken büyük bir perişanlık ve harabî içerisinde buldular. Bu perişanlık ve harabiyyi kapitalist devletler daima arttırmağa çalıştılar fakat artık üzereyiz. Bu perişanlık ve harabinin bitirilmesi işçilerin kendi hakimiyetlerini takviye etmektedir. O suretle Şurâlar Cumhuriyeti katiben fakr ü zaruret bulunmayan yegâne cumhuriyet olacaktır.

tesis edilerek işe başlattırılmıştır. Şimdilik yevmiye altıyüz pud [4900 kilo] ecza istihsâl edilebilmektedir. Fabrikaların teşhizatı ikmâl edilince yevmiye yirmibin pud istihsalâtta bulunulacaktır.

keşfiyâta devam için lâzım gelen mütehasısları tayin etmiştir.

yatı tesisinin yolu köylü iktisadiyatını ictimailştirmektedir» demiştir.

Rusyasını tam belinden vurabilirlerdi. Fakat bilemediler ve kahraman işçi ve köylü Kızıl Ordusu bilâkis onları taa can evinden vurmuş oldu Vesait-i nakliye amelesinin hayretler verecek fedakârlığı şümendüfer imalât ve tamirât fabrikalarının işe başlaması neticesinde şimdi salâha doğru mühim adımlar atılmıştır. Bugün artık, sonbahar vaziyetine nazaran yüzde altmış derecesinde bir eyilik hasıl olmuştur.

ANADOLU AJANSININ TEBLİGATI

Mühim Bir Geri Hareketi

Ankara: 30 Kânunuevvel - 12 Kânunuevvel tarihli Tan gazetesi İzmir ve Trak-

ya'ya dair bir başmakale neşretmiştir. İtilâf mehâfil-i siyasesinin Türkiye ile sulh akdetmek için ne gibi tasavvurlarda bu-

lunduğunu göstermek itibariyle şayan-ı dikkat olan bu makalede deniliyor ki:

«İtilâf Devletlerinin serbesti-i hareketlerini nasıl istimâl edecekleri hakkında gayet basit bir çare söyleyelim: Sevr Muahdesi mevki-i mer'iyette olmadığından Anadolu'da ve şarki Trakya'da bulunan Yunan kıtaâtı, işgâl ettikleri mevaki bazı şerâit altında ellerinde bulundurmaktadırlar. Bu şerâit şöyle hülâsa edilebilir: Yunanistan'ın İzmir havalisinde 1919 da Meclis-i Âli tarafından verilmiş bir vazifesi vardır. Şarki Trakya'daki vazifesi de muvakkattır. Sevr Muahdesinin Yunanlılara bahsettiği arazi, ancak bu muahde fiilen mevki-i meriyyete vaz' olduğu zaman ilhak edilebilir. Yunanlıların İzmit ve diğer yerlerde hiç bir vazifeleri olmayıp oralarda Düvel-i Muaz zamanın vekili sıfatıyla bulunuyorlar. Binaenaleyh Konstantin Ordusunun artık İzmir ve Trakya'yı işgâli altında bulundurmasına hiç bir sebep kalmamıştır ve Düvel-i İtilâfiyenin Yunanistan'a evvelce verilmiş olan vezâifi istirdâttan başka yapacak bir hareket yoktur. Türklerle sulh akdetmek imkânı ancak bu suretle hasıl olur.»

Hindistan ve İngiltere

Ankara 29 Kânunuevvel - Morning Post gazetesi Hindistan vaziyeti hakkında âtideki şayan-ı dikkat malumatı vermektedir:

Son vekayi Hindistan'ın İngiliz İmparatorluğu'ndan süratle çözülüp gittiğini göstermektedir. Eğer tedabir-i seriâyâ tevessül edilmesse İngiltere ahali bir sabah uyandıkları zaman Hindistan'ı İngiliz kontrolü altından çıkmış bir vaziyette göreceklerdir. Mister Gandhi ile Muhammet Ali ve Şevket Ali birâderler İngiliz hakimiyetinin Hindistan'dan ref'fedilmesi hakkında açığa telkinâtta bulunmaktadırlar. Bunlar Hindistan'da pek fazla taraftar buluyorlar. Hindistan'daki İngiliz Hükümeti bu kadar açık bir surette vaki olan meydan okuma karşısında pek atılâne bir vaziyet almıştır. «Lahor» mekteplerinde ihtilâl rüesâsı tarafından İngiliz idaresi aleyhindeki teşvikâta devam ediliyor. Gandhi ve rü-

fekâsının İngiltere aleyhindeki propogandaları Hindistan'ın her tarafına sirayet etmiştir. Mister Gandhi «Loknor» da ahaliye hitaben şu sözleri söylemiştir:

«Ben Hindistan'ı büyük bir ordu haline getirmek istiyorum, binaenaleyh herkes askerlikle ülfet etmelidir. Hindistan hür ve müstâkil olacaktır. Mecusiler ve Müslümanlar bugün islâmiyetin tehlikede olduğuna kanaat etmişlerdir. Bugün İngiltere Hükümeti islâmların harekâtını cehren söndürmeye muaffak olursa yarın da Mecusileri iskâta kıyâm edecektir. Buna mâni olmak için İngilizlere karşı en müessir silâhımız olan boykota devam etmelidir. Biz bu tarikle bir sene zarfında hükümeti ele geçirebiliriz.

Muhammet Ali ise «Emrinsar» mitinginde ahaliye hitâben şu sözleri söylemiştir:

«Ben İngilizlere Hilâfet meselesini arzumuz hilâfında hallederseniz Hindistan'dan artık sadâkat beklemeyiniz demiştim. İngilizlerin Hilâfet aleyhindeki kararlarını bilen halkın bu taahhüde sadık kılması lâzımdır. Çünkü bütün dünya bize bakıyor. Hürriyete nail olmak için en müsait zaman bu zamandır.

Gandhi ile Muhammet Ali'nin Lahor'daki nutukları bunlardan daha şiddetli ve müessirdir. Her ikisi de, amele kıyamları, İrlanda İhtilâli Bolşevik propogandası, merkezi Asya ve Afganistan'daki umumî islâm hareketleri karşısında İngiltere'nin pek âciz bir vaziyette kaldığını iieri surek Hint istiklâli için çalışacak ve fedakârlık gösterecek zamanın bu zaman olduğunu söylemişlerdir. İşin en fena ciheti Hindistan'da yapılan telkinât ve tedarikâta mukabil İngiltere Hükümeti tarafından hiç bir tedbir ittihaz olunmamasıdır.

Avam Kamarasında irâd edilen bir suale cevaben Hindistan Nazırı Mister Montegü: «Hindistan'ın vaziyeti son derece tehlikelidir.» demiştir.

İrlanda İhtilâlinde

Ankara: 30 Kânunuevvel - Morning Post gazetesi İrlanda'da ihtilâlciler tarafından katledilen bir İngiliz zâbitinin katlo-

lunmadan evvel amele mebusu Henderson'a gönderdiği bir mektubu neşretmektedir. İngiliz zâbiti bu mektupta «Başvekil Luid Corc ile İrlanda Nazırlarının idaresi hiçbir zaman medeni bir İngiliz idaresi değildir. Tecrübeme istinâden söylüyorum ki İrlanda cebir ve kuvvetle katiyyen arz-ı inkiyâd etmeyecektir.» demiştir.

Ankara: 30 Kânunuevvel - Morning Post gazetesi İngiliz amelesinin İrlanda meselesi hakkındaki beyannamesini neşretmektedir. İngiliz amelesi bu beyanname ile âtideki mevâdın nazar-ı itibare alınmasını Hükümetten talep etmiştir.

1 — İrlanda'daki İngiliz kuvve-i müsellehâsı tamamen ve sûratle geri alınmalıdır.

2 — Her mahalde nizâm ve kanunun

muhafazası keyfiyeti kuvvay-ı mahalliye terk olunmalı.

3 — İrlanda'da temsil-i nisbi esası üzerine sûratle bir meclis-i müessesân toplanmalı ve hiç bir kayıt ve şart ile tahdid edilmeyerek İrlanda halkının arzu ettiği gibi bir kanun-u esâsi tanzim etmeli İngiliz Amele Fırkası, İrlanda ahvalini mahallinde tetkik etmek üzere bir heyet intihâb etmiştir. Heyet meyânında birçok amele mebusları asker ve adli müşavirler de bulunmaktadır.

Müdafaa-i Milliyeden:

Üçyüzon sandık camın beher sandığı ikibin üçyüz elli kuruşda talibi uhdesindedir. Taliplerin İhzarât ve Tedarikât Komisyonuna müracaatları ilân olunur.

Müdafaa-i Milliyeden:

25,000	kilo	bulgurun
125,000	»	»
30,000	»	pirincin
120,000	»	»
30,000	»	fasulye
120,000	»	»
60,000	»	nohudun
28,000	»	tizüm

beher kilosu on kuruşda

»	»	on kuruş on parada
»	»	yirmialtı kuruş otuz parada
»	»	yirmiyedi kuruşda
»	»	on kuruş yirmisekiz parada
»	»	onbir kuruşda
»	»	altı kuruşda Konya'da
»	»	yirmialtı kuruş onbeş parada

Balâdaki mevâddan fiatları haddi lâyıkına tenezzül edeceklerin — 1 Kânunuevvel 36 tarihinde ihale-i evveliyesi ve kırksekiz saat sonra 3-13-36 tarihinde badezze-

vâl dörtte ihale-i katiyesi icra edileceğinden taliplerin Ankara Levazımındaki Münakasa Komisyonuna müracaatları ilân olunur.

[Yeni Dünya] Matbaasında tab olunmuştur.

**İSTANBUL'DA AVEROF EFRAT VE ZABİTÂNI İLE BİR YUNAN
TORPİDOSU EFRADI ARASINDA MÜSÂDEMÂT VUKUA GELMİŞDİR.**

آٹنہ حقندہ کی یروپا غاندالک ردی

[illegible]

انکلیز لک تحریکاتی و آٹھ دہا جرتی

شماره آهسته مهانی می خواند و بر جوی پرو میماند و از استعدادهای
آنکند در این زمان از آنکه یک کجی نوعی می خواند
و به این که در این زمان به یک کجی نوعی می خواند

رسمی تبلیغ

[illegible][illegible]

یونان ولی عہدی ویاپولاس

[illegible]

افغانستان - انگلیز معاہدہ سی

۱۳۹۶ - ۱۴۰۰ هجری قمری: در این سالها، در حالی که هنوز در تبعید بود، به نوشتن کتابهای خود پرداخت و در این سالها کتابهای متعددی نوشت که در ادامه به آنها خواهیم پرداخت.

تأليفه قوميديوني

[illegible][illegible]

البيانات حسب نوع الجنس - 1994		
الجنس	الذكور	الإناث
1	1,000	1,000
2	1,000	1,000
3	1,000	1,000
4	1,000	1,000
5	1,000	1,000
6	1,000	1,000
7	1,000	1,000
8	1,000	1,000
9	1,000	1,000
10	1,000	1,000
11	1,000	1,000
12	1,000	1,000
13	1,000	1,000
14	1,000	1,000
15	1,000	1,000
16	1,000	1,000
17	1,000	1,000
18	1,000	1,000
19	1,000	1,000
20	1,000	1,000
21	1,000	1,000
22	1,000	1,000
23	1,000	1,000
24	1,000	1,000
25	1,000	1,000
26	1,000	1,000
27	1,000	1,000
28	1,000	1,000
29	1,000	1,000
30	1,000	1,000
31	1,000	1,000
32	1,000	1,000
33	1,000	1,000
34	1,000	1,000
35	1,000	1,000
36	1,000	1,000
37	1,000	1,000
38	1,000	1,000
39	1,000	1,000
40	1,000	1,000
41	1,000	1,000
42	1,000	1,000
43	1,000	1,000
44	1,000	1,000
45	1,000	1,000
46	1,000	1,000
47	1,000	1,000
48	1,000	1,000
49	1,000	1,000
50	1,000	1,000
51	1,000	1,000
52	1,000	1,000
53	1,000	1,000
54	1,000	1,000
55	1,000	1,000
56	1,000	1,000
57	1,000	1,000
58	1,000	1,000
59	1,000	1,000
60	1,000	1,000
61	1,000	1,000
62	1,000	1,000
63	1,000	1,000
64	1,000	1,000
65	1,000	1,000
66	1,000	1,000
67	1,000	1,000
68	1,000	1,000
69	1,000	1,000
70	1,000	1,000
71	1,000	1,000
72	1,000	1,000
73	1,000	1,000
74	1,000	1,000
75	1,000	1,000
76	1,000	1,000
77	1,000	1,000
78	1,000	1,000
79	1,000	1,000
80	1,000	1,000
81	1,000	1,000
82	1,000	1,000
83	1,000	1,000
84	1,000	1,000
85	1,000	1,000
86	1,000	1,000
87	1,000	1,000
88	1,000	1,000
89	1,000	1,000
90	1,000	1,000
91	1,000	1,000
92	1,000	1,000
93	1,000	1,000
94	1,000	1,000
95	1,000	1,000
96	1,000	1,000
97	1,000	1,000
98	1,000	1,000
99	1,000	1,000
100	1,000	1,000

[illegible]

۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰
۸۸	۸۸	۸۸	۸۸
۵۰	۵۰	۵۰	۵۰
۹۳	۹۳	۹۳	۹۳
۸۲	۸۲	۸۲	۸۲
۵۶	۵۶	۵۶	۵۶
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

كذلك فريد رجبوف كرم الله وجهه احرا يدان عظمى في ميدان العلم و جهته الك

سیاہ دقت

[illegible]

Numara : 109

Sahib-i imtiyaz : Arif Oruç

Mesleğimize muafık âsâr maalimemnûniye dercolunur
Dercolunmayan evrak iade edilmez.

Geçmiş nüshalar yirmi kuruştur

İdarehânesi : Mühendis Hanı'nda daire-i mahsusa

Nüshası her yerde 5 kuruştur.

Sabahları Çıkar

YENİ DÜNYA

2 Kânunuevvel 337 Cuma

2 Rebiülâhir 340

İkinci sene

Telgraf adresi : Ankara - Yeni Dünya

Abone Şeraiti

Seneliği : 1200

Altı aylığı : 650 kuruştur.

İlânât için idare ile görüşülür.

Her türlü evrak sahib-i imtiyaz nâmına gönderilmelidir.

Nüshası her yerde 5 kuruştur.

YENİ FIRILDAKLAR

Kısm-ı mahsûsumuzdaki Adana muhâceretine ait telgraflara dikkat ediliyor mu? Su uyur, düşman uyumaz. Dedikleri ne kadar doğru imiş! Geçen günleri takip eden nüshalarımızda İngiliz siyasetinden bahsederken, müteyakkız davranarak basiretle hareket etmeliğimiz icap etmekte olduğunu söylemiştik. Biz yanılısak bile hâdisât ve vukuat iddiamızı teyid ediyor, tevsik ediyor. Her ne olursa olsun, elimize geçen ecnebi ve İngiliz gazetelerinin son nüshaları Adana meselesinde pek de o kadar hoş gidecek şeyler neşretmiyorlar. Gazetelerin neşriyatını bir tarafa bırakalım. Fakat İstanbul'da ve Adana'da bazı garip tahrikât devam etmekte olduğu herhalde mâlumdur. Bir taraftan Adana'ya sergüzeşter arkasından koşarak gelip de büyük bir hüsrâna uğrayan Ermeni çetecilerine, şu birkaç gün zarfında bazı (tatlısu frengi) Rumlar da karıştı. Onlar da güyâ, Anavatan'dan ayrılmaya mustar kalmışlar. Biz, bu adamların aramızdan sıyrılıp gideceklerine memnunuz, lâkin bunlar acaba kendiliklerinden mi böyle bir şeye teşebbüs ediyorlar? Mesele burada pek ziyâde canlanıyor, pek ziyâde ehemmiyet kesbediyor öyle değil mi? Adana'da bu oyunlar izhâr edilirken, İstanbul'dakiler de medeniyet nâmına ayaklanıp feryât ediyorlar. Avrupa'dan (Mersin) Limanı'na sefain-i harbiye izâmını talep ediyorlar. Bu iki hareketin elbette bir âmîl ve saiki vardır: İşte işin içyüzü de budur. Bu ciheti muhâkeme edip sâlim bir hüküm vermektedir. Ondan sonra aleyhimizdeki kâtil maksatlar derhal tahakkuk ediverir. Bu gibi mesailde kaziyenin endişe edilecek cihetlerini ele alarak karanlık kalan noktaların tenviri lâzımdır ki, derde deva bulunabilsin memleketin selâmetine taallûk eden bazı mevadda, bedbin olmak ve bedbinâne mütâlaalar yürütmek fena değil, iyiliktir. Fena ciheti düşünülmeyen şeylerde iyiye gitmek pek güç olur. Belki biz yanlış düşünüyoruz. Doğruyu, dürtüstü arayıp bulmaya çalışmak da bu memleketin bir evlâdı olarak dolayısıyla vazifemizdir. Avrupa'da öyle siyasi fırıl-

daklar çevrilip döndürülüyor ki, Adana muhâcereti kozu ile ileriye sürülmek istenilen yeni entrikalar bu fırıldaklara esas teşkil ediyor. Ermeni ve Rum muhâceretine bir de hristiyanlık taassup ve gayreti ilâştirilmiş, İngiliz teşviki ile bazı Fransızlar bile bunun için harekete geliyorlar. Bunların ne tesiri olabilir diye, hâdisâtı ehemmiyetsizleştirerek, küçültüp, ufak görmek doğru mudur?

Sonra, dikkat edilmeye, bu meseleyi (Cemiyet-i Akvam) denilen sahte bir heyetin önüne atmak isteyen İngilizlerdir. Şu halde bundan hakikate vâsıl olmakta o kadar güçlük çekilmez: Adana'da hristiyanlar umûmi bir sûrette hicret ediyorlar. Diye: Patrikhâneleri şikâyetle teşvik etmek, ve işi medeniyet ve «Kristiyanizm» nâmına ele alarak Cemiyet-i Akvam'a sevk etmeye çalışmak, olsa olsa İngilizlerin hudâsı ve onların kârı olan bir şeyden başka nedir. Tabii buradaki sebepler de anlaşılıyor değil mi? (Klerikal) Fransızların mutaassıp mebuslarını Fransa Hükûmeti'ne hücum ettirerek birşeyler yapmak, ve Yunanistan'daki menzûl gayreti son defa galeyâna getirmeye çalışmak, ve belki de Adana'da bir karışıklık ihdâsına çalışarak uyusmak ve Garp'ı tekrar harekete hazırlamak. Şekil, bununla kalsa çok iyi. İngilizler bir de Yunanlılarla, Yunan Hükûmeti'yle Anadolu Mücadelesi'ni uzatmaya çalışıyorlar. Bu Yunan Veliâhtı'nın (İzmir) seyahati, pek de hoş gidecek birşey değildir. Belki son bir gayret, son bir Yunanlılık davası arkasından İzmir'in yerli Rumları harekete getirilmek istenilecektir. Bu biçâreler de beyhûde yere istihlâk edilip gidecektir. Bu dâvet onlar için mukadderdir. Şu aralık İngilizlerin yeni tahrikâta, gizil siyasi propagandalarla elde etmek istedikleri menâfi olduğunu inkâr etmeye lim? Böyle bir şey faydasız olur. Biz çok zannediyoruz ki, Ajans Royter'in tekzibine rağmen İngilizler bir itilâf zemini arıyorlar. Lâkin ihdâs etmek istedikleri yeni gavâil ve yeni kargaşadan da bir menfaat temin edeceklerini zannediyorlar. Öyle ya;

merkez şu sırada bizim aleyhimize bulunacak, yalnız kendileri dost olmayacaklar mı ah, bu yılanca sürünmelerin mahiyetini biz pek güzel biliyoruz. Muhtemeldir ki, onlar İzmir mesailinde bile bize mümâşaat göstereceklerdir. İstanbul işinde de, yarın İzmir'de ikinci bir «Gabriyel Danonçıyo» olarak Yunan Veliahtı çıkmayacak mı? Üçüncü bir (Fiyome) olarak da Trakya gü-rültüsü tahaddüs etmeyecek mi? Bu bâzi-çede yine bizler yakılmak istenilmiyor muyuz? Bütün bunlara karşı bizim yapacağımız ne olabilir? İşte bunu çok ziyâde ve çok iyi düşünmek lâzımdır. Yarın belki, Fransız Kabinesi sukût eder. Öbür gün de başka birşey.. Ve sonra... Hayır, Anadolu

bu azmiyle o fırtınalı bulutları da parçalayacaktır.

İngilizlerin bugünkü siyasetini bir defa daha telhis etmekteliğimize müsaade edilir mi? O siyaset şu çerçeve dâhilinde fıkırdıyor:

1 — Adana hicreti dolayısıyla Cemiyet-i Akvam'ın müdahalesini temin.

2 — Fransızlara şiddetli hücum.

3 — Yunanlıları okşayıp yeni mevaidele mücadeleye sevk.

4 — Ve bize temâyül.

Pirincin taşını ayıklayacak? Bizzat kendileri mi? Onlar mı?

Arif Oruç

DÜN SAAT BİRDE ADANA DAİRE-İ HÜKÜMETİ MEMÜRİNİMİZE TESLİM EDİLDİ MEMURLARIMIZ VAZİFE BAŞINDA

**Dün Adana'mızı Resmen Teslim Aldık. Birkaç Gün Sonra da Cihet-i Askeriye İşe Başlayacaktır. Adana'da Âsâyiş Berkemâldir (1000)
Kişilik Jandarma Kuvvetimiz Şehre Girdi**

Dünkü nüshamızda da haber vermiş olduğumuz veçhile dün saat birde Adana Hükümeti tafsîlâtını vermiş olduğumuz gibi (Mersin) Sancağı İdare-i Mülkiyesi de dahil olduğu halde memûrin-i mülkiyemiz tarafından teslim alınmıştır. Tahkik ettiği-

mize nazaran Dört Yol Kazası'nın hin-i tesliminde vâki olan bazı yolsuzlukların Fransızlar tarafından izalesine çalışılmış ve Fransız kuvvetleri yolsuz harekâtta bulunan eşhas yeddindeki eslihayı toplamaya muaffak olmuştur.

BİRKAÇ GÜNE KADAR CİHET-İ ASKERİYE DAHİ ADANA'MIZDA YERLEŞEREK VAZİFEYE BAŞLAYACAKTIR

Dün makâmât-ı aidesine vârid olan mâlûmât-ı resmîyeye nazaran, Fransız askerlerinin Şehri tahliyesi keyfiyeti birkaç güne kadar ikmal edilecektir. Bu müddet

zarfında muamelât-ı mülkiyeye katiyen Fransızlar tarafından müdahale olunmayacak ve jandarma polis vazifesi mûtâdı veçhile Vilâyet tarafından tedvir olunacaktır.

POLİS VE JANDARMA KUVVETLERİMİZ ŞEHRE GİREREK İFA-İ VÂZİFEYE BAŞLAMISLARDIR

Aynı zamanda Adana'dan dün alınan mâlûmât-ı mütemmîmeye göre, Adana Polis Müdürü'nün emri altında bulunan (174) kişilik bir polis kuvveti ile üç serkomser altı ikinci komser ve yirmiyedi muavinden ibâret bulunan zâbıta kuvveti şehre girer girmez oniki muhtelif mıntıkada bulunan

karakollara taksim edilmişler ve ayrıca (Gülbeğ'ten) hareket eden Kaymakam Sami Bey emri altındaki (1000) jandarma neferi muhtelif menâtikta âsâyişi temin eylemekte bulunmuşlardır. Adana Hükümeti binası üzerine saat onbiri yirmibeş geçte Osmanlı Sancağı çekilmiştir.

İNGİLİZ KOMÜNİST MECMUASI NE DİYOR?

Sermayedarlar İmha Uçurumuna Süratle İleriymektedirler. Bütün Memâlikte Sovyet Cumhuriyetlerinden Mürekkep Bir Federasyon Teşkil Eyleyecektik

İngiliz Kommünist Partisi'nin her ay neşrettiği kommünist mecmuası «Sermayedarların Hâlet-i Nez'î» serlevhası altında yazdığı bir başmakalede mütâlaat-ı âtiyeyi serdeylemektedir:

1920 senesinin son nısfında (20) memlekette 115 sanayi gurubunda zuhûra gelen mücâdelât-ı sınaie takriben (8,500,000) ameleyi şâmindir. Bu miktar, sanat harbinin şiddetini irae eder. Amele kitlelerinin lâyük oldukları muzafferiyeti temin edemesi, sanayi cemiyetleri rüesâsının (Amsterdam) Heyeti tarafından gösterilen ihanet hasebiyledir.

Sermayedarlar, imha uçurumuna süratle ilerlemektedirler. Hakim sınıf olan siyâsiyûnun, matbuatın, yeni ameile rüesâsının sanayiin kesb-i metânet ve resâneti

hakkında gevezelik etmeleri beyhûdedir. Sermayedarlar, hâlet-i nez'îlerinde ihtilâl-engiz vaziyetler ihdas etmektedirler: Bu hususta biz de mesul olduğumuzu ispat edebiliriz. Avam ve ameile kitlelerine grev ilân etmek hakkını bahş için onlar üzerinde kuvvet ve nüfûza sahip olsaydık bu kuvvet ve nüfûzu istimal ile ameile ve köylü diktatörlüğü ihdâs ve sermayedarları mahvedecek, bütün memâlikte Sovyet Cumhuriyetleri'nden mürekkep bir federasyon tesis eyleyecektik. Fakat, grevcilerin kısm-ı âzâmı, (Amsterdam) Beynelmilel Sanayi Cemiyeti Rüesâsı tarafından idare edilmektedir. Bundan nâşi, sarsılmakta bulunan sermayedarlar, henüz mevki ve nüfuzlarını muhâfaza eylemektedirler.

İDARE-İ ÖRFİYE LÂV EDİLDİ

Bir memba-i mevsuktan istihbar eylediğimizize nazaran, bazı mahallerde ilân edilmiş olan idare-i örfiye'nin ilgâsına ka-

rar verilmiştir. Bu meyanda (Sivas) Vilâyetiyle Tokat ve Amasya Sancakları da dahil bulunmaktadır.

Avrupa'ya Gidiyormuş

İstanbul : 29 Teşrinisânî - (T.H.R) «Uzun» Gazetesi ve sadr-ı sâbık Damat Fe-

rit'in Avrupa'ya gitmek üzere olduğunu yazıyor.

Hâkimiyeti Takyid Eden Teklif Reddedildi

MUSTAFA KEMAL PAŞA HAZRETLERİNİN BEYANATI

Dün Büyük Millet Meclisi, Tarihi Anlarından Birini Daha Yaşadı, Halkı İdaresi, İdare Husûsundaki Şuurunu Bilfiil İspat Etti, Türkiye'yi Refaha Sevkececek, Milletın Başında Parlayan Halk Güneşidir

Dün Büyük Millet Meclisi müzâkerâtının esasî merkez-i sikleti, Heyet-i Vekile'nin mesûliyeti ve vazifesi husûsunda En-

cümen-i Mahsûs'un vücûda getirdiği lâyi-hânın tetkiki olmuştur. Bu hususta söz al-mış olan Büyük Millet Meclisi Reisi Mus-

Paşa Kemal Paşa Hazretleri Encümen Mazbata Muharriri Selâhattin Bey'in geçen celsede irâd etmiş olduğu bir suale cevap verdikten sonra, teklif edilen lâyiha ile bu teklife tamamiyle mütezaad bir mâhiyette bulunan Teşkilât-ı Esâsiye Kânunu'nu karşılaştırarak, Encümen teklifinin Teşkilât-ı Esâsiye Kânunu'na zıt olan noktalarını birer, birer gâyet vâzih ve kati bir sûrette izah ettiler. Hâkimiyetin bilâkaydüşart milletin olduğu halbuki, bu teklifle buna zıt bir şekil vücuda getirildiğini beyan etmiş, Millet Meclisi'nin hudut ve selâhiyetinin tahdit edilemeyeceğini izahtan sonra bu lâyiha'da tetkike lâyık olan ikinci maddeyi işaret etmişler, fakat müteakiben gelen maddelerle milletin hakkını takyid ettiğini, meselâ, idam hükümlerinin icra kuvvetinin tastikiyle kesb-i katiyet etmesinin de gâyet vâzih olarak buna misâl olduğunu zikretmişlerdir.

Paşa Hazretleri bu mütâlaatı serdettikten sonra kânunun esbâb-ı mûcibesini ve esbâb-ı mûcibesinde zikredilen bazı husûsâta temas ederek, Türkiye'nin bugünkü idare şeklinin meşru ve bütün dünya tarafından tastik edilmiş olduğunu beyandan sonra teklif edilen lâyiha'nın istinat ettiği nokta-i nazarla, Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu'nun memba-i sudûru nokta-i nazar arasındaki farkı, birisinde tefrik-i kuvâ esâsinin diğerinde, hâkimiyetin gayr-i kâbil-i tefrik olunarak milletin olduğu müdellel ve ilmi, ictimai esaslarla izah ve tefrik-i kuvâ nazariyesinin butlânı ispat edildikten

sonra, Türkiye'nin halktan ve erbâb-ı mesaiden mürekkep bir millet olduğunu ve ancak burada erbâb-ı mesainin yer bulabileceği ve idaremizin sırf bize mahsus bir şekil olduğu, kitaplardaki esâsâta rağmen Avrupa'da da birbirine benzeyen iki devletin mevcut olmadığı da kati ve kesin bir belâgatle izah edildi. Paşa Hazretleri lâyiha'ya iskelet olan ruhun Kânun-ı Esâsi-den kuvvet aldığını zikrettikten sonra, İstanbul Kânun-ı Esâsisi'nin ve tarih dahilinde sûret-i teşekkülünü izah ettiler.

Esbâb-ı Mûcibe lâyihasında Büyük Millet Meclisi'nin tâkip edeceği siyasetin hâricinde bazı telâkkilerin de mevcut bulunduğu ileri sürülerek bu hususta da takip edilmesi lâzım gelen siyasetin Anadolu Hükûmeti'nce de şimdiye kadar âsârı gösterilen şekilde devamı hususunda mütâlaat serdettiler.

İki celse esnâsında üç saat devam eden beyânâtta sonra Meclis'te birtakım takrirler verildi: Bunların arasından lâyiha'nın, Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu'nun ruhuna mugâyir olduğu için reddini teklif eden otuz imzalı takrir ekseriyetle kabul edildi. Takirde mevzu bahis olduğu üzere tâyin-i esâmi ile ârâya mürâcaat edildi ise, vaktin geçmiş ve bir kısım âzâsının dağılmış olması dolayısıyla verilen reyler nisab-ı ekseriyet bulamamış rey verilmesi husûsu Cumartesi günü ictimaa tâlik edilerek alafranga saat beşbuçukta ictimaa nihâyet verilmiştir.

HRİSTOSTOMOS'UN SUYA DÜŞEN HÜLYÂLARI

Mâhut İzmir Rum Metropoliti Hristostomos Yâdigârı Hilâle Karşı Salip Mücadelesi Nâmına Beyannameler Tertip Ediyormuş

Antalya : 29 Teşrinisânî - Gonâris'in Londra'da siyasi adem-i muaffakiyetlere dûçar olması dolayısıyla, Yunanistan'ın İzmir'de başlayan adem-i memnûniyetleri izale etmek maksadiyle, İzmir Metropoliti toplayarak bir ictima akteylemiş ve bu ictima (Hristostomos) geçen gün İzmir'de birçok Rum papazlarını (Ayafotini) Kilisesi'nde

toplayarak bir ictima akteylemiş ve bu ictimada (Söke) (Menemen) (Ayvalık) Daireleri Reis-i Rûhanisi ile Yunanistan'dan bu mesele için sûret-i mahsûsada gönderilen (Atina) Başrâhibi de iştirak eylemiş ve neticede birtakım mukarrerât ittihaz olunmuştur.

(Hristostomos) yâdigârının bu ictima-

da vâki olan teklifâtına nazaran, Anadolu Rumları'nın mâlen ve bedenen hilâle karşı mücadelede iştirakleri zımında bir beyanname tertip ve neşri takarrur eylemiş ve

mezkûr beyanname tab olunarak, Aydın, İzmir, Manisa, Bandırma ve Ayvalık havâlisine tevzi kılınmıştır.

MENEMEN'DEN MUHARRİK PAPAZLARI TARD ETTİLER

Antalya : 30 Teşrinisâni - Üç dört gündenberi Makedonya'dan İzmir'e gelen bazı (tatlısu palıkaryalarından) mürekkep çete reisleri Hristostomos yâdigârının neşreylediği beyannameleri müstahsiben teşkilatta bulunmak gayretiyle (!) Aydın ve Manisa mıntıkasına gitmişlerdir. İzmir Metropoliti'nin tertip ettiği papazlardan mürekkep

küçük bir heyet aynı maksatla (Menemen'e) giderek ahâliyi ordu ve teşkilat için iane vermeye teşvik eylemiş iseler de, kasabadan tard edilmişlerdir. İzmir Yunan gazeteleri, ahâlinin artık iane vermekten elinde avucunda birşey kalmadığını acı acı itiraf etmektedirler.

ADANA HAKKINDAKİ PROPAGANDALARIN REDDİ

Düşmanlar Adana Meselesini Evirip Çeviriyorlar: En Kati Vesaik Adana Türk'tür.

Bugünkü nüshamızın kısm-ı mahsusunda, İstanbul'daki Fener ve Ermeni Patrikhanesinin Adana muhaceretine alt birçok esassız ve bedhâhane ifşaatla bulunduklarına dair mühim bir telgrafname mevcut bulunmaktadır. Düşmanlarımızın sırf Avrupa'daki efkârı tahrik, ifsâd daiyesiyle ortaya attıkları muhaceret meselesi bizim için pek şâyân-ı dikkat sefahatı ihtiva eylemektedir.

Bizim bu bâpta icra eylediğimiz tahki- kat-ı mevsuka ve mütemminimeye nazaran, Adana'dan elyevm başka taraflara gitmek istiyen Ermeniler, Adana'nın Fransız işgâ- li altında bulunduğu müddet zarfında Ame-

rika ve diğer taraflardan bir sergüzeşt ta- kib etmek için gelerek ahali-yi islâmiyeyi perişan ve imha eden bir takım sefillerden ibaret bulunmaktadır. Bu nefis kıtamızın bize iadesi dolayısıye bu serserilerin de art- tık orada bir işleri kalmıyacağı ve olamı- yacağı pek tabiidir. İşte düşmanlarımız ve bilhassa İngilizler bu serserileri Adana'nın sekene-i ashiyesinden ibaret olarak göster- mektedirler. Halbuki menabi-i resmiyeden aldığımız hakiki istatistiklere nazaran, Av- rupa matbuatınca gösterilen muhacir mik- tarı adeta Yunan (Megalo İdea)sına ben- zemektedir. Binaenaleyh bu gibi dedikodu- ları taa, temelinden yıkmak için Adana'nın kaza ve köyler üzerinde mürettep nüfus-u umumiye-i hakikiyesine ait mukayeseli bir istatistiği bervech-i zir derc ediyoruz :

Adana İstatistiği

Bu istatistikler Temmuz 334, milâdi 1918 senesine ait olduğu için en son ve

gayr-i müslimlere en müsait bir şekildedir.

Kaza İsimleri	Nüfus-u Umumiye	Nüfus-u Müslime	Yüzde Nisbeti	Fazla
Adana Kazası	103132	28739	77,9	»
Karaisalı »	29202	29173	99,9	»
Ceyhan »	19676	19193	97,9	»
Yumurtalık»	8459	7859	92,9	»
Mersin »	33682	29635	87,9	»
Tarsus »	72274	66784	92,4	»
Sis »	28763	24395	84,1	»
Kars »	19726	18428	93,4	»
Feke »	18701	13872	74,1	»
Haçin »	30756	17090	55,5	»
Osmaniye »	14302	13536	94,6	»
Bahçe »	20501	16163	78,8	»
İslâhiye »	13376	12877	96,2	»
Hasse »	10095	8343	82,6	»
Dörtyol »	23942	16460	68,7	»
	445577	372547	37,6	

Bu istatistik pek yeni olmak itibariyle bittabi kuvvetle medar-ı istişhad olunabile- cek vesaik-i sahihey-i ihさいedendir. 372547 nüfus-u müslime hal-i hazırda mevcuttur.

Çünkü harb içinde vuku bulan bütün za- yiat bu yekünden çıkarılmıştır. Halbuki gayr-i müslimlerden Ermeniler için hal bu merkezde değildir. Tehcir edilenler, kablel-

hicir olduğu gibi bırakılmış bir kayıt yürütülmemiştir.

Bundan başka memlekette kalanlar da vukua gelen tevellüt ve nakli-i hane gibi te-zayüdler de buna zam edilmiştir. Ermenilerin nüfusunda esas itibariyle ve sırf harb dolayısıyla vukuu tabii olan tenâkuslar meçhüldür. Nüfus-u müslimenin 345000 i Türk unsuruna mensuptur. Bundan maada birçok gayr-i muharrer Türk aşiretleri vardır ki bunlar hesaba dahil değildir. İngiliz Muhitülmuarifi (50000) Türk aşiret nüfusu kaydediyor. Fakat bu miktar yazın dağlarda yaylanıp kışın ovaya inişlerden ibarettir. Bunlardan maada öyle aşiretler vardır ki kışın bile dağların eteğinde yaşarlar. Binaenaleyh hiç tereddüt edilmeksizin denilebilir ki Adana Vilayetinde 100000 den fazla halis Türk aşireti olduğunu zikreder ve Türk yekununa ilâve ederek Adana Vi-

layetinde laakal 445000 Türk mevcuttur. Esasen Vilayet-i meskure gayr-i muharrer Türk aşair-i seyyaresinin en kesir ve mütekâsif olduğu bir yerdir. Adana Vilayetinde 330 senesi istatistiklerine nazaran 1157 köy vardır. Bunun belli başlı dördü Ermeni ikisi Ermeni, kırkyedisi muhtelittir. İstanbul Hükümetinin evvelce neşretmiş olduğu köy istatistiğinde 321 de icra edilen tahrir-i nüfus esas ittihaz edilmiş ve içinde kalaycılık gibi bir sanat için gelip geçici iki üç Hristiyan bulunan köyler bile muhtelit addolunmuştur. Diğer cihetten o tarihten beri bazı köyler yekdiyeriyle birleşmiş bazılarındakiler de şehre hicret etmişlerdir. Geride kalan 1104 müslüman köyünün 1063 ü halis Türktür.

Halis Türk köylerinin adedi kazalar üzerine bervech-i âtidir.

Adana	200	Osmaniye	43
Karaisalı	88	Bahçe	32
Ceyhan	48	Dört Yol	50
Sis	93	İslahiye	55
Feke	82	Hasse	28
Haçin	56	Mersin	81
Kars	53	Tarsus	154

Gerek kuyud-u resmiyeye gerek mahallinde icra edilen tahkikatına müstenit olan bu malumât en mühim mevsukat-ı ihşaiye-

dendir. Bu vesileyle düşmanların tahrikatını reddeyleriz.

İNGİLİZLERİN TAHRIKATI VE ADANA MUHACERETİ

Düşmanlar Adana Muhacereti Hakkında Birçok Propogandalar İstimâl Eylemektedirler: Fransızlara İngilizlerin İkinci Notası Verilmiş Muhacirlerin Kıbrıs'a Nakilleri Takarrur Etmiş

Antalya : 29 Teşrinisâni . Adana muhacereti hakkında birçok zamandan beri de-verân eden dedikoduların mahiyeti tamamen İstanbul'daki İngiliz Mümessilliğinin Rum ve Ermeni Patrikhanesi nezdindeki gavaât ve ifsadâtan çıkmaktadır. İngilizler, Fransız Kabinesinin (Adana)'ya dair verdiği cevaptan gayr-i memnun kaldıkları için Fransız Hükümetine ikinci bir no-

ta daha tevdi etmişlerdir. İngilizlerin bugünlerde Türk Fransız İtilâfnamesini işkâl etmek maksadiyle İstanbul ve Avrupa'da birçok tahrikatta bulundukları resmen tahakkuk etmekte ve bu meyanda (Adana Muhacereti) meselesinin Cemiyet-i Akvam'ca mevki-i tezekkür ve münakaşaya vaz'ına çalışılmaktadır.

İstanbul'da bulunan Rum ve Ermeni

Patrikleri, Düvel-i Muazzamaya müracaat ederek Adana'dan hicret edecek (150000) muhacir nâmına müdahalelerini talep etmişler ve Mersin Limanına kafi miktarda sefain-i harbiye tahrik edilmesini talep etmişlerdir.

İngiliz menablinin bu bapta verdiği haberlere göre Patrikhanelerin izân eyledikleri muhacirin miktarı yüzellibin değil, ancak yirmi bine bâliğ olmaktadır. Muhacirin (Rodos)a hicret etmek istemişlerse

de İtalyanlar tarafından kabul edilmedikleri için İngiltere Hükümetine müracaat ederek (Kıbrıs) adasında iskânlarına müsaade edilmesini talep etmişler ve taleb-i vaki kabul edilmiştir.

§ Ankara: 1 Kânunuevvel - Evvelki gün kısm-ı âzam Ermenilerden ve esnan-ı askeriye erbabından olmak üzere bir vapur dolusu gayr-i müslimin Mersin'den İstanbul'a vasil olduğu haber alınmıştır.

YUNAN VELİAHTI VE POPÜLAS

Antalya: 29 Teşrinisâni - Zevcesiyle birlikte bir maksad-ı mahsusa binâen İzmir'e gelmiş olan Yunan Veliiahtıyla zevcesinin karaya çıkmaları akebinde (Ayafotini) Kilisesinde bir ayin-i ruhani icra edilmiş ve (Popülas) Kilisede bulunan palikaryalara hitaben bir nutuk irâd ederek: «İzmir ve havalisini terke mecbur kalırlarsa memle-

kette tahribât icrasına karar verdiklerini» söylemiştir. Bilhassa Avrupa matbuatı Yunan Veliiahtının İzmir'e azimetinden birçok manalar istihrâç eylemekte ve bunu yeni siyasi sergüzeştine doğru atılmış(!) bir hatve telakki etmektedirler. İzmir'e yeni baştan birkaç bin kur'a efrâdı gelmiştir.

AFGANİSTAN — İNGİLİZ MUAHEDESİ

İngiltere Afganistan'ın İstiklâlini Tastik Ediyor - Afganistan'ın Kazancı Nedir? - İngiliz Murahhasları Ne Zamandan Beri Kâbil'dedirler?

Ankara: 1 Kânunuevvel - (Taymis) Gazetesinin verdiği malumâta nazaran Teşrinisâninin yirmikinci günü Kâbil'de İngiltere ve Afganistan arasında bir muahede imza edilmiştir. İngiltere Hükümetinin bu muahedeyi müzakere ve imza için Afganistan'a göndermiş olduğu heyet-i murahasa Hindistan'a avdet edecektir. Hindistan Nezareti tarafından Londra gazetelerine bu hususta malumât-ı âtiye tebliğ edilmiştir.

Hindistan hududuna muttasıl olan Celâlâbad, Gazne ve Kandehar şehirlerinde Rus Konsolaturaları tesisine Afgan Hükümeti tarafından müsaade edilmeyeceği tahriren temin edilmiştir. Muahede âtideki şeraiti muhtevidir:

1 — İngiltere, Afganistan'ın istiklâli tamını tanıdığını yeniden ilân eder. Londra

ve Kâbil'e mütekabilen sefirler ve Hindistan ile Afganistan'a konstiller tayin edilecektir.

2 — Afganistan hal-i hazırda İngiliz - Afgan hududunu 1919 senesinde İngiliz Tahdid-i Hudut Komisyonu tarafından yapılan hafif tadilât ile birlikte kabul ettiğini tekrar ilân eder.

3 — Hududun her iki tarafındaki aşiretler arasında su-i tefehhümlere nihayet verildiğinden hududa yakın mıntikalarda asayişin muhafazası için lüzum görülecek tedâbirin ittihazını her iki Hükümet taahhüt eder.

4 — Dostluk devam ettiği müddetçe ve ilerde silah ticareti hususunda akdedilecek mukavelenâme ahkâmı muteber olmak üzere Hindistan'dan mühimmat-ı harbiye ithaline Afgan Hükümeti mezun olacağı gi-

bi Hindistan limanlarından transit tarikiyle Afganistan'a sevkedilecek emtiadan güm-rük resmi alınmayacaktır.

5 — İşbu muahede tarafeynce tas-tike iktirân ettikten sonra posta ve ticarete mü-teallik diğer bir muahede akd edilecektir.

Ankara: 1 Kânunuevvel - Afganistan'daki İngiliz Heyet-i Murahhasası Reisi (Harri Dövis) e İngiliz Kralı tarafından nişan verilmiştir. (Taymis) gazetesi Afgan - İngiliz müzakerâtı hakkında şu malumâtı veriyor :

«İngiliz Heyet-i Murahhasası Kâbil'de bir sene kalmıştır. 1919 Mayısında Afganlıların açtığı muharebe 8 Ağustosta hitâm bulmuş ve yapılan muahede Afganlıların İngiltere ile dost yaşamak istedikleri ve binaenaleyh bu nokta-i nazardan müzakere cereyan edeceği gösterilmiştir.

Afganistan'da, Hindistan'la münasebat-ı dostanenin iadesini arzu etmiyen kuvvetli bir Fırka mevcut bulunmakla beraber 1920 Nisanında Hindistan'da kâin (Mel-buri) şehrine bir Afgan Heyet-i Murahhasası gönderilmiştir. Orada cereyan eden müzakerât neticeye müncer olamamış ve geçen sene Kânunuevvelde Kâbil şehrine

bir Heyet-i Murahhasa gönderilmesi Afgan Emiri tarafından talep edilmiştir. Bu heyet Mister (Harri Dövis) in riyaseti altında olarak 7 Kânunusânide Kâbil'e vasıl olmuş ve ihtiramet ile kabul edilmiştir. Altı ay sonra Afgan Emiri Bolşeviklerle ve geçen sene Nisanda Ankara Hükümetiyle itilâf-nameler akdetmiştir. Sovyet Hükümeti Afganistan'a senevi yüzbin İngiliz lirası tahsisat vermiştir. İngiliz Heyet-i Murahhasası Reisi birkaç defa Hindistan'a azimette istişâre etmiş ve nihayet bu muahedeyi akdeylemiştir. Yeni muahede mücibince Afganistan'a esliha ithalâtının (Kerasini) limanı vasıtasıyla icra edileceği zannolunuyor.»

Taymis Gazetesi Afganistan'ın, kendi siyaset-i hariciyesine hakim olması keyfiyetinin Afganlıların arzu ve ümitlerini ve tamamen tatmin ettiğini kayd ile diyor ki:

«Afganlılar yeni kazandıkları istiklâl-lerini İngilizlerin hüsnüniyetine atfederlerse çok kazanırlar. Fakat böyle addetmeyip de 1919 senesindeki harb ile kazandıklarına zâhip olursa bu istiklâlden istifade şöyle dursun, bilâkis büyük mazarrat görürler.»

RESMÎ TEBLİĞ

1-12-37 tarihli Resmi Tebliğ :

Kocaeli muntikasında ileri hatlarımıza takarrüb etmek istiyen bir düşman kuvveti zayıat verdirilerek tard edilmiştir.

Eskişehir muntikasında topçu ateşi faaliyetleri olmuştur.

(A.A)

Aile Komisyonu

Merkez Kumandanlığından :

Ankara'da Müdafaa-i Milliye Vekaleti emrinde bir Aile Komisyonu teşkil edilmiştir. Başlıca vezaifi şunlardır.

1 — Cepheelerde müstahdem ümera ve zâbitan ve memurin ve mensubîn-i askeri-yenin memalik-i müstevliye ve meşgûledeki ailelerine sipariş tahsili ve irsalinden

2 — Bu aileler ile velileri arasında teatiy-i muhaberât ve emanata vasıta olma-

sından.

3 — Ankara Kırşehir, Kayseri gibi mevakide bulunup da esasen siparişi olanların her ay siparişlerinin temin-i tesviyelerine delaletten.

4 — Ailelerin iskân ahval-i sıhhiye ve tedavileri hususunda muavenet-i mukteziye ibrazından ibarettir.

5 — Komisyon şimdilik Leblebici Mahallesinde üç numaralı zâbitan misafirha-

nesi olan Binbaşı Mustafa Arif Bey'in hanesinde Eytam ve Eramil Komisyonu'na mahsus bir odaya ifay-i vazife edecektir.

6 — Gerek meşgule ve müstevliyede ve gerekse dahil-i memleketteki ailelerine sipariş tahsisini arzu edenler aile adreslerini kıtaat kumandanları tarafından ve telgrafen Komisyona bildirilmesi lâzımdır.

7 — Komisyon şüheda vesair müteveffa ailelerinin de maaşlarının muntazaman temin-i tesviyesine çalışacağını vaadederek.

8 — Taşradaki ailelerin Ahz-ı Asker Şuebânı vasıtasıyla merkezdekilerin bizzat Komisyona müracaatla şimdiden adreslerini yazdırarak ve ihtiyaçlarını bildirmele-ri muktezidir.

9 — Komisyon telâkki ettiği emir mucibince mevad-ı meskureyi ilâna müseraat eyler

Aile Komisyonu Reisi Namına Binbaşı
Osman

Müdür-i Mesul: M. Müeyyid (Vilayet Matbaası)

Yeni Dünya'nın Tefrikası : 6

SİYAH DEFTER

Muharriri : Arif Oruç

kimbilir, o el tizerine bakmakla nasıl bir hatırıya intikâl etmek istiyordu?

Biz olsak, nezaket gösterelim diye, muhatabımızın hissiyat-ı milliyesini okşamak riyasından hiç te çekinmeyiz. Bunlar, hep yaptığımız ve hep yapılan şeyler... Kaç dost tanıyorum ki milliyetini unutarak karşındakine temellük yapmıştır? Kaç kişi biliyorum ki, İstanbul'daki Rum dostlarına bir Yunanlı kadar aşına çıkmak istemiştir? Aah, bunlar öyle adam değil. Şu ihtiyar söyler iken bir Türk olduğumu bile hatırına getirmek istemiyor. Issız Balkanlar da mahsur kaldıklarından tutturarak, bal-talarla ateşledikleri ihtilâlin dumanlı safahatını naklediyor: Bir aralık, (İstanbul'un nutuk verir iken saçlarının diken diken olduğundan tutturarak Bulgarlıktaki heyecanı, genç ihtilâlcinin şiddeti ile mukayese etmek istedi... Genç (Y.) bu derece değil. Zaman onu da riyaya alıştırmış gibi olmuş. Genç karısı ile ihtiyar babalarına gülüyorlar, onlar güldükçe, berikinin boz gözleri yanlarına fırlayıp devriliyordu. Babası Rusofil oğlu ile gelini Türkofil olan bir

aile ki, neticede Bulgarlıktaki karar kılıp birleşiveriyorlardı. Bana taze ayran getirdiler.. İki inekleri varmış. Genç gelin her sabah milli prostelasını göysüne geçirerek beyaz kollarını sıkarak süt sağarak yağ, yoğurt ayran yaparmış... Bir çocukları olmadığına müteessir bulunuyorlardı. İhtiyar, torununun titreyen dizlerine oturtmak istiyor, gençler onu nasıl süsleyip giydireceklerinden bahsediyorlardı. Şöyle her akşam baba ile ananın ortasında sendeliyerek yürüyecek, sonra bahçeye gidecekler, onu kumlar ve çakıllar tizerine bırakarak, babası biraz gazete, kitap okuyup dinlenecek, genç kadın da çocuğuna çorap fanila örecekti. Daha neler yarabbi... Bu muhayyel çocuk mektebe bile verildi. İhtiyar onun asker olmasını istiyor, gençler İsviçre'de sütçülük tahsilini münasip görüyorlardı.

Genç kadın, yüzüne bakarak: Siz de evlisiniz değil mi? dedi...

— Hayır dedim...

— Şu halde geç kalmışsınız... diyerek hep birden dudaklarını burktular. Bir genç için yirbimeşten sonra bekâr durmanın bü-

yük cinayet olduğunda ittifak edildi. Yirmibeşinde teehhülen muhasenatı, gözü askerlikte olan ihtiyar daha güzel sayıp döküyordu: Elli yaşında iken, evladının askerden terhis edildiğini görmek, altmışında oğlunun kazancından istifade etmek... Onar sene arayla dört karısı birden ölmese, ve telef olmasaymış, şimdi onyeddi torun göreceğini söylüyordu..

Dünyada mesut aile hangisidir? derlerse, bunları göstermekle hata edilmez. Şehir haricinde biraz tarlaları da varmış. Biraz koyun sahibiymişler. Gencin Belediye Dairesinde bir vazifesi bile bulunuyormuş. Az kazanıp tasarrufla temiz yaşayıp rahat ederler, her sene biraz para da arttırırlarmış...

Sonra, otele oturmaktansa, bir oda bulmak daha munasip olacağını imâ ettiler : İyi bir yerde küçük bir oda bulunacak olursa yemek masrafiyle birlikte ayda sekiz on liraya geçinirsiniz. dediler... Koyu mavi gözlü, mahcup pembe namuslu kadın kola, ütü, mendil çamaşır masrafını ay-

da yirmi leva tefrik etmeyi bile unutmadı. Erkekler, tütünü düşünürken o da bir ev kadını hesabını yapmıştı... Ne bahtiyar insanlar, vicdanlarında üzünlük olmıyan böyle temiz ve saf aileler nasıl gıpta edilmez? Şu güzel kadın şüphesiz iyi bir tahsil görmüş, mükemmel bir ev kadını... Melek gibi gülüyor, bir çocuk hiffetiyle küçük parmaklariyle hesaplıyor, yanlış bir şey söyleyip mahcup olmamak için, düşünerek söylüyor. Babalarının bir düşüncesi yok, dünyaya göz kapamadan küçük bir torun istiyor. Onun altın saçlarını buruşuk ciltli parmaklariyle okşayıp taramak emeline... Bütün arzusu bu gençlerde öyle değil mi? Onlar da bir şeyden şikayet etmiyorlar... Bu hayata nasıl gıpta edilmez?... Hesabını bilen saf insanlar için ne güzel hayat? Ne iyi örnek?...

▲

— Buradan gideceğiz... Yeni dostum söylüyordu... Şu ihtiyar (İ..) tek genç oğlu. Eliyle işaret ederek heyecanla

mâbâdi var

— A —

âlûde : lekelidir
asyay-ı sūrâ : küçük asya
amîk : derin
ahd-ü peyman : yemin etmek

— B —

bâd'lyelerde : göllerde
biavnihteâla : tanrının yardımı ile
bâdezzoval : öğleden sonra
bivâye : kimsesiz
bâzice : oyuncak

— C —

cümdi : asker
cem-i gafir : çok kalabalık
ca'y-i tatbik : uygulaması gereken

— D —

dûçar-ı izmihlâl : çöküntüye uğramış
dürendiş : uzağı gören
dergâr : belli, meydanda
dârât : şan, şevket

— E —

eramîl : dullar

— F —

fürce : çıkış yolu

— G —

gâvâil : galleler
güzeran : geçiş

— H —

huccet-i hacâlet : utanç delili
hatman : eskiya reisi
hayvanat-ı bakariye : büyük baş hayvanlar
hevinâk : korkunç, korkulu
hatve : adım
hut'a : hile
hâlet-i nez'i : can çekişme

— İ —

inbisat : genişleme
inhizâm : bozgun
is'af edildiği : yerine getirildiği
itisâfât : baskılar, zulûmler
iştiâl eden : yanan
ilâahirihi : vesaire
iclâs : tahta oturtmak
ihşâiyat : istatistik
izâbetmek : kızdırmak
inikâd : toplanma
ışkâl : güçleştirme
ikâ eylemek : yapmak

— K —

kaviyüşsekime : midesi güçlü
kesb-i ittisa : genişlik kazanmak

— L —

lâsey : hiç
lelm : elemli
lengerendâz : demir atmış

— M —

muhtefi : gizlenmiş
mütehâşi : ürktüp çekilen
membra-ı seyyiat : kötülüklerin kaynağı
mümsik : hasis davranma
münakasa : eksiltme
mehâsin : güzellikler
muharrerât-ı seria : hızlı yazılar
muhlik : tehlikeli, öldürücü
müptelay-ı fakrûddem : kansızlığa uğramış
mümâşâât : suyuna gitmek
müstahsiben : yanına alarak
medar-ı istishâd : tanıklığa yarıyan
muhitûlmuarîf : ansiklopedi
müserreat : acele

— N —

nazar-ı im'andan : inceleyen bir bakışla
nevâkis : eksikler
namesbûg : görülmemiş, olmamış

— P —

pisigâh : önü

— R —

resânet : sağlamlık
ra'se : titreme

— S —

sergerdân : serseri
sıfrüyledlik : beş parasızlık
sekenât : oturma yerleri

— Ş —

şibihcezure : yarım ada
şuriş : karışıklık

— T —

tehaşşi ettiler : ürktüler
tezezbüb-i idare : yönetme kargaşalığı bunalımı
tebâut ederek : uzaklaşarak
teflik : birleştirme
telkihât : aşılama
temşit : yönetme
tenâsur-u mütekâbil : karşılıklı yardımlaşma
tesadüm : çarpışma
teehhül : evlenme

— V —

vaz-ı hotfurûşâne : böbürlenme tavrı,
vikaye : korunma